

สำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 ทั่วราชอาณาจักร

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566
ทั่วราชอาณาจักร

หน่วยงานเจ้าของเรื่อง กองสถิติเศรษฐกิจ
สำนักงานสถิติแห่งชาติ
โทรศัพท์ 0 2142 1264 – 67
โทรสาร 0 2143 8134
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : eagrcult@nso.go.th

หน่วยงานที่เผยแพร่ กองสถิติพยากรณ์
สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษาฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคาร B) ชั้น 2
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
โทรศัพท์ 0 2141 7498
โทรสาร 0 2143 8132
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : binfopub@nso.go.th

ปีที่จัดพิมพ์ 2567

ISBN 978-974-11-3125-9

จัดพิมพ์โดย บริษัท เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น จำกัด
กรุงเทพมหานคร

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำสำมะโนการเกษตรทุก 10 ปี ตามข้อเสนอขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ซึ่งครั้งนี้เป็นการจัดทำสำมะโนการเกษตรครั้งที่ 7 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร สำหรับใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบาย วางแผน ติดตาม ประเมินผล การพัฒนาด้านการเกษตรในระดับประเทศและท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรภาคการเกษตรของประเทศ

ข้อมูลสถิติจากการทำสำมะโนการเกษตรในครั้งนี้ นำเสนอผลในรูปแบบรายงานฉบับสมบูรณ์ ระดับจังหวัด ระดับภาค และทั่วราชอาณาจักร สำหรับรายงานฉบับนี้เป็นรายงานผลฉบับสมบูรณ์ ทั่วราชอาณาจักร ซึ่งประมวลผลข้อมูลในรายละเอียดจากผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งหมดของประเทศ โดยรายงานฉบับนี้ สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำในรูปแบบรายงานอิเล็กทรอนิกส์และเผยแพร่ทางเว็บไซต์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ (www.nso.go.th) ด้วย

บทสรุปผู้บริหาร

สำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566

ทั่วราชอาณาจักร

สำมะโนการเกษตรของประเทศไทย จัดทำครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2493 เพื่อให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะขององค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ หรือ FAO ที่ให้ทุกประเทศจัดทำสำมะโนการเกษตรทุก 10 ปี เป็นอย่างน้อย ในปี พ.ศ. 2566 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำสำมะโนการเกษตรอีกครั้ง ซึ่งเป็นครั้งที่ 7 เพื่อให้ประเทศมีข้อมูลสถิติโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรที่สำคัญจำเป็นอย่างเพียงพอ สำหรับใช้เป็นข้อมูลในการติดตาม เฝ้าระวัง และวางแผนพัฒนาการเกษตรและประชากรในภาคการเกษตรของประเทศให้เติบโตอย่างยั่งยืน

สำมะโนการเกษตรครั้งนี้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ประมาณ 78,000 คน ใช้สมาร์ตโฟนเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านระบบงานสำมะโนการเกษตร โดยเก็บข้อมูลจากเกษตรกรที่เป็นผู้ถือครองทำการเกษตรทุกรายในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ เสมือนเป็นการถ่ายภาพนิ่ง ที่แสดงให้เห็นลักษณะการทำการเกษตรของประเทศไทย ณ วันสำมะโน สำหรับผลสำมะโนการเกษตรทั่วราชอาณาจักร สรุปได้ดังนี้

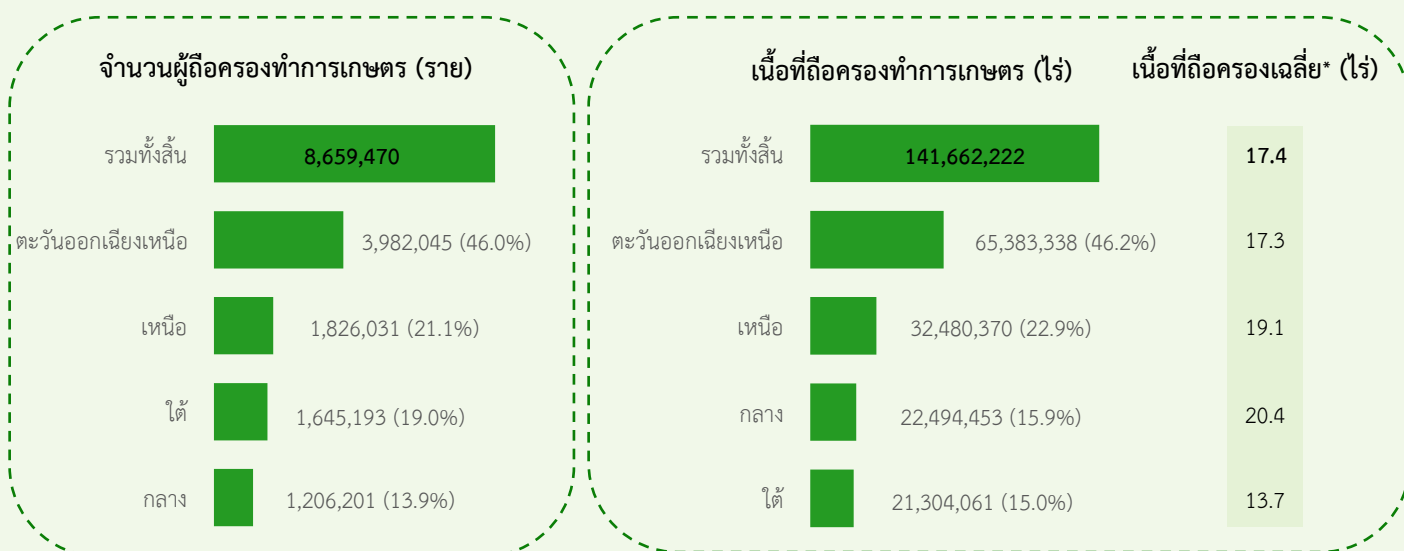
1 ผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร

ผลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 มีผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น 8.7 ล้านราย (คิดเป็นร้อยละ 30.2 ของครัวเรือนทั่วประเทศ) มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น 141.7 ล้านไร่ (คิดเป็นร้อยละ 44.2 ของเนื้อที่ทั้งหมด) และมีเนื้อที่ถือครองเฉลี่ย 17.4 ไร่

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีผู้ถือครองทำการเกษตรมากที่สุด คือ 4.0 ล้านราย (ร้อยละ 46.0) และเนื้อที่ถือครองมากที่สุด คือ 65.4 ล้านไร่ ในขณะที่ภาคกลางมีเนื้อที่ถือครองเฉลี่ยสูงที่สุด 20.4 ไร่

แผนภูมิที่ 1 จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร รายภาค

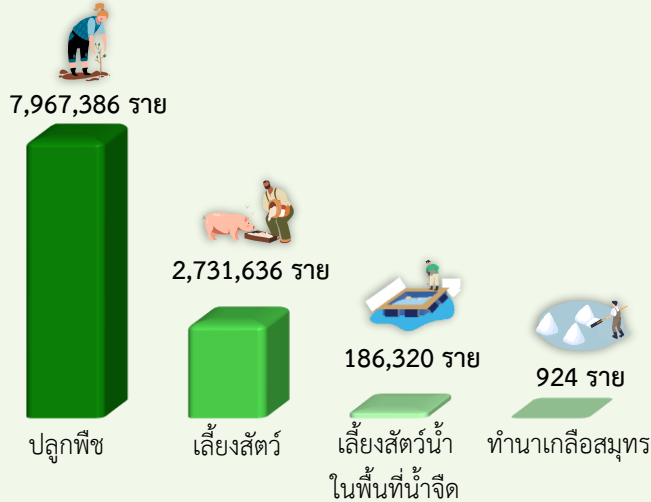
* เนื้อที่ถือครองเฉลี่ย คำนวณจาก ผลรวมของเนื้อที่ถือครองหารด้วยจำนวนผู้ถือครองที่รายงานเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร

2 ลักษณะการทำกรเกษตร

ผลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 พบว่า ผู้ถือครองทำการเกษตรส่วนใหญ่ปลูกพืช คิดเป็นร้อยละ 92.0 ส่วนผู้ถือครองที่เลี้ยงสัตว์ มีร้อยละ 31.5 ในขณะที่ผู้ถือครองที่เลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด มีเพียงร้อยละ 2.2 เท่านั้น และผู้ถือครองที่ทำนาเกลือสมุทร มีจำนวนเพียงเล็กน้อย คือ 924 ราย

แผนภูมิที่ 2 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการทำกรเกษตร (กิจกรรมการเกษตร)

หมายเหตุ : ผู้ถือครอง 1 ราย อาจรายงานกิจกรรมการเกษตรมากกว่า 1 กิจกรรม

3 การถือครองที่ดิน

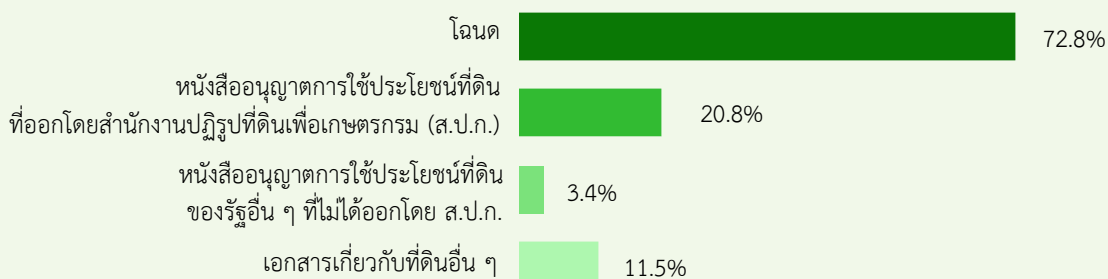
ผลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 พบว่า ผู้ถือครองทำการเกษตรส่วนใหญ่ทำการเกษตรในเนื้อที่ของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 81.7 ในขณะที่ทำการเกษตรในเนื้อที่ไม่ใช่ของตนเอง มีร้อยละ 11.3 และอีกร้อยละ 7.0 ทำการเกษตรทั้งในเนื้อที่ของตนเองและไม่ใช่ของตนเอง

สำหรับผู้ทำการเกษตรในเนื้อที่ของตนเองนั้น พบว่า มีเอกสารสิทธิ์เป็นโฉนด มากที่สุด ร้อยละ 72.8 รองลงมา คือ หนังสืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ออกโดยสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) และเอกสารเกี่ยวกับที่ดินอื่น ๆ ร้อยละ 20.8 และ 11.5 ตามลำดับ ในขณะที่หนังสืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐอื่น ๆ ที่ไม่ได้ออกโดย ส.ป.ก. มีเพียงร้อยละ 3.4

แผนภูมิที่ 3 ร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการถือครองที่ดิน

แผนภูมิที่ 4 ร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามเอกสารสิทธิ์

หมายเหตุ : ผู้ถือครอง 1 ราย อาจรายงานเอกสารสิทธิ์ มากกว่า 1 ประเภท

4 การใช้ประโยชน์ในเนื้อที่ถือครอง

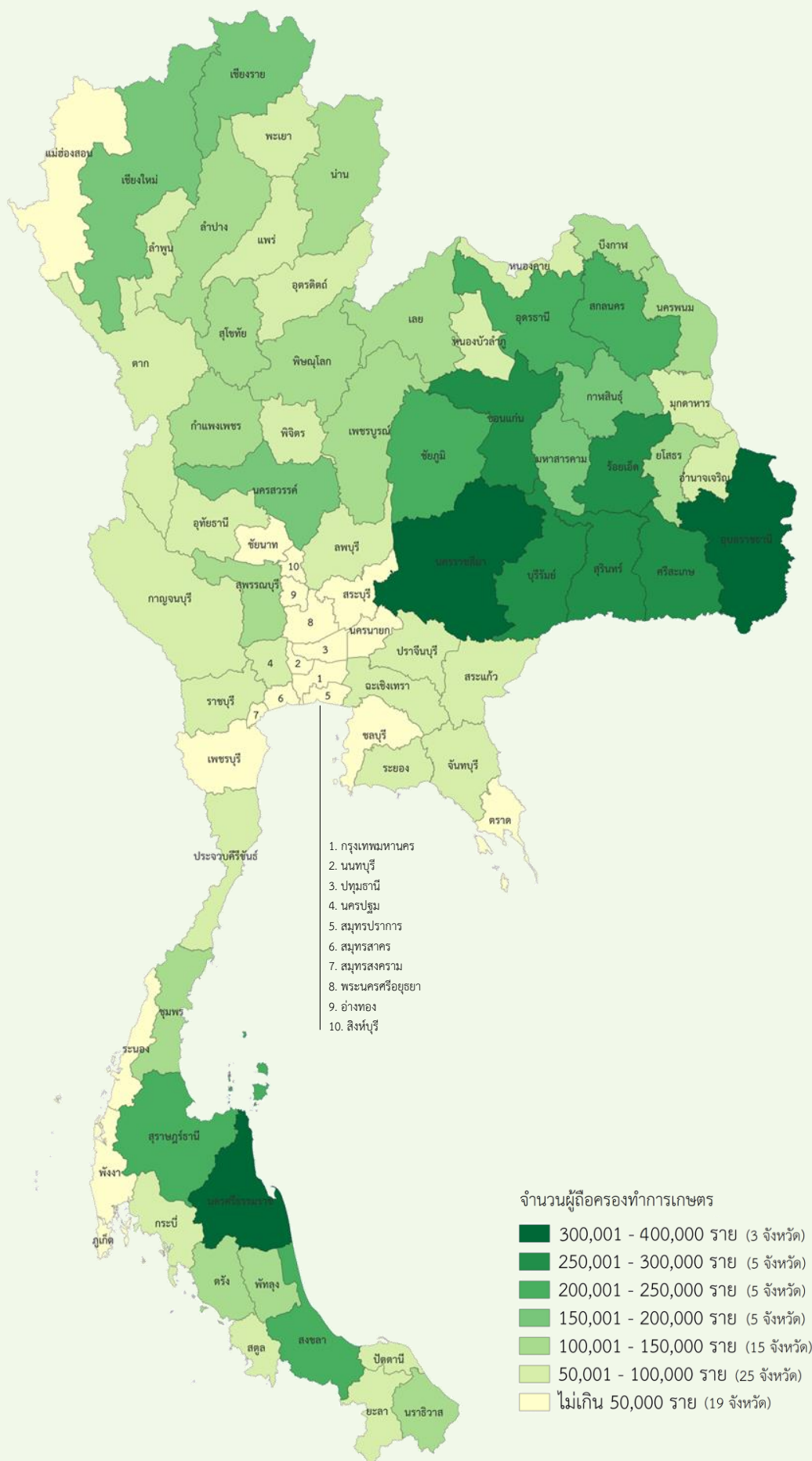
ผลสำรวจการเกษตร พ.ศ. 2566 พบว่า ประเทศไทยมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรเป็นเนื้อที่นา (ปลูกข้าว) มากที่สุด ร้อยละ 48.4 รองลงมา คือ เนื้อที่ปลูกพืชไร่ เนื้อที่สวนยางพารา และเนื้อที่ปลูกพืชยืนต้น และไม้ผล มีร้อยละ 20.2 17.4 และ 10.3 ตามลำดับ

แผนภูมิที่ 5 เนื้อที่และร้อยละของเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการใช้ประโยชน์

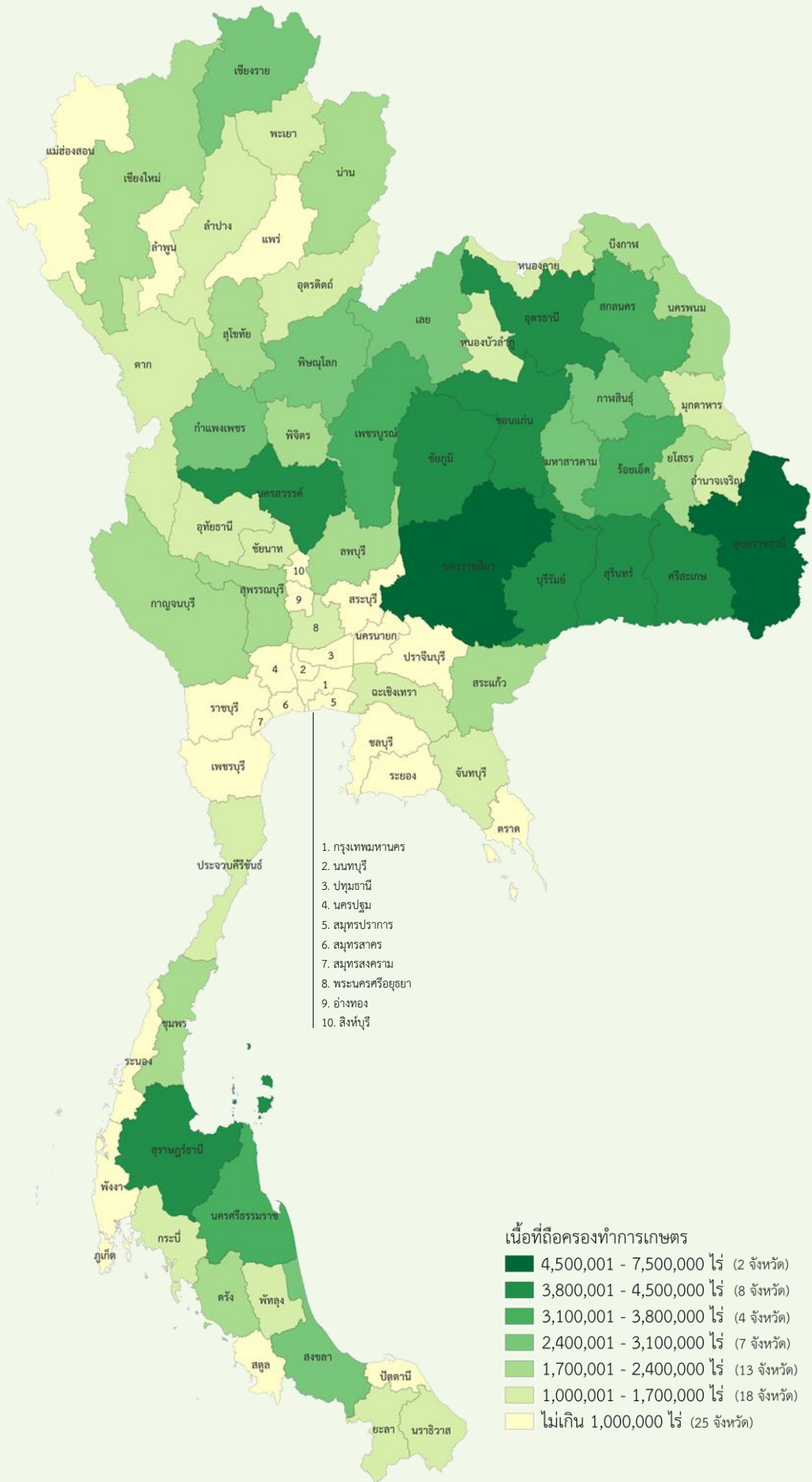

* น้อยกว่าร้อยละ 0.1

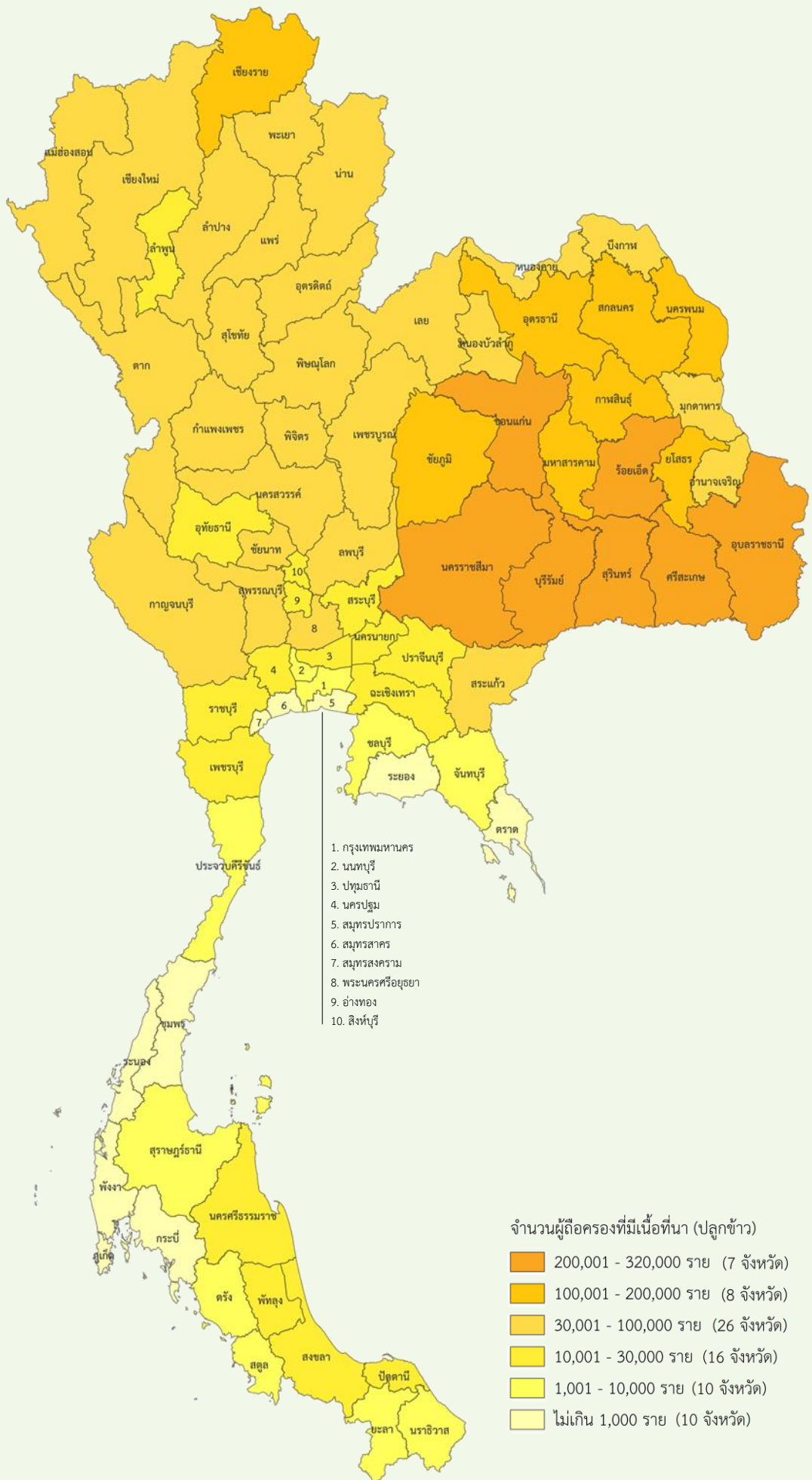
ภาพที่ 1 แผนที่แสดงจำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร รายจังหวัด พ.ศ. 2566

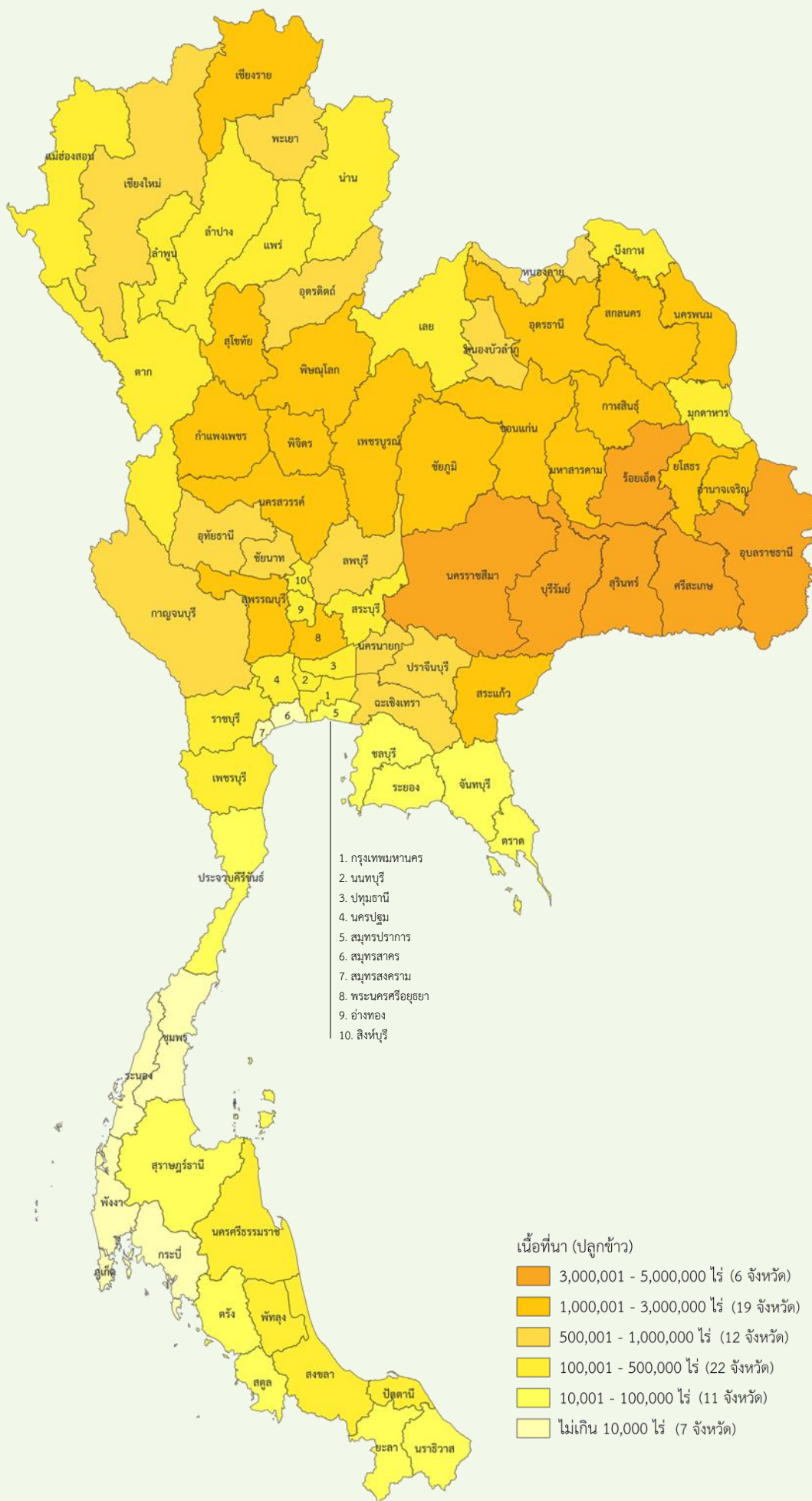
ภาพที่ 2 แผนที่แสดงเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร รายจังหวัด พ.ศ. 2566

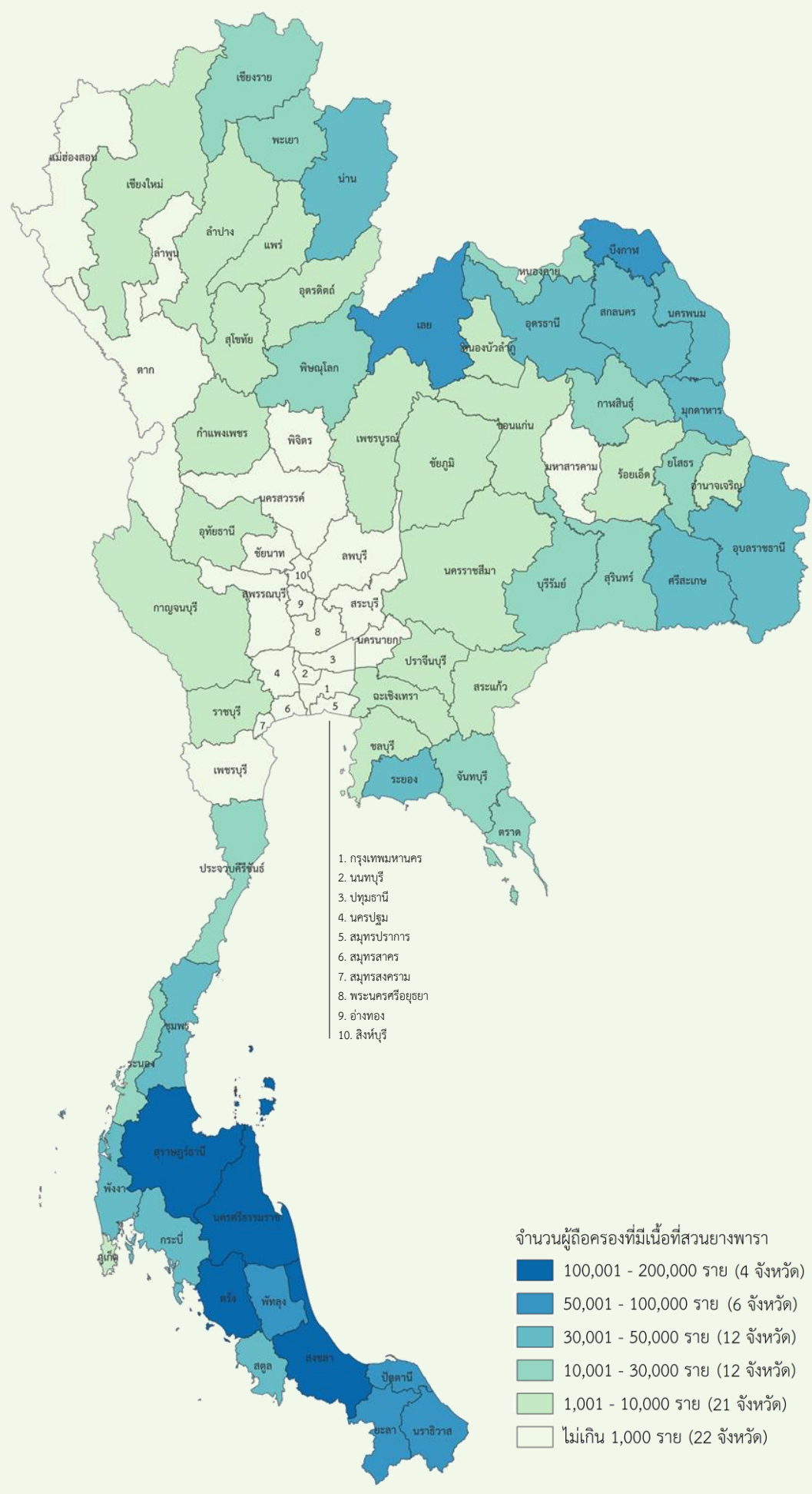
ภาพที่ 3 แผนที่แสดงจำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรที่มีเนื้อที่นา (ปลูกข้าว) รายจังหวัด พ.ศ. 2566

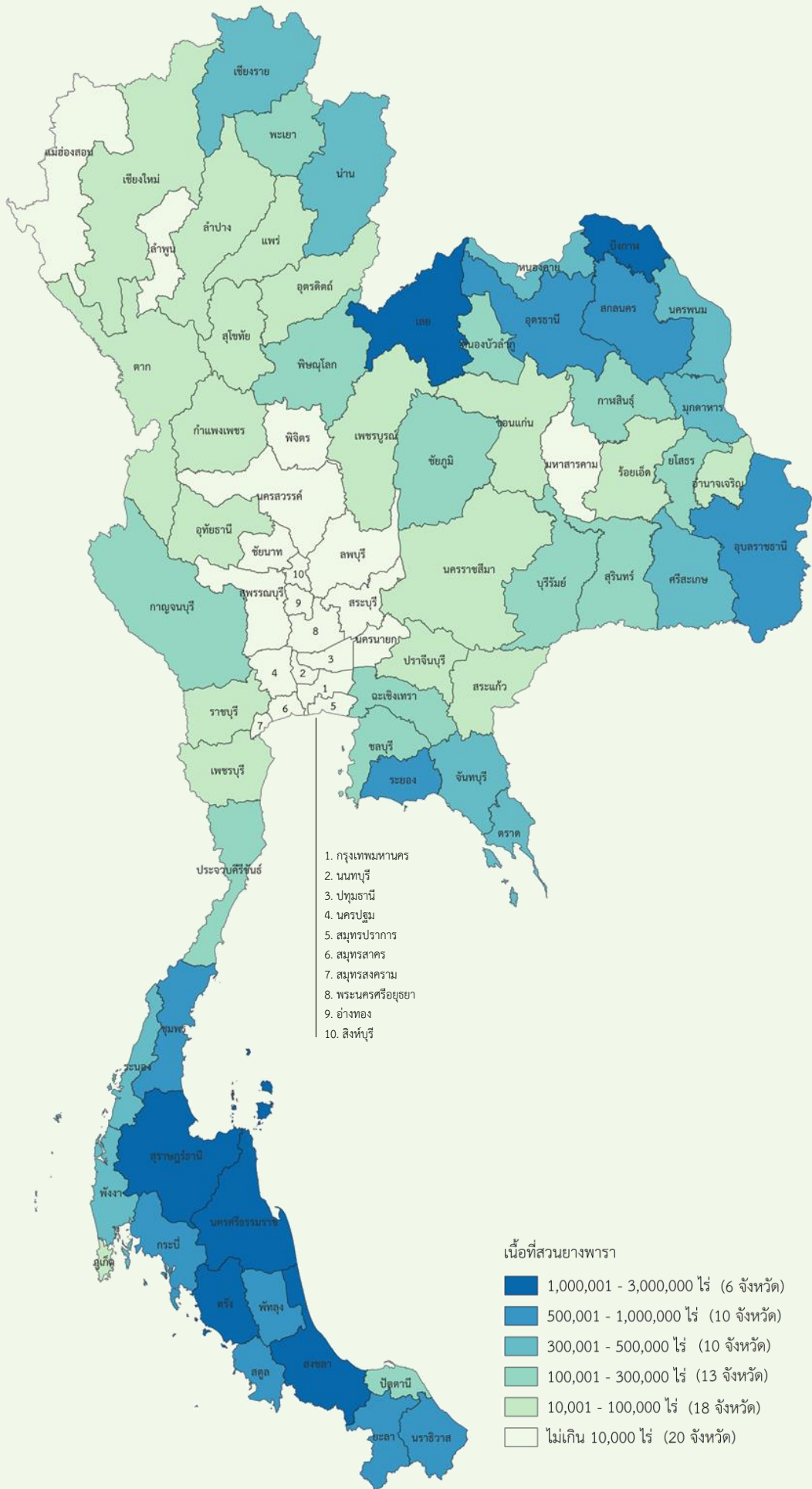
ภาพที่ 4 แผนที่แสดงเนื้อที่นา (ปลูกข้าว) รายจังหวัด พ.ศ. 2566

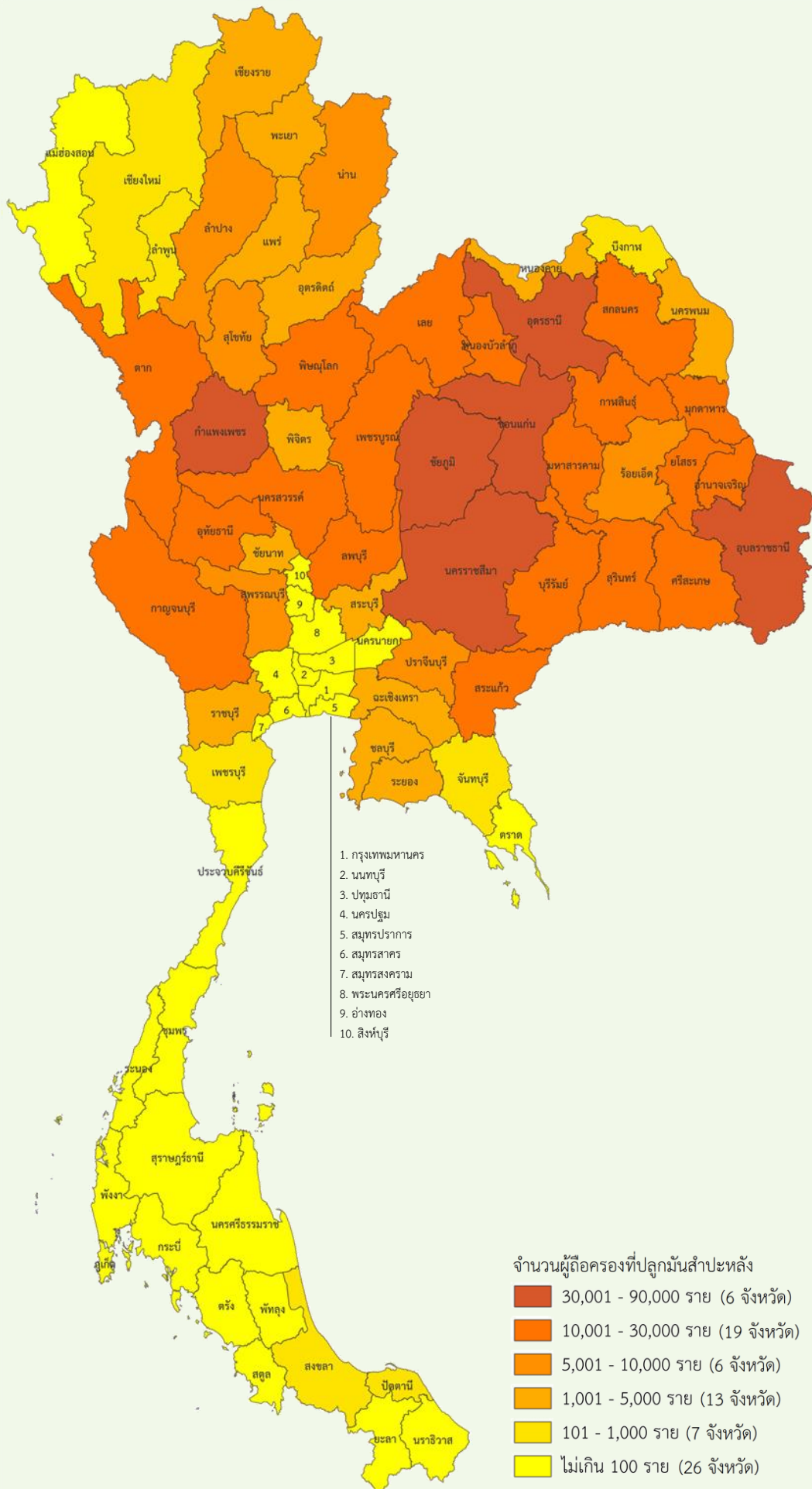
ภาพที่ 5 แผนที่แสดงจำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรที่มีเนื้อที่สวนยางพารา รายจังหวัด พ.ศ. 2566

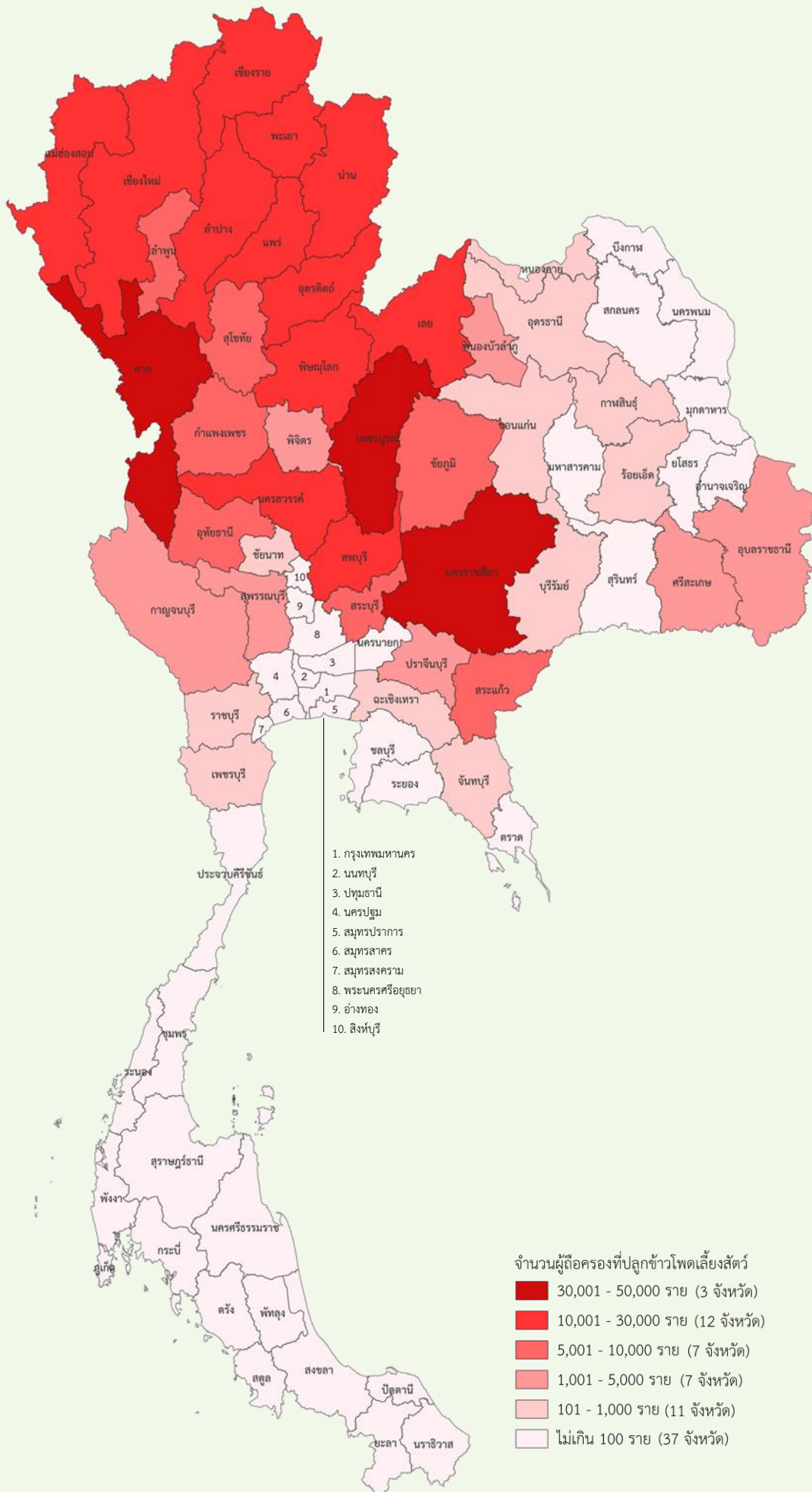
ภาพที่ 6 แผนที่แสดงเนื้อที่สวนยางพารา รายจังหวัด พ.ศ. 2566

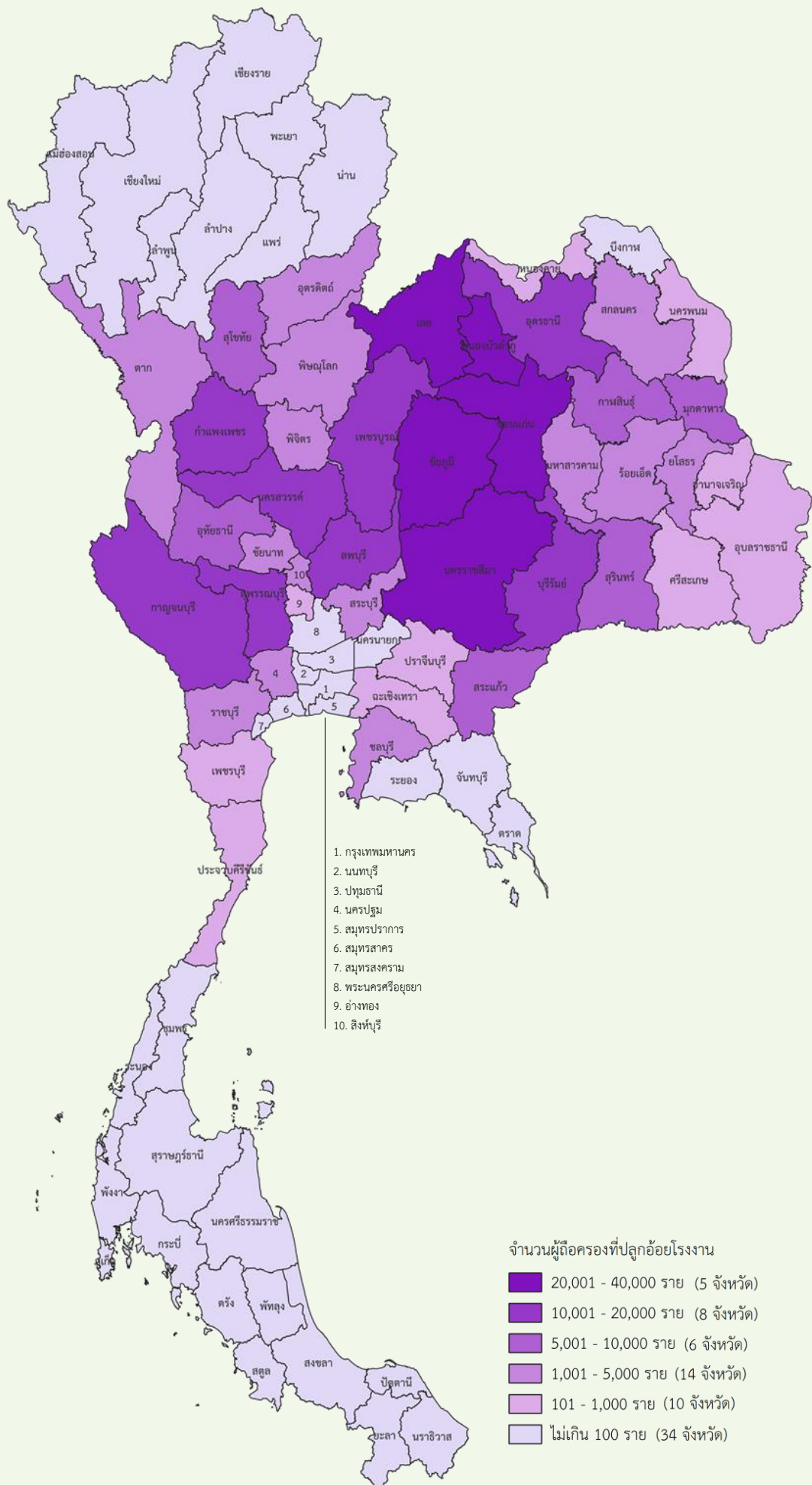
ภาพที่ 7 แผนที่แสดงจำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรที่ปลูกมันสำปะหลัง รายจังหวัด พ.ศ. 2566

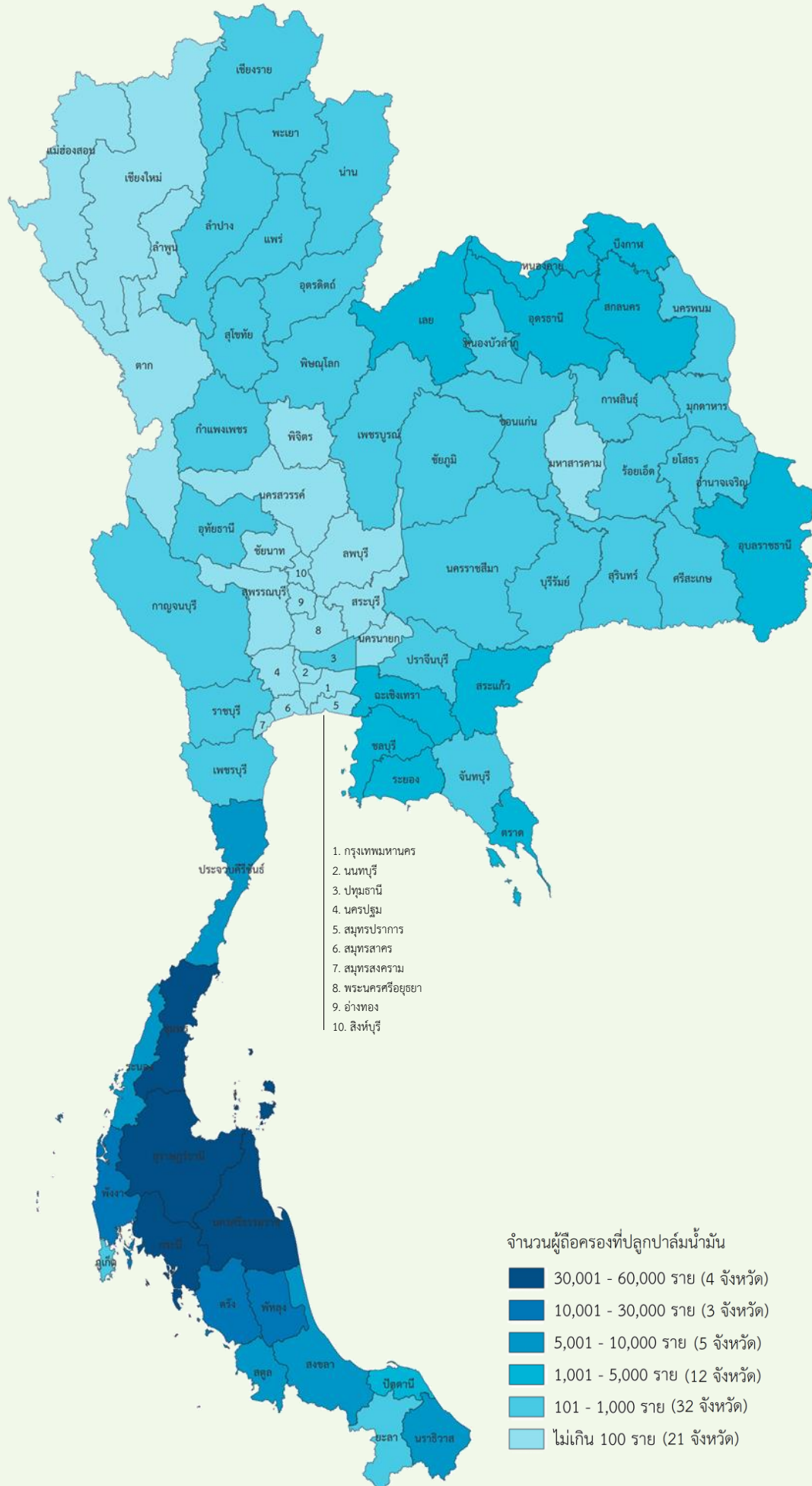
ภาพที่ 8 แผนที่แสดงจำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รายจังหวัด พ.ศ. 2566

ภาพที่ 9 แผนที่แสดงจำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรที่ปลูกอ้อยโรงงาน รายจังหวัด พ.ศ. 2566

ภาพที่ 10 แผนที่แสดงจำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรที่ปลูกปาล์มน้ำมัน รายจังหวัด พ.ศ. 2566

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	iii
บทสรุปผู้บริหาร	v
สารบัญ	xxv
สารบัญตาราง	xxvii
สารบัญแผนภูมิและภาพ	xxviii
บทที่ 1 บทนำ	
1. ความเป็นมาและความสำคัญ	1
2. แนวคิดของการทำสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566	1
3. วัตถุประสงค์	1
4. ประโยชน์ที่จะได้รับ	2
5. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	2
6. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำโครงการ	2
บทที่ 2 ระเบียบวิธีสถิติ	
1. ขอบข่าย	3
2. คุ่มรวม	3
3. กรอบสำมะโน	3
4. คาบเวลาอ้างอิง	4
5. คำนิยามสำคัญ	4
6. รายการข้อมูล	6
7. การพัฒนาการเก็บรวบรวมข้อมูลสำมะโนการเกษตร	6
8. การเก็บรวบรวมข้อมูล	7
9. การประมวลผล	8
10. การนำเสนอผลและการเผยแพร่ข้อมูล	8
11. ข้อจำกัดของข้อมูล	9
12. มาตรการที่ใช้ในรายงาน	9

	หน้า
บทที่ 3 สรุปผลสำมะโน	
1. จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร	11
2. ลักษณะสำคัญของผู้ถือครองทำการเกษตร	12
3. เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร	15
4. การปลูกพืช	16
5. การเลี้ยงสัตว์	17
6. การเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด	18
7. การใช้ปุ๋ยและการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช	18
8. การใช้เครื่องจักรและเครื่องมือการเกษตร	20
9. รายได้ของครัวเรือน	21
10. หนี้สินของครัวเรือน	22
11. ข้อมูลทั่วไปของผู้ถือครองทำการเกษตร	23
ภาคผนวก ตารางสถิติ	
สารบัญตารางสถิติ	27
ตารางสถิติ	31

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 1	จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร รายภาค	11
ตารางที่ 2	จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการทำการเกษตร	12
ตารางที่ 3	จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	13
ตารางที่ 4	จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการถือครองที่ดิน และประเภทเอกสารสิทธิ์	13
ตารางที่ 5	จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการใช้ประโยชน์ ในที่ถือครอง	14
ตารางที่ 6	เนื้อที่และร้อยละของเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการถือครองที่ดินและ ประเภทเอกสารสิทธิ์	15
ตารางที่ 7	เนื้อที่และร้อยละของเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการใช้ประโยชน์ ในที่ถือครอง	16
ตารางที่ 8	จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามชนิดพืชที่มีผู้ปลูก มากที่สุด 10 อันดับแรก	17
ตารางที่ 9	จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามชนิดสัตว์ที่มีผู้เลี้ยง มากที่สุด 5 อันดับแรก	17
ตารางที่ 10	จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามชนิดสัตว์น้ำที่มีผู้เลี้ยง มากที่สุด 10 อันดับแรก	18
ตารางที่ 11	จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามชนิดปุ๋ยที่ใช้	19
ตารางที่ 12	จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามวิธีการป้องกัน/กำจัด ศัตรูพืช	19
ตารางที่ 13	จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามชนิดเครื่องจักรและ เครื่องมือการเกษตรที่มีผู้ใช้มากที่สุด 5 อันดับแรก	20
ตารางที่ 14	จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามแหล่งที่มาของเครื่องจักร และเครื่องมือการเกษตร และชนิดเครื่องจักรและเครื่องมือการเกษตรที่มีผู้ใช้ มากที่สุด 5 อันดับแรก	20
ตารางที่ 15	จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้ ของครัวเรือนและรายได้จากผลผลิตทางการเกษตร	21
ตารางที่ 16	จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการมีหนี้สินและแหล่งเงินกู้	22
ตารางที่ 17	จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามเพศ	23
ตารางที่ 18	จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามอายุ	23
ตารางที่ 19	จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามระดับการศึกษา	24

สารบัญแผนภูมิและภาพ

		หน้า
แผนภูมิที่ 1	จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร รายภาค	v
แผนภูมิที่ 2	จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการทำการเกษตร (กิจกรรมการเกษตร)	vi
แผนภูมิที่ 3	ร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการถือครองที่ดิน	vi
แผนภูมิที่ 4	ร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามเอกสารสิทธิ์	vi
แผนภูมิที่ 5	เนื้อที่และร้อยละของเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการใช้ประโยชน์	vii
ภาพที่ 1	แผนที่แสดงจำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร รายจังหวัด พ.ศ. 2566	ix
ภาพที่ 2	แผนที่แสดงเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร รายจังหวัด พ.ศ. 2566	xi
ภาพที่ 3	แผนที่แสดงจำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรที่มีเนื้อที่นา (ปลูกข้าว) รายจังหวัด พ.ศ. 2566	xiii
ภาพที่ 4	แผนที่แสดงเนื้อที่นา (ปลูกข้าว) รายจังหวัด พ.ศ. 2566	xv
ภาพที่ 5	แผนที่แสดงจำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรที่มีเนื้อที่สวนยางพารา รายจังหวัด พ.ศ. 2566	xvii
ภาพที่ 6	แผนที่แสดงเนื้อที่สวนยางพารา รายจังหวัด พ.ศ. 2566	xix
ภาพที่ 7	แผนที่แสดงจำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรที่ปลูกมันสำปะหลัง รายจังหวัด พ.ศ. 2566	xxi
ภาพที่ 8	แผนที่แสดงจำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รายจังหวัด พ.ศ. 2566	xxii
ภาพที่ 9	แผนที่แสดงจำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรที่ปลูกอ้อยโรงงาน รายจังหวัด พ.ศ. 2566	xxiii
ภาพที่ 10	แผนที่แสดงจำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรที่ปลูกปาล์มน้ำมัน รายจังหวัด พ.ศ. 2566	xxiv

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

ตามที่องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ได้มีข้อเสนอแนะให้ประเทศสมาชิกจัดทำสำมะโนการเกษตร เพื่อให้มีชุดข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรเพื่อใช้ประโยชน์อย่างเพียงพอสำหรับการวางแผน ใฝ่ระวาง ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาประเทศด้านการเกษตร และคุณภาพชีวิตของประชากรในภาคการเกษตรของประเทศ สามารถนำไปใช้เปรียบเทียบกับข้อมูลระหว่างประเทศได้ โดยแต่ละประเทศควรจัดทำสำมะโนการเกษตรทุก 10 ปี เป็นอย่างน้อย ประกอบกับมาตรา 6 (4) แห่งพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 กำหนดให้สำนักงานสถิติแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำสำมะโนหรือสำรวจตัวอย่าง หรืออำนวยความสะดวกให้มีการสำรวจด้านต่าง ๆ ของประเทศ

สำหรับสำมะโนการเกษตรของประเทศไทย จัดทำครั้งแรกในปี พ.ศ. 2493 โดยในปี พ.ศ. 2566 ได้จัดทำสำมะโนการเกษตรเป็นครั้งที่ 7

2. แนวคิดของการทำสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566

สำมะโนการเกษตร เป็นการดำเนินการทางสถิติที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล และนำเสนอผลข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรของประเทศ โดยเก็บข้อมูลจากเกษตรกรที่เป็นผู้ถือครองทำการเกษตรทุกรายในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ

การจัดทำสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้มีการปรับปรุงวิธีการทำสำมะโนการเกษตร ด้วยการนำข้อมูลทะเบียนเกษตรกรมาใช้ประโยชน์ในการจัดทำร่วมกับข้อมูลจากสำมะโนการเกษตรในครั้งก่อน โดยสร้างเป็นฐานข้อมูลตั้งต้นสำหรับการนับจุดพร้อมทั้งให้มีการนับจุดผู้ทำการเกษตรที่ไม่มีข้อมูลในฐานข้อมูลตั้งต้น เพื่อหาผู้ถือครองทำการเกษตรตามคุ่มรวมให้ครบถ้วน ซึ่งกำหนดขอบเขตพื้นที่สำหรับการนับจุด - แฉงนับผู้ถือครองทำการเกษตร โดยใช้ข้อมูลในระดับพื้นที่ย่อย (หมู่บ้าน/ชุมชน/เทศบาล) กำหนดเป็น “เขตปฏิบัติงาน” สำหรับสำมะโนการเกษตร

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรจากเกษตรกรที่เป็นผู้ถือครองทำการเกษตรทุกราย

3.2 เพื่อให้มีข้อมูลสถิติการเกษตรทั้งในระดับประเทศและระดับพื้นที่ย่อย สำหรับใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาในระดับประเทศและระดับท้องถิ่นต่อไป

3.3 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา

3.4 เพื่อให้มีข้อมูลสถิติการเกษตร ที่เพียงพอต่อความต้องการใช้และทันสมัย

3.5 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำเป็นกรอบตัวอย่าง (Sampling frame) สำหรับการสำรวจด้านการเกษตร

3.6 เพื่อให้เกษตรกรมีช่องทางในการสะท้อนปัญหา และมีข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในการพัฒนาอาชีพ

4. ประโยชน์ที่จะได้รับ

4.1 มีข้อมูลสถิติการเกษตรที่สำคัญ จำเป็น อย่างเพียงพอต่อความต้องการใช้และทันสมัย ที่ผู้ใช้ข้อมูลทุกภาคส่วนนำไปใช้ประโยชน์ตามภารกิจได้

4.2 มีข้อมูลสถิติการเกษตรในระดับประเทศและระดับพื้นที่ย่อย เพื่อใช้เป็นข้อมูลอ้างอิง ในการบริหารกำหนดนโยบายและมาตรการ เพื่อพัฒนาการเกษตรและประชากรในภาคการเกษตร

4.3 มีชุดข้อมูลสำหรับวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการเกษตร การพัฒนา ภาคการเกษตร และประชากรภาคการเกษตรของประเทศ อย่างน้อยทุก 10 ปี

4.4 มีฐานข้อมูลผู้ถือครองทำการเกษตรที่ครอบคลุมทั้งผู้ที่อยู่ในและนอกทะเบียนเกษตรกร ที่ใช้แลกเปลี่ยนเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน เพื่อใช้ประโยชน์ข้อมูลร่วมกันได้

4.5 มีกรอบตัวอย่าง (Sampling frame) ที่ทุกหน่วยงานสามารถนำไปใช้ในการเลือกตัวอย่าง สำหรับการสำรวจด้านการเกษตร

4.6 มีข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา ความต้องการ ของเกษตรกรทุกกลุ่ม

5. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การจัดทำสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 มีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 และ กฎกระทรวงสำมะโนหรือสำรวจตัวอย่างการเกษตร พ.ศ. 2567

6. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำโครงการ

สำมะโนการเกษตรครั้งนี้ มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดทำโครงการในทุกขั้นตอน โดยมีการพัฒนาระบบงานสำหรับสำมะโนการเกษตร ดังนี้

6.1 ระบบเชื่อมโยงฐานข้อมูลผู้ถือครองตามเขตปฏิบัติงานสำหรับสำมะโนการเกษตร ประกอบด้วย

- 1) ระบบนำเข้าข้อมูลผู้ถือครองทำการเกษตรตามเขตปฏิบัติงาน
- 2) ระบบจัดการฐานข้อมูลสำหรับสำมะโนการเกษตร และระบบ Pre - census

6.2 ระบบจัดการข้อมูลผู้ปฏิบัติงานสนาม ประกอบด้วย

- 1) ระบบรับสมัครพนักงานแฉ่งนับ
- 2) ระบบนำเข้าและกำหนดสิทธิ์ผู้ปฏิบัติงาน
- 3) ระบบอบรมออนไลน์สำหรับผู้ปฏิบัติงานสนาม
- 4) ระบบมอบหมายงาน

6.3 ระบบเก็บรวบรวมข้อมูล (งานสนาม) ประกอบด้วย

- 1) ระบบนับจุด
- 2) ระบบติดตามผู้ถือครองทำการเกษตร (Tracking)
- 3) ระบบแฉ่งนับ
- 4) ระบบยืนยันข้อมูลสามเส้า

6.4 ระบบติดตามการดำเนินงานสนาม ประกอบด้วย

- 1) ระบบติดตามการปฏิบัติงานเป็นรายเขตปฏิบัติงาน
- 2) ระบบรายงานความก้าวหน้า
- 3) ระบบนำเสนอผลข้อมูลสำคัญ (เบื้องต้น)

6.5 ระบบเพื่อการติดต่อสื่อสารกับผู้ปฏิบัติงานสนาม ประกอบด้วย

- 1) ระบบประชาสัมพันธ์
- 2) ระบบสื่อสารระหว่างผู้ปฏิบัติงาน

6.6 ระบบคำนวณค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน

ระเบียบวิธีสถิติ

1. ขอบข่าย

การทำกาารเกษตร หมายถึง การปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ การเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด และ การทำนาเกลือสมุทร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขาย หรือเพื่อขายและเพื่อบริโภค ดังต่อไปนี้

1.1 การปลูกพืช ได้แก่ ข้าว ยางพารา พืชยืนต้นและไม้ผล สวนป่า พืชไร่ พืชผัก สมุนไพร และไม้ดอกไม้ประดับ ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ การเพาะชำพันธุ์ไม้ การเพาะเห็ดและการเพาะเชื้อเห็ด (ให้รวมการปลูกข้าวเพื่อบริโภคด้วย)

1.2 การเลี้ยงสัตว์ (รวมการเพาะพันธุ์สัตว์) ได้แก่ โค กระบือ สุกร แพะ แกะ ไก่ เป็ด ห่าน ไหม และการเลี้ยงสัตว์อื่น ๆ ที่ไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 (ให้รวมการเลี้ยงโค หรือกระบือเพื่อใช้งานเกษตรด้วย)

1.3 การเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด (รวมการเพาะฟักและ/หรืออนุบาลสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด) ได้แก่ สัตว์น้ำจำพวกปลา (รวมปลาและสัตว์น้ำสวยงามอื่น ๆ) กุ้ง สัตว์น้ำอื่น ๆ เช่น กบ ตะพาบน้ำ จระเข้ น้ำจืด และสัตว์น้ำกร่อยที่นำมาเลี้ยงในพื้นที่น้ำจืด เช่น กุ้งกุลาดำ กุ้งขาว ปลากระพง

1.4 การทำนาเกลือสมุทร ได้แก่ การทำนาเกลือสมุทรในพื้นที่ 7 จังหวัด คือ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี จันทบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี และปัตตานี

หมายเหตุ :

1) การนับจุด สำนะโนการเกษตรครั้งนี้ นอกจากจะนับจุดเพื่อหาผู้ถือครองทำการเกษตร ใน 4 กิจกรรม (ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด และทำนาเกลือสมุทร) ให้นับจุดรวม ผู้ทำกิจกรรมการเกษตรอีก 3 กิจกรรมนี้ด้วย ได้แก่ ประมงน้ำจืด ประมงทะเล และเพาะเลี้ยงชายฝั่ง (รวมเพาะพันธุ์)

2) สำนะโนการเกษตรครั้งนี้ ไม่รวมการทำเกษตรเพื่อการศึกษา การทดลอง การแข่งขัน การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และไม่รวมการบริการทางการเกษตร เช่น การรับจ้างไถด้วยรถแทรกเตอร์ รับจ้างขุดบ่อ รับจ้างปักไข่ รับจ้างผสมพันธุ์

3) วัตถุประสงค์เพื่อขายในที่นี้ ให้รวมการทำเกษตรที่ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อขาย ในตอนแรก แต่มีการขายผลผลิตทางการเกษตร อาจเนื่องจากได้ผลผลิตจำนวนมาก หรือมีผู้ต้องการซื้อ แล้วมีการขายผลผลิตเกิดขึ้นแล้ว เช่นนี้ ให้ถือว่าเป็นการทำเกษตรโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขายด้วย

4) สำนะโนการเกษตรครั้งนี้ มีการขยายขอบข่ายทำการเกษตรในแต่ละกิจกรรม ให้ครอบคลุมทำการเกษตรของเกษตรกรในประเทศ โดยได้นำหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนเกษตรกร ของแต่ละหน่วยงานมาพิจารณาประกอบการปรับขอบข่ายสำหรับสำมะโนการเกษตรในครั้งนี้ ทั้งการ กำหนดชนิดพืชที่ปลูก ชนิดสัตว์ และชนิดสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืดที่เลี้ยง รวมทั้งการจำแนกหน่วยนับ ให้สอดคล้องกับการดำเนินการของเกษตรกรในปัจจุบัน

2. คุ่มรวม

สำมะโนการเกษตรครั้งนี้ คุ่มรวม คือ เกษตรกรที่เป็นผู้ถือครองทำการเกษตรทุกรายในทุกพื้นที่ ทั่วประเทศ

3. กรอบสำมะโน

แหล่งข้อมูลสำหรับจัดทำกรอบสำมะโนการเกษตร (Census frame) ในครั้งนี้ ใช้ข้อมูล ทะเบียนจากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง (Farmer One) และข้อมูลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2556

4. คาบเวลาอ้างอิง

วันสำมะโน หมายถึง วันที่ 1 พฤษภาคม 2566

ในรอบ 12 เดือนที่แล้ว หมายถึง วันที่ 1 พฤษภาคม 2565 ถึง 30 เมษายน 2566

5. คำนิยามสำคัญ

คำนิยามสำคัญ สำหรับการสำมะโนการเกษตรในครั้งนี้ ได้แก่

5.1 ผู้ถือครองทำการเกษตร หมายถึง บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งควบคุมจัดการและมีอำนาจตัดสินใจ เกี่ยวกับการทำการเกษตรในที่ดินที่ถือครอง และเป็นผู้รับผิดชอบทั้งทางด้านเทคนิคและการเงิน อาจดำเนินงานเอง หรือมอบให้ผู้จัดการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินงาน หรือดูแลแทนได้

1) เป็นผู้ทำการเกษตรในวันสำมะโน
2) เป็นเจ้าของที่ดินที่ใช้ทำการเกษตร เป็นผู้เช่า หรือทำการเกษตรในที่ดินของผู้อื่น หรือในที่สาธารณะ/ป่าสงวน โดยไม่คำนึงถึงว่าจะได้รับความยินยอมหรือไม่

3) มีที่ดินที่ใช้ทำการเกษตรผืนเดียวหรือหลายผืน โดยที่ดินดังกล่าวอาจอยู่แห่งเดียวกัน หรืออยู่แยกกันในเขตท้องที่ใดก็ได้ แต่ที่ดินทุกผืนจะต้องอยู่ภายในเขตจังหวัดเดียวกัน ซึ่ง

3.1) ที่ดินแต่ละผืนอาจจะใช้ทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน เพื่อการผลิตทางการเกษตรก็ได้

3.2) ที่ดินแต่ละผืนอาจมีเนื้อที่เพียงเล็กน้อย เช่น คอกสัตว์ ที่เพาะเห็ด ที่เลี้ยงกล้วยไม้ หรือบ่อเลี้ยงปลาน้ำจืด เป็นต้น

4) การดำเนินงานต้องอยู่ภายใต้การบริหารหรือการจัดการอันเดียวกัน ซึ่งอาจดำเนินการโดยครัวเรือนเดียว หรือครัวเรือนตั้งแต่ 2 ครัวเรือนขึ้นไป หรือบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปที่อยู่ต่าง ครัวเรือน หรือบริษัท/ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือหน่วยงานของรัฐ หรือดำเนินงานในลักษณะอื่น ๆ เช่น กลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

5.2 เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร หมายถึง เนื้อที่รวมของที่ดินทุกผืนภายในจังหวัดที่ถือครองอยู่ และใช้ทำการเกษตร ซึ่งที่ดินดังกล่าวผู้ถือครองอาจเป็นเจ้าของ เช่า หรือทำพรีในที่สาธารณะ/ป่าสงวน/ที่ของผู้อื่นก็ได้

ที่ดินที่ใช้ทำการเกษตรผืนใด มีบริเวณลานในไร่นา ทุ่งฉาง โรงเก็บเครื่องมือเครื่องใช้ บ้าน และบริเวณบ้าน ป่า คั้นบ่อ ฯลฯ อยู่ด้วย ให้รวมเนื้อที่ดังกล่าวเข้าไปด้วย

รวม ที่ดินทั้งผืนที่เคยใช้ทำการเกษตร แต่พักทิ้งไว้ ไม่มีการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ เพาะเลี้ยง สัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด และทำนาเกลือสมุทร ตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 5 ปี

ไม่รวม ที่ดินทั้งผืน ซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้

1) ให้ผู้อื่นเช่าหรือยอมให้ผู้อื่นทำประโยชน์โดยไม่คิดค่าเช่า

2) เคยใช้ทำการเกษตร แต่พักทิ้งตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

3) เป็นที่ปลูกบ้าน สิ่งปลูกสร้าง และป่าขึ้นเองตามธรรมชาติ

5.3 การถือครองที่ดิน หมายถึง สิทธิในการครอบครองหรือใช้ที่ดินเพื่อทำการเกษตร ในลักษณะต่าง ๆ ของผู้ถือครอง อาจเป็นเนื้อที่ของตนเอง หรือเป็นเนื้อที่ไม่ใช่ของตนเอง เช่น เป็นเจ้าของ เช่า หรือถือครองที่ดินในลักษณะอื่น ซึ่งผู้ถือครองอาจจะถือครองที่ดินในลักษณะเดียว เช่น เป็นเจ้าของ อย่างเดียว หรือเช่าอย่างเดียว หรืออาจจะถือครองที่ดินมากกว่าหนึ่งลักษณะ เช่น เป็นเจ้าของและเช่า หรือเช่าและถือครองในลักษณะอื่นรวมกัน เป็นต้น การถือครองที่ดิน จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1) เนื้อที่ของตนเอง หมายถึง การใช้ที่ดินในการทำการเกษตรมีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ดังต่อไปนี้

1.1) โฉนด (เอกสารสิทธิ์ตามกฎหมายที่ดิน 22 แบบ) คือ โฉนดหรือเอกสารสิทธิ์ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายที่ดิน เช่น

(1) โฉนดที่ดิน (น.ส.4) โฉนดแผนที่ โฉนดตรวจ ทราบองที่ทราบว่าได้ทำประโยชน์แล้ว
(2) น.ส.2 หรือ น.ส.2 ก. (ใบจอง) คือ หนังสือที่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่รัฐจัดให้

(3) น.ส.3 หรือ น.ส.3 ก. หรือ น.ส.3 ข. คือ หนังสือรับรองการทำประโยชน์

(4) น.ส.5 (ใบไต่สวน) คือ หนังสือแสดงการสอบสวนเพื่อออกโฉนดที่ดิน

(5) ส.ค.1 หรือ ส.ค.2 คือ แบบแจ้งหรือบัญชีรับแจ้งการครอบครองที่ดิน

(6) ส.ค.3 คือ ใบรับแจ้งความประสงค์จะได้รับสิทธิ์ในที่ดิน

1.2) หนังสืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินหน่วยงานของรัฐ ที่ออกโดยสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เช่น

(1) ส.ป.ก.4 คือ หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินในที่ดินของรัฐไม่ใช่เอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน จึงไม่สามารถโอนสิทธิ์การทำประโยชน์ในพื้นที่ ให้แก่บุคคลอื่นได้ ยกเว้น คู่สมรส บุตร เท่านั้น มีแบบต่าง ๆ เช่น ส.ป.ก.4-01 ส.ป.ก.4-14 ก (สัญญาเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) ส.ป.ก.4-18 ข (สัญญาเช่าซื้อที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) ส.ป.ก.4-28 ก หรือ ส.ป.ก.4-28 ข (หนังสือรับมอบที่ดิน)

(2) ส.ป.ก.5 คือ กลุ่มหนังสือรับรองผู้ทำประโยชน์ในเขตที่ดินของรัฐ เช่น ส.ป.ก.5-01 ส.ป.ก.5-02 ส.ป.ก.5-03

1.3) หนังสืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ ที่ไม่ได้ออกโดยสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เช่น

(1) สทก. คือ หนังสืออนุญาตให้ทำประโยชน์ได้ถูกต้องตามกฎหมายในที่ดินป่าสงวนแห่งชาติเป็นการชั่วคราว ได้คราวละ 5 ปี ออกโดยกรมป่าไม้ สามารถตกทอดได้ทางมรดก แบ่งเป็น

- สทก.1 ก อนุญาตให้ทำประโยชน์ได้ไม่เกิน 20 ไร่ ไม่เสียค่าธรรมเนียมในคราวแรก

- สทก.2 ก คือ สทก.1 ก แต่เสียค่าธรรมเนียมในคราวต่อมา

(2) น.ค. มี 2 แบบ คือ น.ค.1 และ น.ค.3

- น.ค.1 คือ ที่ดินเขตนิคม การเข้าครอบครองทำประโยชน์ กรรมสิทธิ์เป็นของรัฐ

- น.ค.3 คือ เอกสารที่ออกสืบเนื่องจาก น.ค.1 ซึ่งเป็นหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตนิคมสร้างตนเอง โดยกรมประชาสงเคราะห์ (ปัจจุบันกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)

(3) กสน.3 คือ หนังสือรับรองการอนุญาตให้สมาชิกนิคมสหกรณ์เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของนิคมสหกรณ์

(4) กสน.5 คือ หนังสือแสดงการทำประโยชน์

(5) ป.ส.23 ป.ส.31 คือ หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

1.4) เอกสารเกี่ยวกับที่ดินอื่น ๆ เช่น

(1) แบบหมายเลข 2 คือ ใบรับเงินบำรุงท้องที่

(2) ใบรับเงินบำรุงท้องที่ ภ.บ.ท.5 ภ.บ.ท.6 และ ภ.บ.ท.11

(3) อนุญาต 3 (อ.3) คือ ใบอนุญาตซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ออกให้แก่บุคคลที่ได้รับอนุญาตให้ทำประมงหรือทำเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่อนุญาต

2) เนื้อที่ไม่ใช่ของตนเอง ได้แก่

2.1) เช่า หมายถึง ผู้ถือครองเช่าที่ดินจากผู้อื่นทำการเกษตร โดยไม่คำนึงถึงลักษณะการจ่ายค่าเช่า ซึ่งอาจจ่ายเป็นเงินสด หรือผลผลิต หรืออื่น ๆ ก็ได้

2.2) ได้ทำฟรี/ที่สาธารณะ/ที่ป่าสงวน/ที่ป่าเสื่อมโทรม หมายถึง ที่ดินที่ผู้ถือครองเข้าไปทำการเกษตร โดยไม่มีกรรมสิทธิ์หรือไม่ได้จ่ายค่าเช่า เช่น ที่ดินในเขตป่าสงวน ที่สาธารณะ ที่ดินที่บุคคลอื่นอนุญาตให้ทำประโยชน์ได้โดยไม่ต้องจ่ายค่าตอบแทน เป็นต้น

6. รายการข้อมูล

รายการข้อมูลที่เก็บรวบรวมในสำมะโนการเกษตรครั้งนี้ ได้แก่

- 6.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ถือครองทำการเกษตร
- 6.2 เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร
- 6.3 การปลูกพืช
- 6.4 การเลี้ยงสัตว์
- 6.5 การเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด
- 6.6 การทำนาเกลือสมุทร
- 6.7 รูปแบบและวิธีทำการเกษตร
- 6.8 ข้อมูลทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร

7. การพัฒนาการเก็บรวบรวมข้อมูลสำมะโนการเกษตร

การจัดเก็บข้อมูลสำมะโนการเกษตรครั้งนี้ มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเต็มประสิทธิภาพ ดังนี้

7.1 การจัดเตรียมกรอบสำมะโน มีการบูรณาการข้อมูลโดยการเชื่อมโยงข้อมูลในระดับบุคคลและพื้นที่ย่อยจากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง (Farmer One) และฐานข้อมูลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2556

7.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล มีการพัฒนาระบบงานสำหรับจัดเก็บข้อมูลและบริหารงานสนามที่มีการรับส่งข้อมูลระหว่างการปฏิบัติงานในพื้นที่กับฐานข้อมูลแบบออนไลน์ เพื่อให้มีการตรวจสอบความครบถ้วนตามคุ่มรวมและความถูกต้องของข้อมูลในระหว่างการจัดเก็บ ทำให้ข้อมูลสำมะโนการเกษตรมีคุณภาพ ทั้งความครบถ้วนและถูกต้อง นอกจากนี้ยังสามารถกำกับดูแล และติดตามการปฏิบัติงานรวมทั้งตรวจสอบและยืนยันความครบถ้วนและถูกต้องของข้อมูลในขณะที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ ทั้งในระดับผู้ถือครองทำการเกษตรและในระดับพื้นที่ย่อย

การใช้ระบบงานดังกล่าว ช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

- 1) สามารถตรวจสอบความครบถ้วนและถูกต้องของข้อมูลได้ทันที
- 2) ลดขั้นตอนการบันทึกข้อมูลในสำนักงาน ทำให้ประมวลผลและนำเสนอผลได้เร็วขึ้น
- 3) สามารถแสดงพิกัดการเดินในพื้นที่ของพนักงานแฉ่งนับแต่ละคน ซึ่งเป็นการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงานของพนักงานแฉ่งนับว่าได้ไปในเขตปฏิบัติงานที่ได้มอบหมายถูกต้อง

4) สามารถส่งข้อมูลขึ้น Server ในระบบคลาวด์กลางภาครัฐ (Government Data Center and Cloud Service : GDCC) ได้ทันที

นอกจากนี้การใช้ระบบงาน ยังสามารถบริหารจัดการงานที่มีผู้ปฏิบัติงานจำนวนมาก ทั้งใช้ติดตามความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานสนาม ณ เวลาปัจจุบัน โดยแสดงข้อมูลในแต่ละเขตปฏิบัติงานบนแผนที่แบบดิจิทัล ซึ่งติดตามความก้าวหน้าของงานภายใต้การกำกับได้ ตั้งแต่ระดับพนักงานแฉ่งนับผู้ประสานงานในพื้นที่ เจ้าหน้าที่วิชาการ ผู้กำกับงานในระดับจังหวัด และในภาพรวมของประเทศรวมทั้งผู้บริหารโครงการ ซึ่งทำให้สามารถช่วยแก้ไขปัญหาได้ทันที

8. การเก็บรวบรวมข้อมูล

8.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำมะโนการเกษตรครั้งนี้ใช้หลายวิธี ทั้งสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้า สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ และผู้ถือครองทำการเกษตรตอบข้อมูลเอง โดยวิธีหลักที่ใช้ คือ ให้พนักงาน แรงนับสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้าโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการสัมภาษณ์ (Computer - Assisted Personal Interviews : CAPI)

การเก็บรวบรวมข้อมูลของสำมะโนการเกษตรใช้วิธี “Closed Segment Concept” ในระดับ จังหวัด กล่าวคือ ผู้ถือครองทำการเกษตรจะถูกนับจดและแรงนับในจังหวัดที่มีการทำการเกษตรเท่านั้น

8.2 คาบเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล

ระหว่างวันที่ 20 พฤษภาคม ถึง 18 สิงหาคม 2566

8.3 ผู้ปฏิบัติงานเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ปฏิบัติงานสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 ที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่วิชาการ จำนวน 855 คน ผู้ประสานงานในพื้นที่ จำนวน 4,404 คน และ พนักงานแรงนับ จำนวน 77,419 คน

8.4 การฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ระดับเจ้าหน้าที่วิชาการ อบรมออนไลน์ แบ่งออกเป็น 2 รุ่น ดังนี้

- รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 27 - 28 เมษายน 2566

- รุ่นที่ 2 ระหว่างวันที่ 2 - 3 พฤษภาคม 2566

ผ่านระบบ Zoom Meeting

2) ระดับผู้ประสานงานในพื้นที่ อบรมออนไลน์ วันที่ 1 พฤษภาคม 2566 ผ่านระบบ Zoom Meeting

3) ระดับพนักงานแรงนับ อบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 1 วัน ระหว่างวันที่ 15 - 26 พฤษภาคม 2566 ณ ศูนย์ประชุมกลุ่มตำบลตามที่สำนักงานสถิติจังหวัดกำหนด

8.5 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ทโฟน หรือแท็บเล็ต หรือโน้ตบุ๊ก ของพนักงานแรงนับ ที่เชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ต

8.6 การควบคุมคุณภาพ

1) การตรวจสอบข้อมูลโดยผู้ปฏิบัติงานสนาม

ในระหว่างการเก็บข้อมูลแต่ละรายการของผู้ถือครองแต่ละราย โปรแกรมของระบบ นับจดและแรงนับจะตรวจสอบการบันทึกข้อมูลไปพร้อมกัน หากไม่ถูกต้องระบบจะแจ้งเตือน ซึ่งพนักงานแรงนับจะดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง และเมื่อแรงนับข้อมูลผู้ถือครองแล้วเสร็จแต่ละราย ระบบจะประมวลผลข้อมูลสำคัญพร้อมทั้งแสดงข้อมูลเพื่อให้พนักงานแรงนับอ่านข้อมูลดังกล่าว ให้กับผู้ตอบข้อมูลรับทราบและยืนยันหรือแก้ไขหากไม่ถูกต้อง และเมื่อเก็บข้อมูลแล้วเสร็จในแต่ละเขต ปฏิบัติงานระบบจะประมวลผลข้อมูลสำคัญในภาพรวมของเขตปฏิบัติงานเพื่อให้พนักงานแรงนับ เจ้าหน้าที่วิชาการ และผู้ประสานงานในพื้นที่ร่วมกันตรวจสอบและยืนยันข้อมูล

2) การตรวจสอบคุณภาพข้อมูล (Quality Control : QC)

ในขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดให้มีการตรวจสอบคุณภาพข้อมูล โดยให้เจ้าหน้าที่วิชาการสังเกตการณ์การปฏิบัติงานสนามของพนักงานแฉ่งนับพร้อมบันทึกข้อมูลผลในแบบตรวจสอบคุณภาพ โดยเจ้าหน้าที่วิชาการ 1 คน สังเกตการณ์พนักงานแฉ่งนับ 6 คน พนักงานแฉ่งนับแต่ละคนทำการสัมภาษณ์ผู้ถือครองทำการเกษตร 5 ราย โดยให้สังเกตการณ์ในการถามคำถามทุกตอน และทุกข้อคำถาม มีผลการตรวจสอบคุณภาพข้อมูลขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาพรวมทั้งประเทศเฉลี่ย 9.7 คะแนน โดยค่าเฉลี่ยรายจังหวัดของในแต่ละภาคเป็น ดังนี้

จังหวัดในภาคกลาง	เฉลี่ย 9.7 คะแนน
จังหวัดในภาคเหนือ	เฉลี่ย 9.7 คะแนน
จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	เฉลี่ย 9.6 คะแนน
จังหวัดในภาคใต้	เฉลี่ย 9.9 คะแนน

3) การสำรวจภายหลังการแฉ่งนับ (Post Enumeration Survey : PES)

กำหนดให้มีการปฏิบัติงานภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลสำมะโนการเกษตรเสร็จสิ้นแล้ว โดยใช้พนักงานแฉ่งนับไม่ซ้ำกับพนักงานเก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้จากการทำสำมะโนการเกษตรมาสอบเทียบ (Matching) กับข้อมูลที่ได้จากการทำ PES เพื่อวิเคราะห์หาความคลาดเคลื่อน และสรุปผลการปฏิบัติงานเก็บรวบรวมข้อมูลว่ามีความสมบูรณ์มากน้อยเพียงใด ซึ่งพิจารณาได้จากความคลาดเคลื่อนของข้อมูล

9. การประมวลผล

ภายหลังการปฏิบัติงานสนามเสร็จสิ้น สำนักงานสถิติแห่งชาติส่วนกลาง ดำเนินการประมวลผลข้อมูล โดยเริ่มจากการทำความสะอาดข้อมูล/การแก้ไขข้อมูล ด้วยการทำบรรณาธิกรด้วยเครื่องจักร (Machine edit) ดังนี้

- 1) การตรวจสอบความถูกต้องตามโครงสร้างข้อมูล (Structure check)
- 2) การตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกรหัสข้อมูล (Possible code check)
- 3) การตรวจสอบความแนบเนียนของข้อมูล (Consistency check) รวมทั้งการแทนค่า

ข้อมูลที่สูญหาย

หลังจากนั้น เป็นการประมวลผลในรูปตารางสถิติตามที่กำหนด โดยมีการเดินตาราง (Tabulation) และตรวจสอบความสมเหตุสมผลของข้อมูล โดยเริ่มจากตารางระดับจังหวัด ภาค และที่วราชอาณาจักร

10. การนำเสนอผลและการเผยแพร่ข้อมูล

10.1 การนำเสนอผล สำนักงานสถิติแห่งชาติ เสนอรายงานผล ดังนี้

1) ผลสำมะโนเบื้องต้น เป็นการประมวลผลทันทีภายหลังการเก็บข้อมูลแล้วเสร็จ โดยนำเสนอเฉพาะข้อมูลรายการสำคัญในระดับประเทศ เช่น จำนวนและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำนวนผู้ถือครองจำแนกตามลักษณะการทำการเกษตร โดยนำเสนอบนระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System : GIS) และจัดการแปลงข้อมูลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 เบื้องต้น

2) ผลสำมะโนสมบูรณ์ เป็นการประมวลผลข้อมูลภายหลังจากการทำความสะอาดข้อมูล/การแก้ไขข้อมูลด้วยการทำบรรณาธิกรด้วยเครื่องจักรแล้ว เพื่อนำเสนอผลข้อมูลสถิติ ดังนี้

2.1) รายงานฉบับสมบูรณ์ในระดับจังหวัด ภาค และทั่วราชอาณาจักร โดยระดับจังหวัดกำหนดให้จัดทำเป็นรูปแบบดิจิทัลเท่านั้น ส่วนระดับภาคและทั่วราชอาณาจักร จัดทำทั้งในรูปแบบดิจิทัลและรูปเล่มรายงาน

2.2) นำเสนอผลในรูปตารางสถิติถึงระดับพื้นที่ย่อยในรูปแบบการจัดตารางเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactive tabulation)

2.3) นำเสนอผลข้อมูลสถิติบนแผนที่

2.4) นำเสนอผลข้อมูลสำคัญในรูปแบบ Infographic

10.2 การเผยแพร่ข้อมูล ผลสำมะโนการเกษตร กำหนดให้เผยแพร่ในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1) รายงานผลสำมะโนการเกษตร เผยแพร่ทางสื่อออนไลน์ของสำนักงานสถิติจังหวัด สำนักงานสถิติแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) คลังข้อมูลตารางสถิติในรูปแบบ Interactive tabulation เผยแพร่บนระบบคลังข้อมูลสถิติ (Statistical Data Warehouse System)

3) ข้อมูลสถิติบนแผนที่ เผยแพร่บนระบบ GIS

และติดตามการเผยแพร่ผลิตภัณฑ์จากสำมะโนการเกษตรอื่น ๆ ได้ทางเว็บไซต์สำนักงานสถิติแห่งชาติ www.nso.go.th และสื่อช่องทางอื่นที่สำนักงานสถิติแห่งชาติเผยแพร่ต่อไป

11. ข้อจำกัดของข้อมูล

11.1 ผลรวมของแต่ละจำนวนอาจไม่เท่ากับยอดรวม เนื่องจากการปัดเศษทศนิยมให้เป็นจำนวนเต็ม

11.2 ค่า C ในตารางสถิติ หมายถึง ข้อมูลปกปิด (Confidential data)

12. มาตรการที่ใช้ในรายงาน

1 ไร่ = 1,600 ตารางเมตร

1 ไร่ = 0.16 เฮกตาร์

1 ไร่ = 0.333 เอเคอร์

สรุปผลสำมะโน

1. จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร

ผลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 พบว่า ประเทศไทยมีจำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น 8.7 ล้านราย โดยผู้ถือครองทำการเกษตรเกือบทั้งสิ้นมีสถานภาพการทำการเกษตรในรูปแบบครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 30.2 ของจำนวนครัวเรือนทั้งประเทศ¹ โดยผู้ถือครองทำการเกษตรอาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด คือ 4.0 ล้านราย หรือร้อยละ 46.0 รองลงมา คือ ภาคเหนือและภาคใต้ มีร้อยละ 21.1 และ 19.0 ตามลำดับ ส่วนภาคกลางมีจำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรน้อยที่สุด คือ 1.2 ล้านราย หรือร้อยละ 13.9

ประเทศไทยมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น 141.7 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 44.2 ของเนื้อที่ทั้งประเทศ² ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรมากที่สุด คือ 65.4 ล้านไร่ หรือร้อยละ 46.2 รองลงมา คือ ภาคเหนือ และภาคกลาง ร้อยละ 22.9 และ 15.9 ตามลำดับ ส่วนภาคใต้มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรน้อยที่สุด คือ 21.3 ล้านไร่ หรือร้อยละ 15.0 เมื่อพิจารณาเนื้อที่ถือครองเฉลี่ย พบว่า ผู้ถือครองทำการเกษตรของประเทศไทยมีเนื้อที่ถือครองเฉลี่ย 17.4 ไร่ ผู้ถือครองทำการเกษตรในภาคกลางมีเนื้อที่ถือครองเฉลี่ยมากที่สุด คือ 20.4 ไร่ รองลงมา คือ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 19.1 ไร่ และ 17.3 ไร่ ตามลำดับ ส่วนผู้ถือครองทำการเกษตรในภาคใต้มีเนื้อที่ถือครองเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 13.7 ไร่ (ตาราง 1)

ตาราง 1 จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร รายภาค

ภาค	จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร		เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร		เนื้อที่ถือครองเฉลี่ย* (ไร่)
	จำนวน	ร้อยละ	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ	
ทั่วราชอาณาจักร	8,659,470	100.0	141,662,222	100.0	17.4
ภาคกลาง	1,206,201	13.9	22,494,453	15.9	20.4
ภาคเหนือ	1,826,031	21.1	32,480,370	22.9	19.1
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3,982,045	46.0	65,383,338	46.2	17.3
ภาคใต้	1,645,193	19.0	21,304,061	15.0	13.7

* เนื้อที่ถือครองเฉลี่ย คำนวณจาก ผลรวมของเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรหารด้วยจำนวนผู้ถือครองที่รายงานเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร

หากเปรียบเทียบจำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร ในรอบ 20 ปีที่ผ่านมา จากผลสำมะโนการเกษตร 3 ครั้งหลังสุด (ปี 2546 2556 และ 2566) ประเทศไทยมีจำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จาก 5.8 ล้านรายในปี 2546 เป็น 5.9 ล้านรายในปี 2556 และเป็น 8.7 ล้านรายในปี 2566 เช่นเดียวกับเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร ที่เพิ่มจาก 112.7 ล้านไร่ ในปี 2546 เป็น 116.6 ล้านไร่ ในปี 2556 และเป็น 141.7 ล้านไร่ ในปี 2566

จากผลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 ที่พบว่า ประเทศไทยมีจำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรเพิ่มขึ้นจากปี 2556 ค่อนข้างมากนั้น ส่วนหนึ่งมาจากการขยายขอบข่ายการทำการเกษตร

¹ ครัวเรือนทั้งประเทศ ปี 2566 มีจำนวน 28,675,857 ครัวเรือน (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย)

² เนื้อที่ทั้งประเทศ 320,696,893 ไร่ (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย)

ในแต่ละกิจกรรมให้ครอบคลุมการทำกรเกษตรของเกษตรกรในประเทศ โดยได้นำหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนเกษตรกรของแต่ละหน่วยงานมาพิจารณาประกอบการปรับขอบข่ายสำหรับสำมะโนการเกษตรในครั้งนี้ ทั้งการกำหนดชนิดพืชที่ปลูก ชนิดสัตว์และชนิดสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืดที่เลี้ยง รวมทั้งการจำแนกหน่วยนับให้สอดคล้องกับการดำเนินการของเกษตรกรในปัจจุบัน

2. ลักษณะสำคัญของผู้ถือครองทำการเกษตร

2.1 ลักษณะการทำกรเกษตร

ผลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 พบว่า ผู้ถือครองทำการเกษตรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 92.0) ปลูกพืช ส่วนผู้ถือครองที่เลี้ยงสัตว์ มีร้อยละ 31.5 ในขณะที่ผู้ถือครองที่เลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืดมีเพียงร้อยละ 2.2 และผู้ถือครองที่ทำนาเกลือสมุทร มีจำนวนน้อยมาก คือ 924 ราย โดยในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา พบว่า ผู้ถือครองทำการเกษตรส่วนใหญ่ปลูกพืช (มากกว่าร้อยละ 90.0) ในขณะที่ผู้ถือครองที่เลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืดลดลงอย่างต่อเนื่อง จากร้อยละ 6.6 ในปี 2546 เป็นร้อยละ 3.9 ในปี 2556 และเป็นร้อยละ 2.2 ในปี 2566 (ตาราง 2)

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการทำกรเกษตร

ลักษณะการทำกรเกษตร (กิจกรรมการเกษตร)	จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร			ร้อยละ		
	2546	2556	2566	2546	2556	2566
รวม*	5,814,679	5,911,567	8,659,470			
ปลูกพืช	5,594,236	5,701,260	7,967,386	96.2	96.4	92.0
เลี้ยงสัตว์	2,344,832	1,231,157	2,731,636	40.3	20.8	31.5
เลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด	384,475	233,368	186,320	6.6	3.9	2.2
ทำนาเกลือสมุทร	n.a.	767	924	n.a.	0.0**	0.0**

* ผู้ถือครอง 1 ราย อาจทำการเกษตรได้มากกว่า 1 ลักษณะการทำกรเกษตร

** น้อยกว่าร้อยละ 0.1

n.a. ไม่มีข้อมูล

หมายเหตุ : ปี 2546 ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับการทำนาเกลือสมุทร

2.2 ขนาดเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร

ผลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 พบว่า ผู้ถือครองทำการเกษตรมีขนาดเนื้อที่ถือครอง 10 – 39 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.2 รองลงมา คือ ต่ำกว่า 6 ไร่ ร้อยละ 23.0 ในขณะที่ผู้ถือครองที่มีเนื้อที่ขนาดใหญ่ (140 ไร่ขึ้นไป) มีเพียงร้อยละ 0.3 เท่านั้น

หากพิจารณาขนาดเนื้อที่ที่ผู้ถือครองใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตร ในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา พบว่า ผู้ถือครองทำการเกษตรของประเทศไทยส่วนใหญ่ถือครองเนื้อที่ขนาดเล็ก โดยมีการถือครองเนื้อที่ 10 – 39 ไร่ มากที่สุด คือ ร้อยละ 51.1 ในปี 2546 ร้อยละ 50.7 ในปี 2556 และร้อยละ 52.2 ในปี 2566 รองลงมา คือ มีเนื้อที่ต่ำกว่า 6 ไร่และ 6 - 9 ไร่ นอกจากนี้ยังพบว่าในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ผู้ถือครองทำการเกษตรมีขนาดเนื้อที่ถือครองเฉลี่ยลดลง (ตาราง 3)

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

ขนาดเนื้อที่ ถือครองทั้งสิ้น (ไร่)	จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร			ร้อยละ		
	2546	2556	2566	2546	2556	2566
รวม	5,814,679	5,911,567	8,140,568	100.0	100.0	100.0
ต่ำกว่า 6 ไร่	1,372,215	1,377,499	1,871,729	23.6	23.3	23.0
6 – 9 ไร่	816,588	817,473	1,328,949	14.0	13.8	16.3
10 – 39 ไร่	2,970,571	3,000,043	4,247,222	51.1	50.7	52.2
40 – 139 ไร่	625,917	688,825	666,302	10.8	11.7	8.2
140 ไร่ ขึ้นไป	29,388	27,727	26,366	0.5	0.5	0.3
เนื้อที่ถือครองเฉลี่ย (ไร่)	19.4	19.7	17.4			

2.3 การถือครองที่ดิน

ผลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 พบว่า ผู้ถือครองทำการเกษตรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.7) ทำการเกษตรในเนื้อที่ของตนเอง ในขณะที่ทำการเกษตรในเนื้อที่ไม่ใช่ของตนเอง มีร้อยละ 11.3 และอีกร้อยละ 7.0 ทำการเกษตรทั้งในเนื้อที่ของตนเองและไม่ใช่ของตนเอง สำหรับผู้ที่ทำการเกษตรในเนื้อที่ของตนเองนั้น พบว่า มีเอกสารสิทธิ์เป็นโฉนด มากที่สุด ร้อยละ 72.8

เมื่อพิจารณาลักษณะการถือครองที่ดินในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา พบว่า ผู้ถือครองทำการเกษตรถือครองเนื้อที่ของตนเองมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากร้อยละ 75.0 ในปี 2546 เป็นร้อยละ 78.7 ในปี 2556 และเป็นร้อยละ 81.7 ในปี 2566 (ตาราง 4)

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการถือครองที่ดินและประเภทเอกสารสิทธิ์

รายการ	จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร			ร้อยละ		
	2546	2556	2566	2546	2556	2566
ผู้ถือครองที่รายงานการถือครองที่ดิน	5,812,323	5,911,567	8,140,568	100.0	100.0	100.0
1. ลักษณะการถือครองที่ดิน	5,812,323	5,911,567	8,140,568	100.0	100.0	100.0
เนื้อที่ของตนเอง	4,356,141	4,652,908	6,655,165	75.0	78.7	81.7
เนื้อที่ไม่ใช่ของตนเอง	647,249	667,518	917,385	11.1	11.3	11.3
เนื้อที่ของตนเองและไม่ใช่ของตนเอง	808,933	591,141	568,018	13.9	10.0	7.0
2. ประเภทเอกสารสิทธิ์* (เฉพาะเนื้อที่ของตนเอง)	5,165,074	5,244,049	7,223,183			
โฉนด	3,867,563	4,112,223	5,259,150	74.9	78.4	72.8
หนังสืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดิน ที่ออกโดยสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรม (ส.ป.ก.)	929,785	1,144,198	1,503,945	18.0	21.8	20.8
หนังสืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดิน ของรัฐอื่น ๆ ที่ไม่ได้ออกโดย ส.ป.ก.			246,745			3.4
เอกสารเกี่ยวกับที่ดินอื่น ๆ	976,238	436,409	831,569	18.9	8.3	11.5

* ผู้ถือครอง 1 ราย อาจรายงานเอกสารสิทธิ์ มากกว่า 1 ประเภท

หมายเหตุ : ปี 2566 แบ่งประเภทเอกสารสิทธิ์หนังสืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐออกเป็น 2 ประเภท คือ

- 1) ที่ออกโดยสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)
- 2) ที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ ส.ป.ก.

2.4 การใช้ประโยชน์ในที่ถือครอง

ผลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 พบว่า ผู้ถือครองทำการเกษตรใช้ประโยชน์ในที่ถือครองในการปลูกข้าวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.6 รองลงมา คือ สวนยางพารา ร้อยละ 22.3 ที่ปลูกพืชไร่ และที่ปลูกพืชยืนต้นและไม้ผล ร้อยละ 16.9 และ 16.6 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ถือครองทำการเกษตรที่มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร (บ่อน้ำ สระน้ำ) ในที่ถือครอง มีร้อยละ 2.7

หากพิจารณาการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรของผู้ถือครอง ในรอบ 20 ปีที่ผ่านมา พบว่า ผู้ถือครองทำการเกษตรยังคงมีการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นที่นา (ปลูกข้าว) มากที่สุด (ตาราง 5)

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการใช้ประโยชน์ในที่ถือครอง

การใช้ประโยชน์ในที่ถือครอง	จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร			ร้อยละ		
	2546	2556	2566	2546	2556	2566
ผู้ถือครองที่รายงานการใช้ประโยชน์ในที่ถือครอง	5,812,323	5,911,567	8,140,568			
การใช้ประโยชน์ในที่ถือครอง*						
ที่นา (ปลูกข้าว)	3,965,161	3,794,272	4,769,506	68.2	64.2	58.6
สวนยางพารา	610,790	1,187,552	1,812,013	10.5	20.1	22.3
ที่ปลูกพืชยืนต้นและไม้ผล***	1,360,913	904,703	1,351,743	23.4	15.3	16.6
ที่ปลูกพืชไร่***	1,082,610	1,305,877	1,375,751	18.6	22.1	16.9
ที่ปลูกพืชผัก สมุนไพร และไม้ดอกไม้ประดับ***	370,508	253,363	202,801	6.4	4.3	2.5
ที่สวนป่า	72,777	108,949	80,195	1.3	1.8	1.0
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	114,548	43,838	114,891	2.0	0.7	1.4
ที่เลี้ยงสัตว์ (คอกสัตว์)	1,382,983	447,318	388,681	23.8	7.6	4.8
ที่เลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด	327,813	180,822	137,565	5.6	3.1	1.7
ที่นาเกลือสมุทร	n.a.	766	924	n.a.	0.0**	0.0**
แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร (บ่อน้ำ สระน้ำ)	n.a.	n.a.	219,051	n.a.	n.a.	2.7
ที่อื่น ๆ	661,166	676,272	455,937	11.4	11.4	5.6

* ผู้ถือครอง 1 ราย อารายงานการใช้ประโยชน์ในที่ถือครอง มากกว่า 1 ลักษณะ

** น้อยกว่าร้อยละ 0.1

*** ปี 2566 มีการจัดหมวดชนิดพืชใหม่ ดังนี้

1) สับปะรด จากหมวดพืชยืนต้นและไม้ผล เป็นหมวดพืชไร่

2) แตงโม จากหมวดพืชยืนต้นและไม้ผล เป็นหมวดพืชผัก สมุนไพร และไม้ดอกไม้ประดับ

n.a. ไม่มีข้อมูล

หมายเหตุ : 1) ปี 2546 ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับที่นาเกลือสมุทร

2) ปี 2546 และ 2556 ไม่มีข้อมูลแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

3. เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร

3.1 เนื้อที่ตามการถือครองและประเภทเอกสารสิทธิ์

ผลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 พบว่า เนื้อที่ถือครองทำการเกษตรส่วนใหญ่เป็นที่ดินของผู้ถือครองทำการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 80.6 ในจำนวนนี้เป็นที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์เป็นโฉนดมากที่สุด ร้อยละ 62.0 รองลงมา คือ หนังสืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ออกโดยสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ร้อยละ 23.7

ในรอบ 20 ปีที่ผ่านมา เนื้อที่เพื่อการเกษตรของประเทศไทย ยังคงเป็นเนื้อที่ของผู้ถือครองทำการเกษตรมากที่สุด คือ ร้อยละ 76.9 ในปี 2546 ร้อยละ 79.2 ในปี 2556 และร้อยละ 80.6 ในปี 2566 (ตาราง 6)

ตาราง 6 เนื้อที่และร้อยละของเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการถือครองที่ดินและประเภทเอกสารสิทธิ์

รายการ	เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร			ร้อยละ		
	2546	2556	2566	2546	2556	2566
1. เนื้อที่ตามการถือครองที่ดิน	112,685,474	116,623,664	141,662,222	100.0	100.0	100.0
เนื้อที่ของตนเอง	86,638,259	92,376,232	114,197,794	76.9	79.2	80.6
เนื้อที่ไม่ใช่ของตนเอง	26,047,215	24,247,432	27,464,428	23.1	20.8	19.4
2. เนื้อที่ตามประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเนื้อที่ของตนเอง)	86,638,259	92,376,232	114,197,794	100.0	100.0	100.0
โฉนด	53,396,662	60,439,016	70,792,534	61.6	65.4	62.0
หนังสืออนุญาตการใช้ประโยชน์ ที่ดินที่ออกโดยสำนักงานปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)	17,638,507	22,765,700	27,023,933	20.4	24.7	23.7
หนังสืออนุญาตการใช้ประโยชน์ ที่ดินของรัฐอื่น ๆ ที่ไม่ได้ออกโดย ส.ป.ก.			3,784,169			3.3
เอกสารเกี่ยวกับที่ดินอื่น ๆ	15,603,090	9,171,516	12,597,158	18.0	9.9	11.0

หมายเหตุ : ปี 2566 แบ่งประเภทเอกสารสิทธิ์หนังสืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐออกเป็น 2 ประเภท คือ

- 1) ที่ออกโดยสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)
- 2) ที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ ส.ป.ก.

3.2 เนื้อที่ตามการใช้ประโยชน์ในที่ดินถือครอง

ผลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 พบว่า ประเทศไทยมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรเป็นเนื้อที่นา (ปลูกข้าว) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.4 รองลงมา คือ เนื้อที่ปลูกพืชไร่ เนื้อที่สวนยางพารา และที่ปลูกพืชยืนต้นและไม้ผล มีร้อยละ 20.2 17.4 และ 10.3 ตามลำดับ

ในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา พบว่า ที่ดินเพื่อการเกษตรของประเทศไทย ยังคงถูกใช้เป็นเนื้อที่นา (ปลูกข้าว) ในสัดส่วนมากที่สุด รองลงมาเป็นเนื้อที่ปลูกพืชไร่ (ตาราง 7)

ตาราง 7 เนื้อที่และร้อยละของเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการใช้ประโยชน์ในที่ดินถือครอง

การใช้ประโยชน์ในที่ดินถือครอง	เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร			ร้อยละ		
	2546	2556	2566	2546	2556	2566
เนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	112,685,474	116,623,664	141,662,222	100.0	100.0	100.0
ที่นา (ปลูกข้าว)	58,915,436	59,812,319	68,574,280	52.3	51.3	48.4
สวนยางพารา	9,644,428	16,939,496	24,576,364	8.6	14.5	17.4
ที่ปลูกพืชยืนต้นและไม้ผล**	12,193,301	8,790,739	14,580,765	10.8	7.6	10.3
ที่ปลูกพืชไร่**	21,549,413	26,102,466	28,591,257	19.1	22.4	20.2
ที่ปลูกพืชผัก สมุนไพร และ ไม้ดอกไม้ประดับ**	1,378,730	960,785	706,894	1.2	0.8	0.5
ที่สวนป่า	1,014,301	1,050,685	691,029	0.9	0.9	0.5
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	1,199,416	267,579	432,641	1.1	0.2	0.3
ที่เลี้ยงสัตว์ (คอกสัตว์)	1,126,859	375,818	513,449	1.0	0.3	0.4
ที่เลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด	1,225,595	789,081	775,115	1.1	0.7	0.5
ที่นาเกลือสมุทร	n.a.	28,837	33,796	n.a.	0.0*	0.0*
แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร (บ่อน้ำ สระน้ำ)	n.a.	n.a.	266,635	n.a.	n.a.	0.2
ที่อื่น ๆ	4,437,995	1,505,859	1,919,997	3.9	1.3	1.3

* น้อยกว่าร้อยละ 0.1

** ปี 2566 มีการจัดหมวดชนิดพืชใหม่ ดังนี้

1) สับปะรด จากหมวดพืชยืนต้นและไม้ผล เป็นหมวดพืชไร่

2) แตงโม จากหมวดพืชยืนต้นและไม้ผล เป็นหมวดพืชผัก สมุนไพร และไม้ดอกไม้ประดับ

n.a. ไม่มีข้อมูล

หมายเหตุ : 1) ปี 2546 ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับที่นาเกลือสมุทร

2) ปี 2546 และ 2556 ไม่มีข้อมูลแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

4. การปลูกพืช

ผลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 พบว่า ประเทศไทยมีผู้ถือครองทำการเกษตรที่ปลูกพืชประมาณ 8.0 ล้านราย โดยพืชสำคัญของประเทศ 6 ชนิด ได้แก่ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน และปาล์มน้ำมัน ยังเป็นพืชที่มีผู้ปลูกมากที่สุด โดยข้าวมีผู้ปลูกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.3 รองลงมา คือ ยางพารา ร้อยละ 21.0

เมื่อพิจารณาการปลูกพืชในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา จากผลสำมะโนการเกษตร 3 ครั้งหลังสุด (ปี 2546 2556 และ 2566) พบว่า ข้าว และยางพารา ยังคงเป็นชนิดพืชที่มีผู้ปลูกมากที่สุด (ตาราง 8)

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามชนิดพืชที่มีผู้ปลูกมากที่สุด 10 อันดับแรก

ชนิดพืช**	จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร*			ร้อยละ		
	2546	2556	2566	2546	2556	2566
1. ข้าว	3,954,558	3,774,470	4,725,446	70.7	66.2	59.3
2. ยางพารา	609,088	1,160,319	1,673,990	10.9	20.4	21.0
3. มันสำปะหลัง	364,331	613,584	701,322	6.5	10.8	8.8
4. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	375,519	406,450	384,493	6.7	7.1	4.8
5. อ้อยโรงงาน	276,707	380,689	329,429	4.9	6.7	4.1
6. ปาล์มน้ำมัน	65,727	179,600	316,283	1.2	3.2	4.0
7. ทูเรียน	171,491	104,252	245,759	3.1	1.8	3.1
8. ลำไย	245,674	158,162	210,298	4.4	2.8	2.6
9. มะม่วง	344,468	112,112	168,651	6.2	2.0	2.1
10. กล้ายน้ำว้า	98,892	79,764	153,020	1.8	1.4	1.9

* ผู้ถือครอง 1 ราย อาจปลูกพืช มากกว่า 1 ชนิด

** ชนิดพืช 10 อันดับแรกที่มีผู้ปลูกมากที่สุดในปี 2566

หมายเหตุ : จำนวนผู้ปลูกพืช ปี 2546 จำนวน 5,594,236 ราย ปี 2556 จำนวน 5,701,260 ราย ปี 2566 จำนวน 7,967,320 ราย

5. การเลี้ยงสัตว์

ผลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 พบว่า ประเทศไทยมีผู้ถือครองทำการเกษตรที่เลี้ยงสัตว์กว่า 2.7 ล้านราย โดยชนิดสัตว์ที่มีผู้เลี้ยงมากที่สุด คือ ไก่ คิดเป็นร้อยละ 58.0 รองลงมาคือ โค ร้อยละ 43.2 โดยทั้งไก่และโคยังคงเป็นสัตว์ที่มีผู้เลี้ยงมากที่สุด 2 อันดับแรก ในรอบ 20 ปีที่ผ่านมา (ตาราง 9)

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามชนิดสัตว์ที่มีผู้เลี้ยงมากที่สุด 5 อันดับแรก

ชนิดสัตว์**	จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร*			ร้อยละ		
	2546	2556	2566	2546	2556	2566
1. ไก่	1,028,189	574,918	1,583,078	43.8	46.7	58.0
2. โค	1,200,117	582,635	1,179,405	51.2	47.3	43.2
3. กระบือ	481,176	173,426	240,631	20.5	14.1	8.8
4. เป็ด	276,162	142,060	207,504	11.8	11.5	7.6
5. สุกร	344,322	150,681	124,948	14.7	12.2	4.6

* ผู้ถือครอง 1 ราย อาจเลี้ยงสัตว์ มากกว่า 1 ชนิด

** ชนิดสัตว์ 5 อันดับแรกที่มีผู้เลี้ยงมากที่สุดในปี 2566

หมายเหตุ : จำนวนผู้เลี้ยงสัตว์ ปี 2546 จำนวน 2,344,832 ราย ปี 2556 จำนวน 1,231,157 ราย ปี 2566 จำนวน 2,731,598 ราย

6. การเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด

ผลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 ประเทศไทยมีผู้ถือครองทำการเกษตรที่เลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืดทั้งสิ้น 186,283 ราย โดยชนิดสัตว์น้ำที่มีผู้เลี้ยงมากที่สุด คือ ปลานิล (ร้อยละ 45.5) รองลงมา คือ ปลาตะเพียนและปลาดุก ร้อยละ 14.5 และ 13.5 ตามลำดับ โดยปลานิลยังเป็นชนิดสัตว์น้ำที่มีผู้เลี้ยงมากที่สุดในรอบ 20 ปีที่ผ่านมา (ตาราง 10)

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามชนิดสัตว์น้ำที่มีผู้เลี้ยงมากที่สุด 10 อันดับแรก

ชนิดสัตว์น้ำ**	จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร*			ร้อยละ		
	2546	2556	2566	2546	2556	2566
1. ปลานิล	170,627	96,572	84,777	44.4	41.4	45.5
2. ปลาตะเพียน	70,462	21,600	27,079	18.3	9.3	14.5
3. ปลาดุก	75,043	54,041	25,132	19.5	23.2	13.5
4. กุ้งขาว	1,761	10,394	7,635	0.5	4.5	4.1
5. ปลาช่อน	31,059	11,484	6,756	8.1	4.9	3.6
6. กุ้งก้ามกราม	7,202	3,136	5,436	1.9	1.3	2.9
7. ปลาดุกบิ๊กอุย	n.a.	4,240	4,238	n.a.	1.8	2.3
8. ปลาสวาย	14,305	7,575	3,788	3.7	3.2	2.0
9. ปลาหัวทิม	11,348	6,843	3,155	3.0	2.9	1.7
10. กบ	4,948	4,131	3,142	1.3	1.8	1.7

* ผู้ถือครอง 1 ราย อาจเลี้ยงสัตว์น้ำ มากกว่า 1 ชนิด

** ชนิดสัตว์น้ำ 10 อันดับแรกที่มีผู้เลี้ยงมากที่สุดในปี 2566

n.a. ไม่มีข้อมูล

หมายเหตุ : 1) จำนวนผู้เลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด ปี 2546 จำนวน 384,475 ราย ปี 2556 จำนวน 233,368 ราย ปี 2566 จำนวน 186,283 ราย
2) ปี 2546 ไม่มีข้อมูลชนิดสัตว์น้ำปลาดุกบิ๊กอุย

7. การใช้ปุ๋ยและการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช

7.1 การใช้ปุ๋ย

ผลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 พบว่า มีจำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรที่ปลูกพืชและรายงานว่ามีการใช้ปุ๋ย จำนวน 5.9 ล้านราย ในจำนวนนี้มีการใช้ปุ๋ยเคมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 95.1 ในขณะที่ผู้ที่รายงานว่ามีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ มีร้อยละ 33.2 และใช้ปุ๋ยชีวภาพ มีร้อยละ 10.8 หากเปรียบเทียบผลสำมะโนในรอบ 20 ปี (ปี 2546 - 2566) พบว่า ผู้ถือครองทำการเกษตรยังคงมีการใช้ปุ๋ยเคมีอยู่อย่างแพร่หลาย โดยในปี 2546 มีร้อยละ 96.9 และในปี 2556 มีร้อยละ 93.8 (ตาราง 11)

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามชนิดปุ๋ยที่ใช้

การใช้ปุ๋ย	จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร			ร้อยละ		
	2546	2556	2566	2546	2556	2566
ผู้ถือครองที่รายงานว่ามีการใช้ปุ๋ย	5,033,067	5,233,063	5,865,620			
ชนิดปุ๋ยที่ใช้*						
ปุ๋ยเคมี	4,877,421	4,909,090	5,577,980	96.9	93.8	95.1
ปุ๋ยอินทรีย์*	1,860,575	1,734,381	1,947,643	37.0	33.1	33.2
- ปุ๋ยคอก	n.a.	1,482,976	1,654,592	n.a.	28.3	28.2
- ปุ๋ยพืชสด	n.a.	111,874	128,929	n.a.	2.1	2.2
- ปุ๋ยหมัก	n.a.	496,086	257,491	n.a.	9.5	4.4
- ปุ๋ยอินทรีย์อื่น ๆ	n.a.	218,337	298,196	n.a.	4.2	5.1
ปุ๋ยชีวภาพ	n.a.	1,380,900	632,072	n.a.	26.4	10.8

* ผู้ถือครอง 1 ราย อาจรายงานชนิดปุ๋ยที่ใช้ มากกว่า 1 ชนิด

n.a. ไม่มีข้อมูล

หมายเหตุ : 1) ปี 2546 และ 2556 สัมภาษณ์ผู้ถือครองร้อยละ 25 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบ Single-stage sampling เพื่อนำไปใช้ประมาณค่า

2) ปี 2566 ผู้ถือครองทำการเกษตรที่มีการปลูกพืช สามารถเลือกรายงานการใช้ปุ๋ยได้

3) ปี 2546 ไม่มีข้อมูลปุ๋ยคอก ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์อื่น ๆ และปุ๋ยชีวภาพ

7.2 การป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช

ผลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 พบว่า มีผู้ถือครองทำการเกษตรที่ปลูกพืชและรายงานว่ามีการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช จำนวน 4.1 ล้านราย ในจำนวนนี้พบว่าผู้ถือครองส่วนใหญ่ (ร้อยละ 92.9) มีการใช้สารเคมีในการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช ในขณะที่ผู้ที่รายงานว่ามีการใช้สารธรรมชาติ มีร้อยละ 10.3 ใช้ศัตรูธรรมชาติ มีร้อยละ 3.8 หากเปรียบเทียบผลสำมะโนในรอบ 20 ปี (ปี 2546 - 2566) พบว่าผู้ถือครองทำการเกษตรส่วนใหญ่ยังคงใช้วิธีการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืชโดยใช้สารเคมี โดยในปี 2546 มีร้อยละ 83.3 และในปี 2556 มีร้อยละ 93.6 (ตาราง 12)

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามวิธีการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช

การป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช	จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร			ร้อยละ		
	2546	2556	2566	2546	2556	2566
ผู้ถือครองที่รายงานว่ามีการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช	2,987,399	2,559,999	4,088,753			
วิธีการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช*						
สารเคมี	2,488,877	2,395,252	3,796,701	83.3	93.6	92.9
สารธรรมชาติ	182,075	276,272	419,746	6.1	10.8	10.3
ใช้ศัตรูธรรมชาติ	61,418	87,639	155,292	2.1	3.4	3.8
ใช้วิธีอื่น ๆ	641,233	269,775	278,865	21.5	10.5	6.8

* ผู้ถือครอง 1 ราย อาจรายงานวิธีการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช มากกว่า 1 วิธี

หมายเหตุ : 1) ปี 2546 และ 2556 สัมภาษณ์ผู้ถือครองร้อยละ 25 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบ Single-stage sampling เพื่อนำไปใช้ประมาณค่า

2) ปี 2566 ผู้ถือครองทำการเกษตรที่มีการปลูกพืช สามารถเลือกรายงานการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืชได้

จากการเปรียบเทียบผลสำมะโนการเกษตร 3 ครั้งหลังสุด เกี่ยวกับสถานการณ์การใช้สารเคมีในภาคการเกษตรของประเทศไทย พบว่า ในรอบ 20 ปีที่ผ่านมา ผู้ถือครองทำการเกษตรส่วนใหญ่ยังคงใช้สารเคมีอยู่อย่างแพร่หลาย ทั้งการใช้ปุ๋ยเคมีและการใช้สารเคมีในการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช

8. การใช้เครื่องจักรและเครื่องมือการเกษตร

ผลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 พบว่า มีผู้ถือครองทำการเกษตรที่รายงานว่ามีการใช้เครื่องจักรและเครื่องมือการเกษตร 4.6 ล้านราย ในจำนวนนี้รายงานว่ามีการใช้รถแทรกเตอร์ 4 ล้อมากที่สุด 3.3 ล้านราย รองลงมา คือ เครื่องเกี่ยวขนาดข้าว 1.8 ล้านราย (ตาราง 13)

ตาราง 13 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามชนิดเครื่องจักรและเครื่องมือการเกษตรที่มีผู้ใช้มากที่สุด 5 อันดับแรก

ชนิดเครื่องจักรและเครื่องมือการเกษตร**	จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร*		
	2546	2556	2566
1. รถแทรกเตอร์ 4 ล้อ	1,474,987	2,427,001	3,253,063
2. เครื่องเกี่ยวขนาดข้าว	982,028	1,639,016	1,789,499
3. รถไถเดินตาม	3,707,623	2,438,848	1,340,430
4. เครื่องพ่นยาปราบศัตรูพืชที่ใช้แรงคน	1,629,455	1,273,177	1,227,070
5. เครื่องสูบน้ำหรือระหัดวิดน้ำที่ใช้เครื่องยนต์	1,552,774	1,376,690	987,004

* ผู้ถือครอง 1 ราย อาจรายงานการใช้เครื่องจักรและเครื่องมือการเกษตร มากกว่า 1 ชนิด

** ชนิดเครื่องจักรและเครื่องมือการเกษตร 5 อันดับแรกที่มีผู้ใช้มากที่สุดในปี 2566

หมายเหตุ : 1) ปี 2546 และ 2556 สัมภาษณ์ผู้ถือครองร้อยละ 25 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบ Single-stage sampling เพื่อนำไปใช้ประมาณค่า
2) ปี 2566 ผู้ถือครองทำการเกษตร สามารถเลือกรายงานการใช้เครื่องจักรและเครื่องมือการเกษตรได้

หากพิจารณาแหล่งที่มาของเครื่องจักรและเครื่องมือการเกษตร พบว่า ผู้ถือครองที่รายงานว่ามีการใช้รถแทรกเตอร์ 4 ล้อ และเครื่องเกี่ยวขนาดข้าว เป็นการซื้อของผู้มารับจ้างเป็นส่วนใหญ่ ส่วนรถไถเดินตาม เครื่องพ่นยาปราบศัตรูพืชที่ใช้แรงคน และเครื่องสูบน้ำหรือระหัดวิดน้ำที่ใช้เครื่องยนต์ ที่ผู้ถือครองที่รายงานว่ามีการใช้ นั้น ส่วนใหญ่เป็นของผู้ถือครองหรือเป็นเจ้าของ (ตาราง 14)

ตาราง 14 จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามแหล่งที่มาของเครื่องจักรและเครื่องมือการเกษตร และชนิดเครื่องจักรและเครื่องมือการเกษตรที่มีผู้ใช้มากที่สุด 5 อันดับแรก

ชนิดเครื่องจักรและเครื่องมือการเกษตร**	แหล่งที่มาของเครื่องจักรและเครื่องมือการเกษตร*					
	เป็นเจ้าของ		ผู้มารับจ้าง		อื่น ๆ***	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. รถแทรกเตอร์ 4 ล้อ	580,704	17.9	2,667,721	82.0	35,808	1.1
2. เครื่องเกี่ยวขนาดข้าว	41,487	2.3	1,732,359	96.8	27,271	1.5
3. รถไถเดินตาม	1,013,645	75.6	324,127	24.2	23,369	1.7
4. เครื่องพ่นยาปราบศัตรูพืชที่ใช้แรงคน	809,687	66.0	420,739	34.3	21,153	1.7
5. เครื่องสูบน้ำหรือระหัดวิดน้ำที่ใช้เครื่องยนต์	778,290	78.9	193,800	19.6	25,746	2.6

* ผู้ถือครอง 1 ราย อาจรายงานแหล่งที่มาของเครื่องจักรและเครื่องมือการเกษตร ได้มากกว่า 1 แหล่ง

** ชนิดเครื่องจักรและเครื่องมือการเกษตร 5 อันดับแรกที่มีผู้ใช้มากที่สุดในปี 2566

*** อื่น ๆ เช่น สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร และหน่วยงานของรัฐ เป็นต้น

9. รายได้ของครัวเรือน

ผลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 พบว่า ครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตรที่รายงานแหล่งที่มารายได้ของครัวเรือน จำนวน 6.9 ล้านครัวเรือน ในจำนวนนี้มีรายได้จากการเกษตรอย่างเดียว ร้อยละ 35.7 ส่วนครัวเรือนที่มีรายได้จากการเกษตรและจากแหล่งอื่น มีร้อยละ 64.3 โดยมีครัวเรือน ร้อยละ 34.3 ที่รายได้ส่วนใหญ่จากผลผลิตทางการเกษตร มีอีกร้อยละ 30.0 มีรายได้ส่วนใหญ่จากแหล่งอื่น (รวมจากการรับจ้างทำการเกษตร)

ครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตรของประเทศไทย มีรายได้จากมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร 100,001 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.4 รองลงมา คือ 20,001 – 50,000 บาท มีร้อยละ 23.8 และ 50,001 – 100,000 บาท มีร้อยละ 23.2 โดยครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตรมีรายได้เฉลี่ย 131,994 บาทต่อครัวเรือน เมื่อพิจารณารายได้จากมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ในรอบ 20 ปีที่ผ่านมา เป็นที่น่าสังเกตว่าครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตรที่มีรายได้จากมูลค่าผลผลิต ตั้งแต่ 100,001 บาทขึ้นไป มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น โดยปี 2546 มีร้อยละ 9.7 ปี 2556 มีร้อยละ 28.1 ใน และปี 2566 มีร้อยละ 30.4 (ตาราง 15)

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้ของครัวเรือน และรายได้จากผลผลิตทางการเกษตร

รายการ	จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร			ร้อยละ		
	2546	2556	2566	2546	2556	2566
1. ผู้ถือครองทำการเกษตร (ไม่รวมบริษัท) ที่รายงานแหล่งที่มารายได้ของครัวเรือน						
จากการเกษตรอย่างเดียว	1,225,826	2,804,334	2,471,015	21.1	47.5	35.7
จากการเกษตรและจากแหล่งอื่น	4,582,302	3,101,380	4,456,506	78.9	52.5	64.3
- ส่วนใหญ่จากผลผลิตทางการเกษตร	2,383,674	1,709,972	2,377,531	41.0	28.9	34.3
- ส่วนใหญ่จากแหล่งอื่น (รวมจากการรับจ้างทำการเกษตร)	2,198,628	1,391,408	2,078,975	37.9	23.6	30.0
2. ผู้ถือครองทำการเกษตร (ไม่รวมบริษัท) ที่รายงานรายได้จากผลผลิตทางการเกษตร*						
ยังไม่มีรายได้จากผลผลิต	141,025	160,863	390,103	2.4	2.7	5.6
มีรายได้จากผลผลิต	5,667,103	5,744,851	6,537,408	97.6	97.3	94.4
- ต่ำกว่า 5,001 บาท	352,306	150,705	239,133	6.1	2.6	3.4
- 5,001 – 10,000 บาท	665,819	328,965	323,906	11.5	5.6	4.7
- 10,001 – 20,000 บาท	1,124,544	561,533	614,671	19.3	9.5	8.9
- 20,001 – 50,000 บาท	1,981,408	1,394,946	1,645,669	34.1	23.6	23.8
- 50,001 – 100,000 บาท	981,603	1,646,749	1,607,955	16.9	27.9	23.2
- 100,001 บาท ขึ้นไป	561,423	1,661,953	2,106,074	9.7	28.1	30.4

* มูลค่าผลผลิตทางการเกษตรและผลพลอยได้จากการผลิตทางการเกษตร (รวมทั้งขายและไม่ได้ขาย)

หมายเหตุ : 1) ปี 2546 และ 2556 สัมภาษณ์ผู้ถือครองร้อยละ 25 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบ Single-stage sampling เพื่อนำไปใช้ประมาณค่า
2) ปี 2566 ผู้ถือครองทำการเกษตร (เฉพาะครัวเรือน) สามารถเลือกรายงานแหล่งที่มารายได้ของครัวเรือนและรายได้จากผลผลิตทางการเกษตรได้

10. หนี้สินของครัวเรือน

ผลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 พบว่า ครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร ส่วนใหญ่มีหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 71.1 และอีกร้อยละ 28.9 ไม่มีหนี้สิน โดยครัวเรือนที่มีหนี้สินรายงานว่า เป็นหนี้สินทางการเกษตรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.4 และมีหนี้สินค้างชำระเฉลี่ย 184,869 บาทต่อครัวเรือน โดยแหล่งเงินกู้ส่วนใหญ่กู้มาจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือ ธกส. คิดเป็นร้อยละ 52.8 รองลงมา คือ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ร้อยละ 28.0

เมื่อพิจารณาผลสำมะโนการเกษตร 3 ครั้งหลังสุด พบว่า ครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร ยังคงมีหนี้สินทางการเกษตร มากที่สุด คือ ร้อยละ 48.2 ในปี 2546 ร้อยละ 45.4 ในปี 2556 และร้อยละ 36.4 ในปี 2566 และแหล่งเงินกู้ที่ผู้ถือครองกู้มากที่สุดยังคงเป็นธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือ ธกส. (ตาราง 16)

ตาราง 16 จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการมีหนี้สินและแหล่งเงินกู้

รายการ	จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร			ร้อยละ		
	2546	2556	2566	2546	2556	2566
1. ผู้ถือครองทำการเกษตร (ไม่รวมบริษัท) ที่รายงานการมีหนี้สิน	5,808,128	5,905,714	6,929,285	100.0	100.0	100.0
มีหนี้สิน	3,442,076	3,136,725	4,924,869	59.3	53.1	71.1
- ทางการเกษตร	2,800,441	2,681,505	2,522,736	48.2	45.4	36.4
- อื่น ๆ ที่ไม่ใช่ทางการเกษตร	240,324	347,032	1,113,487	4.2	5.9	16.1
- ทางการเกษตรและอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ทางการเกษตร	401,311	108,188	1,288,646	6.9	1.8	18.6
ไม่มีหนี้สิน	2,366,052	2,768,989	2,004,416	40.7	46.9	28.9
2. หนี้สินเฉลี่ย (บาท)	68,196	112,894	184,869			
3. ผู้ถือครองทำการเกษตร (ไม่รวมบริษัท) ที่มีหนี้สินเพื่อการเกษตรและรายงานแหล่งเงินกู้*	3,201,752	2,789,693	2,644,650			
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)	1,867,835	1,582,120	2,011,069	58.3	56.7	76.0
- ธนาคารอื่น ๆ/สถาบันการเงิน	87,788	53,984	191,549	2.7	1.9	7.2
- สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	473,388	290,242	230,733	14.8	10.4	8.7
- กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	1,757,358	983,311	1,066,911	54.9	35.2	40.3
- หน่วยราชการอื่น ๆ เช่น กชก. คชก.	177,510	18,943	12,130	5.5	0.7	0.5
- พ่อค้าคนกลาง	70,891	14,917	18,234	2.2	0.5	0.7
- นายทุนเงินกู้	121,545	24,916	36,084	3.8	0.9	1.4
-ญาติ/เพื่อนบ้าน/บุคคลอื่น	214,306	42,433	172,940	6.7	1.5	6.5
- ร้านค้าเอกชน	n.a.	n.a.	40,290	n.a.	n.a.	1.5
- อื่น ๆ	n.a.	n.a.	24,700	n.a.	n.a.	0.9

* ผู้ถือครอง 1 ราย อาจรายงานแหล่งเงินกู้ มากกว่า 1 แหล่ง

n.a. ไม่มีข้อมูล

หมายเหตุ : 1) ปี 2546 และ 2556 สัมภาษณ์ผู้ถือครองร้อยละ 25 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบ Single-stage sampling เพื่อนำไปใช้ประมาณค่า

2) ปี 2566 ผู้ถือครองทำการเกษตร (เฉพาะครัวเรือน) สามารถรายงานการมีหนี้สินและแหล่งเงินกู้ได้

3) ปี 2546 และ 2556 ไม่มีข้อมูลร้านค้าเอกชนและอื่น ๆ

11. ข้อมูลทั่วไปของผู้ถือครองทำการเกษตร

11.1 เพศ

ผลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 พบว่า ผู้ถือครองทำการเกษตรเป็นเพศหญิง ร้อยละ 53.8 และเพศชาย ร้อยละ 46.2 เมื่อพิจารณาผลสำมะโนในรอบ 20 ปีที่ผ่านมา พบว่า สัดส่วนของผู้หญิงที่เป็นผู้ถือครองทำการเกษตรเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ตาราง 17)

ตาราง 17 จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร			ร้อยละ		
	2546	2556	2566	2546	2556	2566
ผู้ถือครองที่รายงานเพศ	5,808,128	5,905,714	8,657,448	100.0	100.0	100.0
ชาย	4,200,461	3,761,602	4,002,552	72.3	63.7	46.2
หญิง	1,607,667	2,144,112	4,654,896	27.7	36.3	53.8

หมายเหตุ : 1) ปี 2546 และ 2556 สัมภาษณ์ผู้ถือครองร้อยละ 25 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบ Single-stage sampling เพื่อนำไปใช้ประมาณค่า
2) ปี 2566 ผู้ถือครองทำการเกษตร (เฉพาะครัวเรือน) สามารถเลือกตอบเพศได้

11.2 อายุ

ผลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2566 พบว่า ผู้ถือครองทำการเกษตร มีอายุ 55 – 64 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.9 รองลงมา คือ 65 ปีขึ้นไป ร้อยละ 28.3 เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ถือครองทำการเกษตรของประเทศไทยเกินครึ่ง (ร้อยละ 58.2) มีอายุ 55 ปีขึ้นไป (ตาราง 18)

ตาราง 18 จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร			ร้อยละ		
	2546	2556	2566	2546	2556	2566
ผู้ถือครองที่รายงานอายุ	5,808,128	5,905,714	8,606,474	100.0	100.0	100.0
ต่ำกว่า 25 ปี	51,300	34,313	35,160	0.9	0.6	0.4
25 – 34 ปี	749,568	306,140	341,861	12.9	5.2	4.0
35 – 44 ปี	1,553,799	1,088,389	1,002,432	26.8	18.4	11.7
45 – 54 ปี	1,628,863	1,834,958	2,215,465	28.0	31.1	25.7
55 – 64 ปี	1,064,851	1,545,605	2,575,355	27.6	26.2	29.9
65 ปี ขึ้นไป	759,747	1,096,316	2,436,201	13.1	18.5	28.3

หมายเหตุ : 1) ปี 2546 และ 2556 สัมภาษณ์ผู้ถือครองร้อยละ 25 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบ Single-stage sampling เพื่อนำไปใช้ประมาณค่า
2) ปี 2566 ผู้ถือครองทำการเกษตร (เฉพาะครัวเรือน) สามารถเลือกตอบอายุได้

11.3 ระดับการศึกษา

ผลสำรวจการเกษตร พ.ศ. 2566 พบว่า ผู้ถือครองทำการเกษตร จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.6 รองลงมา คือ มัธยมศึกษา (รวม ปวช./ปวส./ฝึกหัดครู อนุปริญญาทุกสาขา) ร้อยละ 26.2 และปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ 5.5 และเมื่อเปรียบเทียบผลสำรวจการเกษตร 3 ครั้งหลังสุด พบว่าผู้ถือครองทำการเกษตรที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ตาราง 19)

ตาราง 19 จำนวนและร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร			ร้อยละ		
	2546	2556	2566	2546	2556	2566
ผู้ถือครองที่รายงานระดับการศึกษา	5,808,128	5,905,714	6,908,975	100.0	100.0	100.0
ไม่ได้ศึกษา/ไม่มีวุฒิการศึกษา	277,419	196,056	225,785	4.8	3.3	3.3
ก่อนประถมศึกษา	720,110	600,869	370,180	12.4	10.2	5.4
ประถมศึกษา	4,091,852	3,826,652	4,118,256	70.4	64.8	59.6
มัธยมศึกษา (รวม ปวช./ปวส./ฝึกหัดครู อนุปริญญาทุกสาขา)	632,170	1,123,055	1,808,084	10.9	19.0	26.2
ปริญญาตรีขึ้นไป	71,216	148,844	383,707	1.2	2.5	5.5
การศึกษาอื่น ๆ	15,361	10,238	2,963	0.3	0.2	0.0*

* น้อยกว่าร้อยละ 0.1

หมายเหตุ : 1) ปี 2546 และ 2556 สัมภาษณ์ผู้ถือครองร้อยละ 25 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบ Single-stage sampling เพื่อนำไปใช้ประมาณค่า
2) ปี 2566 ผู้ถือครองทำการเกษตร (เฉพาะครัวเรือน) สามารถเลือกตอบระดับการศึกษาได้

ภาคผนวก

ตารางสถิติ

สารบัญตารางสถิติ

หน้า

1. ลักษณะการดำเนินงาน

ตาราง 1.1	จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามกิจกรรมการเกษตร รายภาค	31
ตาราง 1.2	จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามกิจกรรมการเกษตร และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	33
ตาราง 1.3	จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการขึ้นทะเบียนเกษตรกร รายภาค	35
ตาราง 1.4	จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามสภาพของผู้ถือครอง และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	36

2. เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร

ตาราง 2.1	จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการถือครองที่ดิน และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	37
ตาราง 2.2	เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการถือครองที่ดิน และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	38
ตาราง 2.3	จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการมีเนื้อที่ของตนเองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามเอกสารสิทธิ์และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	39
ตาราง 2.4	จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการมีเนื้อที่ไม่ใช่ของตนเองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการถือครองที่ดินและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	40
ตาราง 2.5	จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการใช้ประโยชน์ที่ดินและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	41
ตาราง 2.6	จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการทำเกษตรกรรมยั่งยืนในเนื้อที่ถือครอง และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	43

	หน้า
3. การปลูกพืช	
3.1 ข้าว	
ตาราง 3.1.1 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกข้าว เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว และผลผลิต จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการปลูกและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	44
ตาราง 3.1.2 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกข้าว จำแนกตามชนิดข้าวที่ปลูก และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	46
ตาราง 3.1.3 เนื้อที่เพาะปลูกข้าว จำแนกตามชนิดข้าวที่ปลูกและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	47
ตาราง 3.1.4 เนื้อที่เก็บเกี่ยวข้าว จำแนกตามชนิดข้าวที่ปลูกและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	48
ตาราง 3.1.5 ผลผลิตข้าว จำแนกตามชนิดข้าวที่ปลูกและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	49
3.2 ยางพารา	
ตาราง 3.2 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกยางพาราและเนื้อที่เพาะปลูก จำแนกตามประเภท และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	50
3.3 ปาล์มน้ำมัน	
ตาราง 3.3 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกปาล์มน้ำมัน เนื้อที่เพาะปลูก และจำนวนต้น จำแนกตามลักษณะการปลูกและประเภทของปาล์มน้ำมัน	51
3.4 พืชยืนต้น ไม้ผล และสวนป่า	
ตาราง 3.4 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกพืชยืนต้น ไม้ผล และสวนป่า จำแนกตามชนิดพืชที่ปลูก	52
3.5 พืชไร่	
ตาราง 3.5 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกพืชไร่ จำแนกตามชนิดพืชที่ปลูก	55
3.6 พืชผัก สมุนไพร และไม้ดอกไม้ประดับ	
ตาราง 3.6.1 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกพืชผัก จำแนกตามชนิดพืชที่ปลูก	56
ตาราง 3.6.2 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกสมุนไพร จำแนกตามชนิดพืชที่ปลูก	58
ตาราง 3.6.3 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ จำแนกตามชนิดพืชที่ปลูก	59

สารบัญตารางสถิติ (ต่อ)

	หน้า
4. การเลี้ยงสัตว์	
ตาราง 4.1 จำนวนผู้ถือครองที่เลี้ยงสัตว์ จำแนกตามชนิดสัตว์	60
ตาราง 4.2 จำนวนผู้ถือครองที่เลี้ยงสัตว์ จำแนกตามชนิดพันธุ์สัตว์	61
5. การเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด	
ตาราง 5.1 จำนวนผู้ถือครองที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด จำแนกตามชนิดสัตว์น้ำ	63
ตาราง 5.2 จำนวนผู้ถือครองที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด จำแนกตามลักษณะของหน่วยเลี้ยงและชนิดสัตว์น้ำ	64
6. นาเกลือสมุทร	
ตาราง 6.1 จำนวนผู้ถือครอง เนื้อที่ถือครองทำนาเกลือสมุทร และผลผลิต จำแนกตามขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	66
7. การใช้เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร	
ตาราง 7.1 จำนวนผู้ถือครองที่ใช้เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร จำแนกตามแหล่งที่มาและชนิดของเครื่องจักรฯ ที่ใช้งาน	67
ตาราง 7.2 จำนวนผู้ถือครองที่ใช้เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร จำแนกตามการใช้งาน จำนวนที่มีและยังใช้งานได้ และชนิดของเครื่องจักรฯ ที่ใช้งาน	70
ตาราง 7.3 จำนวนผู้ถือครองที่มีการใช้แอปพลิเคชันเพื่อการเกษตร จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน	73
8. การใช้ปุ๋ยและการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช	
ตาราง 8.1 จำนวนผู้ถือครองที่ใช้ปุ๋ย จำแนกตามการใช้ปุ๋ยและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	74
ตาราง 8.2 จำนวนผู้ถือครองที่มีการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช จำแนกตามการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืชและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	75

สารบัญตารางสถิติ (ต่อ)

	หน้า
9. รายได้และหนี้สินของครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร (ไม่รวมบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล)	
ตาราง 9.1 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้ของครัวเรือน และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	76
ตาราง 9.2 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามรายได้จากผลผลิตทางการเกษตร และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	77
ตาราง 9.3 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการมีหนี้สิน วัตถุประสงค์ และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	78
ตาราง 9.4 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรที่มีหนี้สินเพื่อการเกษตร จำแนกตามแหล่งเงินกู้	79
10. ลักษณะทางด้านประชากรของผู้ถือครองทำการเกษตร (ไม่รวมบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล)	
ตาราง 10.1 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามเพศ กลุ่มอายุ และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	80
ตาราง 10.2 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามระดับการศึกษา และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น	83

หมายเหตุ : ค่า C ในตารางสถิติ หมายถึง ข้อมูลปกปิด (Confidential data)

1. ลักษณะการดำเนินงาน Activity of Holding

ตาราง 1.1 จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามกิจกรรมการเกษตร รายภาค

เนื้อที่ : ไร่

Table 1.1 Number and area of holdings by activity of holding and region

Area : Rai

ภาค Region	รวมทั้งสิ้น Total		ปลูกพืชอย่างเดียว Cultivating crops only		เลี้ยงสัตว์อย่างเดียว Rearing livestock only		เลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืดอย่างเดียว Freshwater culture only		ทำนาเกลือสมุทรอย่างเดียว Sea salt farm only	
	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area
รวม Total	8,659,470	141,662,222	5,823,161	104,002,119	645,517	263,702	38,882	435,976	821	34,584
ภาคกลาง Central region	1,206,201	22,494,453	854,937	18,527,500	145,757	99,501	27,514	337,492	755	34,181
ภาคเหนือ Northern region	1,826,031	32,480,370	1,269,490	25,131,541	149,144	54,277	3,629	15,805	-	-
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ Northeastern region	3,982,045	65,383,338	2,459,451	42,378,221	224,585	73,808	3,553	40,446	-	-
ภาคใต้ Southern region	1,645,193	21,304,061	1,239,283	17,964,857	126,031	36,116	4,186	42,234	66	403

ตาราง 1.1 จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามกิจกรรมการเกษตร รายภาค (ต่อ)

เนื้อที่ : ไร่

Table 1.1 Number and area of holdings by activity of holding and region (Cont.)

Area : Rai

ภาค Region	ปลูกพืชและ เลี้ยงสัตว์ Cultivating crops and rearing livestock		ปลูกพืชและ เลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด Cultivating crops and freshwater culture		เลี้ยงสัตว์และ เลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด Rearing livestock and freshwater culture		ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และ เลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด Cultivating crops, rearing livestock and freshwater culture		ทำนาเกลือสมุทร ร่วมกับกิจกรรมอื่น Sea salt farm and other activity	
	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area
รวม Total	2,003,580	33,805,500	64,903	1,424,563	6,825	60,060	75,678	1,630,172	103	5,546
ภาคกลาง Central region	151,432	2,950,979	16,281	364,207	3,883	45,441	5,559	129,737	83	5,416
ภาคเหนือ Northern region	379,472	6,780,683	11,501	240,082	1,035	4,552	11,760	253,431	-	-
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ Northeastern region	1,210,429	21,029,399	31,571	724,229	943	5,575	51,513	1,131,660	-	-
ภาคใต้ Southern region	262,247	3,044,439	5,550	96,045	964	4,493	6,846	115,344	20	129

ตาราง 1.2 จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามกิจกรรมการเกษตรและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

เนื้อที่ : ไร่

Table 1.2 Number and area of holdings by activity of holding and size of total area of holding

Area : Rai

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวมทั้งสิ้น Total		ปลูกพืชอย่างเดียว Cultivating crops only		เลี้ยงสัตว์อย่างเดียว Rearing livestock only		เลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืดอย่างเดียว Freshwater culture only		ทำนาเกลือสมุทรอย่างเดียว Sea salt farm only	
	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area
รวม Total	8,659,470	141,662,222	5,823,161	104,002,119	645,517	263,702	38,882	435,976	821	34,584
ต่ำกว่า Under 2	366,313	273,122	187,236	160,717	96,276	47,476	10,847	6,659	C	C
2 - 5	1,505,416	5,416,847	1,123,449	4,064,997	21,343	60,166	10,786	36,375	26	101
6 - 9	1,328,949	9,797,672	981,582	7,229,654	2,848	20,124	4,684	33,949	58	386
10 - 19	2,486,366	33,929,293	1,764,833	23,988,202	3,933	48,526	6,627	85,077	109	1,538
20 - 39	1,760,856	46,771,264	1,239,655	32,966,836	1,700	42,313	4,063	104,035	279	7,829
40 - 59	443,928	20,938,532	328,419	15,508,405	315	14,622	1,017	46,834	170	7,948
60 - 139	222,374	17,902,851	174,808	14,186,396	157	13,219	676	55,676	153	11,769
140 - 499	24,596	5,121,691	21,532	4,515,061	37	7,588	163	35,900	22	4,475
500 ขึ้นไป and over	1,770	1,510,950	1,647	1,381,851	6	9,668	19	31,472	C	C
ไม่รายงานเนื้อที่ถือครอง Not reported	518,902	-	-	-	518,902	-	-	-	-	-

ตาราง 1.3 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการขึ้นทะเบียนเกษตรกร รายภาค

Table 1.3 Number of holdings by farmer registration and region

ภาค Region	รวมทั้งสิ้น Total	ขึ้นทะเบียนเกษตรกร Registered	ไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร Not registered
รวม Total	8,659,470	8,439,948	219,522
ภาคกลาง Central region	1,206,201	1,151,776	54,425
ภาคเหนือ Northern region	1,826,031	1,784,728	41,303
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ Northeastern region	3,982,045	3,918,744	63,301
ภาคใต้ Southern region	1,645,193	1,584,700	60,493

2. เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร Land Tenure

ตาราง 2.1 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการถือครองที่ดินและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

Table 2.1 Number of holdings by land tenure and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวมทั้งสิ้น Total	เนื้อที่ของตนเอง Owned land	เนื้อที่ไม่ใช่ของตนเอง Non - owned land				เนื้อที่ของตนเอง และไม่ใช่ของตนเอง Owned land and Non - owned land
			รวม Sub - total	เช่า Rent	ได้ทำฟรี Free	เช่าและได้ทำฟรี Rent and Free	
รวม Total	8,140,568	6,655,165	917,385	487,405	415,179	14,801	568,018
ต่ำกว่า Under 2	366,313	323,812	39,704	13,751	25,771	182	2,797
2 - 5	1,505,416	1,326,674	150,238	63,854	85,212	1,172	28,504
6 - 9	1,328,949	1,152,837	124,778	59,302	63,880	1,596	51,334
10 - 19	2,486,366	2,061,769	268,529	147,868	116,651	4,010	156,068
20 - 39	1,760,856	1,338,309	232,244	140,798	86,965	4,481	190,303
40 - 59	443,928	308,388	62,338	36,732	23,906	1,700	73,202
60 - 139	222,374	130,174	34,826	21,318	12,092	1,416	57,374
140 - 499	24,596	12,147	4,344	3,429	684	231	8,105
500 ขึ้นไป and over	1,770	1,055	384	353	18	13	331

ตาราง 2.2 เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการถือครองที่ดินและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

เนื้อที่ : ไร่

Table 2.2 Area of holding by land tenure and size of total area of holding

Area : Rai

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	เนื้อที่ทั้งสิ้น Total area	เนื้อที่ของตนเอง Owned land	เนื้อที่ไม่ใช่ของตนเอง Non - owned land
รวม Total	141,662,222	114,197,794	27,464,428
ต่ำกว่า Under 2	273,122	243,386	29,736
2 - 5	5,416,847	4,815,454	601,393
6 - 9	9,797,672	8,680,556	1,117,116
10 - 19	33,929,293	29,128,026	4,801,267
20 - 39	46,771,264	37,946,214	8,825,050
40 - 59	20,938,532	16,227,463	4,711,069
60 - 139	17,902,851	12,726,640	5,176,211
140 - 499	5,121,691	3,385,592	1,736,099
500 ขึ้นไป and over	1,510,950	1,044,463	466,487

ตาราง 2.3 จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการมีเนื้อที่ของตนเองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามเอกสารสิทธิ์และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

เนื้อที่ : ไร่

Table 2.3 Number of holdings reporting own land and area owned by type of documentary of right and size of total area of holding

Area : Rai

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	เนื้อที่ของตนเอง ทั้งสิ้น Total of Owned land	โฉนด (เอกสารสิทธิ์ตามกฎหมายที่ดิน 22 แบบ) Title deed (Legal document of title)		หนังสืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดิน ที่ออกโดยสำนักงานปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) Land use permission document issued by the Agricultural Land Reform Office		หนังสืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐอื่น ๆ ที่ไม่ได้ออกโดยสำนักงานปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) Land use permission document issued by the government agency		เอกสารเกี่ยวกับที่ดินอื่น ๆ Other documents	
		จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area
รวม Total	114,197,794	5,259,150	70,792,534	1,503,945	27,023,933	246,745	3,784,169	831,569	12,597,158
ต่ำกว่า Under 2	243,386	281,147	210,012	17,300	13,189	6,225	4,027	22,533	16,157
2 - 5	4,815,454	1,080,715	3,744,786	144,743	542,783	28,987	101,347	118,736	426,537
6 - 9	8,680,556	907,171	6,342,164	195,991	1,349,168	30,437	194,746	118,722	794,479
10 - 19	29,128,026	1,581,677	19,584,525	478,867	5,760,136	75,758	825,722	257,258	2,957,643
20 - 39	37,946,214	1,029,079	22,548,104	446,584	9,809,399	69,385	1,291,216	214,412	4,297,495
40 - 59	16,227,463	237,408	8,319,494	145,579	5,285,825	22,214	651,116	61,455	1,971,028
60 - 139	12,726,640	125,487	6,863,583	68,878	3,614,750	12,405	520,474	34,944	1,727,833
140 - 499	3,385,592	15,311	2,314,404	5,822	589,643	1,199	109,517	3,407	372,028
500 ขึ้นไป and over	1,044,463	1,155	865,463	181	59,039	135	86,004	102	33,958

หมายเหตุ : ผู้ถือครอง 1 ราย อาจรายงานเอกสารสิทธิ์มากกว่า 1 ประเภท

Note : One holding may report more than one type of documentary of right.

ตาราง 2.4 จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการมีเนื้อที่ไม่ใช่ของตนเองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการถือครองที่ดินและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

เนื้อที่ : ไร่

Table 2.4 Number of holdings reporting non - own land and area owned by type of right and size of total area of holding

Area : Rai

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	เนื้อที่ไม่ใช่ของตนเองทั้งสิ้น Total of non - owned land	เช่า Rent		ได้ทำฟรี/ที่สาธารณะ/ที่ป่าสงวน/ที่ป่าเสื่อมโทรม Free/Public place/Reserved forest/Degraded forest	
		จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area
รวม Total	27,464,428	877,221	17,691,315	638,817	9,773,113
ต่ำกว่า Under 2	29,736	14,764	11,184	27,935	18,552
2 - 5	601,393	79,783	267,779	100,567	333,615
6 - 9	1,117,116	91,465	568,714	87,188	548,402
10 - 19	4,801,267	254,213	2,835,286	177,717	1,965,981
20 - 39	8,825,050	272,824	5,575,747	159,346	3,249,303
40 - 59	4,711,069	89,050	2,999,534	50,667	1,711,534
60 - 139	5,176,211	64,310	3,559,743	32,123	1,616,468
140 - 499	1,736,099	10,172	1,446,410	3,163	289,689
500 ขึ้นไป and over	466,487	640	426,919	111	39,568

ตาราง 2.5 จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการใช้ประโยชน์ในที่ดินและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

เนื้อที่ : ไร่

Table 2.5 Number of holdings reporting land use and area of holding by size of total area of holding

Area : Rai

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	เนื้อที่ทั้งสิ้น Total area	ที่นา (ปลูกข้าว) Rice		สวนยางพารา Para rubber		พืชยืนต้นและไม้ผล Permanent crop		พืชไร่ Field crop		พืชผัก สมุนไพร และไม้ดอก ไม้ประดับ Vegetable crop, herb, flower and ornamental plant	
		จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area
		รวม Total	141,662,222	4,769,506	68,574,280	1,812,013	24,576,364	1,351,743	14,580,765	1,375,751	28,591,257
ต่ำกว่า Under 2	273,122	47,916	47,464	21,914	20,820	115,007	92,813	14,735	12,205	57,539	33,145
2 - 5	5,416,847	699,067	2,502,413	339,937	1,217,540	329,969	973,523	112,779	383,766	53,387	118,084
6 - 9	9,797,672	796,064	5,467,309	318,386	2,170,238	192,066	1,091,886	128,187	747,186	22,956	78,494
10 - 19	33,929,293	1,642,900	19,968,073	545,744	6,364,405	319,291	2,961,132	375,298	3,646,346	35,561	158,647
20 - 39	46,771,264	1,183,224	24,576,236	413,684	8,230,174	259,820	4,210,644	451,981	8,155,465	24,048	153,529
40 - 59	20,938,532	271,308	8,500,622	117,612	3,692,082	83,873	2,258,129	172,904	5,591,041	5,997	63,503
60 - 139	17,902,851	119,874	5,924,994	51,345	2,458,298	47,231	2,241,658	105,050	6,511,066	3,005	60,468
140 - 499	5,121,691	8,652	1,226,661	3,283	371,503	4,279	583,216	13,762	2,720,697	268	26,767
500 ขึ้นไป and over	1,510,950	501	360,508	108	51,304	207	167,763	1,055	823,486	40	14,256

ตาราง 2.5 จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการใช้ประโยชน์ที่ดินและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ต่อ)

เนื้อที่ : ไร่

Table 2.5 Number of holdings reporting land use and area of holding by size of total area of holding (Cont.)

Area : Rai

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	สวนป่า Forest (planted)		ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ Pasture		ที่เลี้ยงสัตว์ (คอกสัตว์) Pen		ที่เลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด Freshwater culture		ที่นาเกลือสมุทร Sea salt farm		แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร Water resource		ที่อื่น ๆ Others	
	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area
	รวม Total	80,195	691,029	114,891	432,641	388,681	513,449	137,565	775,115	924	33,796	219,051	266,635	455,937
ต่ำกว่า Under 2	1,081	860	2,130	1,125	102,675	42,105	14,742	8,300	5	5	2,753	704	33,779	13,575
2 - 5	7,193	17,912	9,882	12,878	55,603	66,678	24,519	55,067	35	126	16,616	10,143	62,347	58,716
6 - 9	8,137	30,556	12,676	19,715	40,353	39,417	17,965	58,311	67	435	25,532	19,750	57,811	74,374
10 - 19	21,456	117,081	37,311	81,446	93,803	110,294	35,670	152,526	117	1,408	73,712	72,880	130,593	295,056
20 - 39	25,958	223,772	37,810	148,168	73,816	123,573	30,865	201,906	300	6,984	71,241	97,491	119,022	643,321
40 - 59	10,317	146,231	10,336	78,263	16,030	52,746	8,834	95,310	190	6,720	19,864	38,244	35,640	415,642
60 - 139	5,537	121,743	4,471	64,251	5,964	45,304	4,475	112,403	181	11,993	8,758	23,421	15,709	327,250
140 - 499	498	29,539	266	10,399	415	17,118	467	56,699	28	5,590	558	3,127	990	70,374
500 ขึ้นไป and over	18	3,334	9	16,395	22	16,214	28	34,592	C	C	17	874	46	21,688

หมายเหตุ : ผู้ถือครอง 1 ราย อาจรายงานการใช้ประโยชน์ที่ดินมากกว่า 1 ลักษณะ

Note : One holding may report more than one type of land use

ตาราง 2.6 จำนวนผู้ถือครองทำเกษตร จำแนกตามการทำเกษตรกรรมยั่งยืนในที่ถือครองและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

Table 2.6 Number of holdings by type of sustainable agriculture and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวมทั้งสิ้น Total	ไม่มีการทำเกษตรกรรม ยั่งยืนในที่ถือครอง Not sustainable agriculture holdings	มีการทำเกษตรกรรม ยั่งยืนในที่ถือครอง Sustainable agriculture holdings	ลักษณะการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ¹ Sustainable agriculture types ¹				
				เกษตร ผสมผสาน Integrated agriculture	เกษตร อินทรีย์ Organic agriculture	เกษตร ธรรมชาติ Natural agriculture	เกษตร ทฤษฎีใหม่ New theory agriculture	วนเกษตร Agroforestry
รวม Total	8,140,568	5,490,109	2,650,459	1,741,929	385,353	877,907	125,443	64,890
ต่ำกว่า Under 2	366,313	251,961	114,352	82,996	13,587	28,684	3,676	2,065
2 - 5	1,505,416	1,007,430	497,986	338,290	68,103	149,118	20,074	10,303
6 - 9	1,328,949	897,684	431,265	277,714	64,185	146,155	19,308	9,589
10 - 19	2,486,366	1,655,450	830,916	531,266	127,329	289,820	41,028	19,377
20 - 39	1,760,856	1,185,069	575,787	377,465	85,787	196,363	30,520	16,249
40 - 59	443,928	307,979	135,949	91,595	18,664	45,067	7,565	4,695
60 - 139	222,374	162,693	59,681	39,739	7,229	20,972	3,080	2,399
140 - 499	24,596	20,252	4,344	2,743	457	1,675	182	201
500 ขึ้นไป and over	1,770	1,591	179	121	12	53	10	12

¹ ผู้ถือครอง 1 ราย อาจรายงานลักษณะการทำเกษตรกรรมยั่งยืนมากกว่า 1 กิจกรรม

¹ One holding may report more than one sustainable agriculture types

3. การปลูกพืช Planting Plants

3.1 ข้าว Rice

ตาราง 3.1.1 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกข้าว เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว และผลผลิต จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการปลูกและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

Table 3.1.1 Number of holdings, planted area, harvested area and product by purpose of cultivation and size of total area of holding

เนื้อที่ : ไร่

Area : Rai

ผลผลิต : 1,000 กก.

Product : 1,000 kg.

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวม Total				เพื่อขายอย่างเดียว For sale only				เพื่อบริโภคอย่างเดียว For consumption only			
	จำนวน Number	เนื้อที่เพาะปลูก Planted area	เนื้อที่เก็บเกี่ยว Harvested area	ผลผลิต Product	จำนวน Number	เนื้อที่เพาะปลูก Planted area	เนื้อที่เก็บเกี่ยว Harvested area	ผลผลิต Product	จำนวน Number	เนื้อที่เพาะปลูก Planted area	เนื้อที่เก็บเกี่ยว Harvested area	ผลผลิต Product
รวม Total	4,725,446	79,366,960	78,635,320	41,138,185	750,961	19,473,552	19,331,169	13,329,499	300,289	2,767,095	2,725,982	1,099,870
ต่ำกว่า Under 2	46,307	69,229	68,630	35,217	3,666	6,463	6,387	4,238	8,371	9,743	9,606	4,909
2 - 5	686,371	3,035,952	3,004,606	1,437,657	73,626	391,780	387,659	245,486	73,707	283,194	279,267	122,980
6 - 9	784,980	6,554,896	6,488,163	3,069,577	97,585	986,680	977,409	624,424	55,000	394,736	388,957	160,841
10 - 19	1,615,693	23,803,730	23,562,237	11,531,871	255,961	4,837,919	4,798,346	3,204,140	86,314	955,634	941,964	376,608
20 - 39	1,166,973	29,375,504	29,099,698	15,579,637	240,883	8,418,685	8,362,776	5,868,156	55,830	801,914	789,990	311,289
40 - 59	275,836	9,825,811	9,747,941	5,557,702	56,793	3,159,784	3,138,668	2,227,358	14,291	216,046	212,137	82,631
60 - 139	136,332	5,952,320	5,916,600	3,462,022	21,376	1,556,284	1,544,932	1,076,591	6,466	99,375	97,656	38,130
140 - 249	10,415	588,939	587,081	360,934	885	88,542	87,736	60,131	268	5,304	5,273	2,117
250 - 499	1,951	121,732	121,541	77,987	162	20,298	20,161	14,458	31	933	917	284
500 ขึ้นไป and over	588	38,847	38,823	25,581	24	7,117	7,095	4,518	11	216	216	81

เนื้อที่ : ไร่

Area : Rai

ตาราง 3.1.1 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกข้าว เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว และผลผลิต จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการปลูกและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ต่อ)

ผลผลิต : 1,000 กก.

Table 3.1.1 Number of holdings, planted area, harvested area and product by purpose of cultivation and size of total area of holding (Cont.)

Product : 1,000 kg.

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	เพื่อขายเป็นหลัก Mainly for sale				เพื่อบริโภคเป็นหลัก Mainly for consumption				ไม่รายงานวัตถุประสงค์ของการปลูก Unreport purpose of cultivation			
	จำนวน Number	เนื้อที่เพาะปลูก Planted area	เนื้อที่เก็บเกี่ยว Harvested area	ผลผลิต Product	จำนวน Number	เนื้อที่เพาะปลูก Planted area	เนื้อที่เก็บเกี่ยว Harvested area	ผลผลิต Product	จำนวน Number	เนื้อที่เพาะปลูก Planted area	เนื้อที่เก็บเกี่ยว Harvested area	ผลผลิต Product
รวม Total	866,081	16,847,977	16,628,396	8,750,451	2,063,958	24,846,115	24,521,172	9,885,666	744,157	15,432,221	15,428,600	8,072,699
ต่ำกว่า Under 2	2,409	3,636	3,591	2,141	23,814	28,029	27,696	13,792	8,047	21,358	21,350	10,136
2 - 5	73,712	348,039	342,731	183,360	376,323	1,537,070	1,519,242	668,383	89,003	475,870	475,708	217,449
6 - 9	120,124	1,035,741	1,020,461	527,396	407,996	3,118,361	3,082,207	1,292,863	104,275	1,019,378	1,019,129	464,054
10 - 19	323,542	4,956,339	4,887,641	2,480,981	739,371	9,526,472	9,407,695	3,789,098	210,505	3,527,366	3,526,592	1,681,044
20 - 39	266,291	7,050,635	6,958,436	3,660,706	413,804	8,134,736	8,019,970	3,156,717	190,165	4,969,534	4,968,526	2,582,769
40 - 59	57,080	2,265,423	2,240,378	1,236,907	76,309	1,808,905	1,781,631	696,085	71,363	2,375,654	2,375,127	1,314,721
60 - 139	21,964	1,118,205	1,105,864	621,269	25,382	663,929	654,326	257,468	61,144	2,514,526	2,513,823	1,468,565
140 - 249	831	60,321	59,678	33,090	834	25,272	25,066	10,097	7,597	409,498	409,329	255,500
250 - 499	105	7,035	7,015	3,225	106	2,978	2,977	1,026	1,547	90,487	90,470	58,994
500 ขึ้นไป and over	23	2,603	2,603	1,377	19	362	362	138	511	28,549	28,547	19,467

ตาราง 3.1.2 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกข้าว จำแนกตามชนิดข้าวที่ปลูกและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

Table 3.1.2 Number of holdings by kind of rice cultivated and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวมทั้งสิ้น Total	ข้าวนาปี ¹ First crop ¹				ข้าวนาปรัง Second crop				ข้าวนาปีและข้าวนาปรัง First and second crops			
		รวม Sub-total	ข้าวเจ้า Non-glutinous	ข้าวเหนียว Glutinous	ข้าวเจ้า และข้าวเหนียว and glutinous	รวม Sub-total	ข้าวเจ้า Non-glutinous	ข้าวเหนียว Glutinous	ข้าวเจ้า และข้าวเหนียว and glutinous	รวม Sub-total	ข้าวเจ้า Non-glutinous	ข้าวเหนียว Glutinous	ข้าวเจ้า และข้าวเหนียว and glutinous
รวม Total	4,725,446	4,041,822	2,379,271	1,088,527	574,024	79,825	61,604	17,217	1,004	603,799	372,767	91,206	139,826
ต่ำกว่า Under 2	46,307	40,975	21,287	18,763	925	583	254	323	6	4,749	1,656	1,668	1,425
2 - 5	686,371	598,516	322,528	245,072	30,916	8,136	4,169	3,817	150	79,719	32,982	22,811	23,926
6 - 9	784,980	684,074	384,982	221,110	77,982	9,290	5,665	3,448	177	91,616	44,879	20,465	26,272
10 - 19	1,615,693	1,385,537	816,085	330,419	239,033	25,170	19,425	5,365	380	204,986	125,699	29,050	50,237
20 - 39	1,166,973	968,291	596,022	197,909	174,360	26,958	23,538	3,196	224	171,724	127,239	14,099	30,386
40 - 59	275,836	231,141	144,680	50,841	35,620	7,092	6,285	759	48	37,603	29,578	2,340	5,685
60 - 139	136,332	120,932	83,351	23,175	14,406	2,491	2,171	303	17	12,909	10,322	752	1,835
140 - 249	10,415	9,903	8,187	1,049	667	87	80	5	C	425	351	18	56
250 - 499	1,951	1,883	1,639	148	96	16	15	C	-	52	45	C	C
500 ขึ้นไป and over	588	570	510	41	19	C	C	-	-	16	16	-	-

¹รวมข้าวไร่

¹ Including upland rice

ตาราง 3.1.3 เนื้อที่เพาะปลูกข้าว จำแนกตามชนิดข้าวที่ปลูกและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

เนื้อที่ : ไร่

Table 3.1.3 Planted area by kind of rice cultivated and size of total area of holding

Area : Rai

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	เนื้อที่เพาะปลูกทั้งสิ้น Total planted area			ข้าวนาปี ¹ First crop ¹			ข้าวนาปรัง Second crop		
	รวมทั้งสิ้น Total	ข้าวเจ้า Non - glutinous	ข้าวเหนียว Glutinous	รวม Sub - total	ข้าวเจ้า Non - glutinous	ข้าวเหนียว Glutinous	รวม Sub - total	ข้าวเจ้า Non - glutinous	ข้าวเหนียว Glutinous
รวม Total	79,366,960	61,063,188	18,303,771	67,368,106	51,104,453	16,263,653	11,998,854	9,958,736	2,040,118
ต่ำกว่า 2	69,229	38,928	30,301	62,078	35,103	26,976	7,151	3,826	3,325
2 - 5	3,035,952	1,750,761	1,285,191	2,669,556	1,540,563	1,128,993	366,396	210,198	156,198
6 - 9	6,554,896	4,178,301	2,376,595	5,765,752	3,669,937	2,095,815	789,143	508,364	280,779
10 - 19	23,803,730	17,286,302	6,517,428	20,606,534	14,838,222	5,768,312	3,197,196	2,448,080	749,117
20 - 39	29,375,504	23,683,589	5,691,915	24,446,223	19,380,474	5,065,749	4,929,281	4,303,116	626,166
40 - 59	9,825,811	8,263,167	1,562,644	8,027,179	6,619,624	1,407,555	1,798,632	1,643,544	155,088
60 - 139	5,952,320	5,166,254	786,065	5,099,307	4,378,967	720,340	853,013	787,287	65,726
140 - 249	588,939	544,492	44,447	542,034	501,045	40,990	46,904	43,447	3,458
250 - 499	121,732	114,824	6,907	113,510	106,864	6,646	8,222	7,961	261
500 ขึ้นไป and over	38,847	36,569	2,278	35,932	33,654	2,278	2,915	2,915	-

¹ รวมข้าวไร่

¹ Including upland rice

ตาราง 3.1.4 เนื้อที่เก็บเกี่ยวข้าว จำแนกตามชนิดข้าวที่ปลูกและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

เนื้อที่ : ไร่

Table 3.1.4 Harvested area by kind of rice cultivated and size of total area of holding

Area : Rai

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	เนื้อที่เก็บเกี่ยวทั้งสิ้น Total harvested area			ข้าวนาปี ¹ First crop ¹			ข้าวนาปรัง Second crop		
	รวมทั้งสิ้น Total	ข้าวเจ้า Non - glutinous	ข้าวเหนียว Glutinous	รวม Sub - total	ข้าวเจ้า Non - glutinous	ข้าวเหนียว Glutinous	รวม Sub - total	ข้าวเจ้า Non - glutinous	ข้าวเหนียว Glutinous
	รวม Total	78,635,320	60,514,948	18,120,372	66,733,481	50,621,184	16,112,297	11,901,839	9,893,764
ต่ำกว่า Under 2	68,630	38,567	30,063	61,583	34,793	26,790	7,047	3,774	3,273
2 - 5	3,004,606	1,730,899	1,273,707	2,642,471	1,522,898	1,119,573	362,135	208,001	154,134
6 - 9	6,488,163	4,133,471	2,354,692	5,707,140	3,629,425	2,077,715	781,023	504,046	276,977
10 - 19	23,562,237	17,108,189	6,454,048	20,393,910	14,677,930	5,715,981	3,168,327	2,430,259	738,068
20 - 39	29,099,698	23,469,536	5,630,162	24,206,986	19,192,472	5,014,514	4,892,712	4,277,063	615,648
40 - 59	9,747,941	8,201,921	1,546,020	7,961,908	6,567,951	1,393,957	1,786,033	1,633,970	152,063
60 - 139	5,916,600	5,138,269	778,331	5,069,851	4,355,753	714,098	846,749	782,516	64,233
140 - 249	587,081	542,896	44,185	540,405	499,638	40,767	46,677	43,258	3,419
250 - 499	121,541	114,655	6,886	113,319	106,694	6,625	8,222	7,961	261
500 ขึ้นไป and over	38,823	36,545	2,278	35,908	33,631	2,278	2,915	2,915	-

¹ รวมข้าวไร่

¹ Including upland rice

ตาราง 3.1.5 ผลผลิตข้าว จำแนกตามชนิดข้าวที่ปลูกและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

ผลผลิต : 1,000 กก.

Table 3.1.5 Product by kind of rice cultivated and size of total area of holding

Product : 1,000 kg.

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	ผลผลิตทั้งสิ้น Total Product			ข้าวนาปี ¹ First crop ¹			ข้าวนาปรัง Second crop		
	รวมทั้งสิ้น Total	ข้าวเจ้า Non - glutinous	ข้าวเหนียว Glutinous	รวม Sub - total	ข้าวเจ้า Non - glutinous	ข้าวเหนียว Glutinous	รวม Sub - total	ข้าวเจ้า Non - glutinous	ข้าวเหนียว Glutinous
	รวม Total	41,138,185	33,052,826	8,085,359	32,753,536	25,739,768	7,013,768	8,384,649	7,313,058
ต่ำกว่า 2	35,217	18,988	16,229	30,756	16,484	14,272	4,461	2,504	1,957
2 - 5	1,437,657	822,861	614,796	1,216,565	687,830	528,735	221,092	135,031	86,061
6 - 9	3,069,577	1,980,706	1,088,871	2,579,867	1,641,060	938,807	489,710	339,646	150,064
10 - 19	11,531,871	8,655,472	2,876,399	9,402,905	6,916,533	2,486,372	2,128,965	1,738,938	390,027
20 - 39	15,579,637	13,122,784	2,456,853	12,031,110	9,899,014	2,132,096	3,548,527	3,223,770	324,757
40 - 59	5,557,702	4,889,362	668,340	4,232,142	3,645,153	586,988	1,325,560	1,244,208	81,352
60 - 139	3,462,022	3,122,639	339,383	2,838,441	2,534,322	304,119	623,581	588,317	35,264
140 - 249	360,934	340,807	20,127	326,791	308,613	18,178	34,143	32,194	1,949
250 - 499	77,987	74,802	3,184	71,389	68,365	3,024	6,597	6,437	160
500 ขึ้นไป and over	25,581	24,406	1,175	23,569	22,393	1,175	2,013	2,013	-

¹ รวมข้าวไร่

¹ Including upland rice

3.2 ยางพารา Para Rubber

ตาราง 3.2 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกยางพาราและเนื้อที่เพาะปลูก จำแนกตามประเภทและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

เนื้อที่ : ไร่

Table 3.2 Number of holdings and planted area by type of para rubber and size of total area of holding

Area : Rai

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวมทั้งสิ้น Total		ยางอ่อนยังไม่ให้ผลผลิต Immature		ยางกำลังให้ผลผลิต Mature		ยางแก่ไม่ให้ผลผลิต Senile	
	จำนวน ¹ Number ¹	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area	จำนวน Number	เนื้อที่ Area
รวม Total	1,673,990	22,396,649	183,006	1,826,653	1,466,127	18,778,166	143,928	1,791,830
ต่ำกว่า Under 2	19,189	21,269	1,637	1,631	17,029	19,073	631	565
2 - 5	319,447	1,161,689	25,361	88,469	274,652	988,862	23,160	84,359
6 - 9	298,985	2,045,679	27,171	160,192	255,905	1,714,292	26,330	171,196
10 - 19	502,927	5,866,621	52,690	453,045	439,393	4,907,970	47,155	505,606
20 - 39	371,919	7,343,627	48,653	588,132	332,812	6,166,045	33,355	589,451
40 - 59	107,161	3,281,143	17,018	286,099	96,762	2,751,397	8,806	243,647
60 - 139	50,349	2,238,340	9,751	212,752	45,929	1,875,802	4,059	149,785
140 - 249	3,280	286,660	619	26,433	2,975	234,947	330	25,281
250 - 499	610	98,280	87	6,512	560	78,074	80	13,694
500 ขึ้นไป and over	123	53,339	19	3,388	110	41,705	22	8,247

¹ ผู้ถือครอง 1 ราย อาจรายงานประเภทยางพารามากกว่า 1 ประเภท

¹ One holding may report more than one type of rubber

3.3 ปาล์มน้ำมัน Oil Palm

ตาราง 3.3 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกปาล์มน้ำมัน เนื้อที่เพาะปลูก และจำนวนต้น จำแนกตามลักษณะการปลูกและประเภทของปาล์มน้ำมัน

Table 3.3 Number of holdings, planted area and number of trees by plantation features and type of oil palm

ประเภทของปาล์มน้ำมัน Type of oil palm	จำนวนผู้ถือครอง ¹ Number of holdings ¹	ปลูกเป็นกลุ่ม Compact plantation		ปลูกปะปนกัน Scattered plantation
		เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่) Planted area (rai)	จำนวนต้น Number of trees	จำนวนต้น Number of trees
รวม Total	316,283	3,939,266	80,211,807	11,404,573
ปาล์มน้ำมันยังไม่ให้ผลผลิต Immature	54,143	408,543	10,516,984	2,817,796
ปาล์มน้ำมันกำลังให้ผลผลิต Mature	6,991	35,493	1,236,833	961,487
ปาล์มน้ำมันแก่ไม่ให้ผลผลิตแล้ว Senile	274,934	3,495,230	68,457,990	7,625,290

¹ ผู้ถือครอง 1 ราย อาจรายงานประเภทปาล์มน้ำมันมากกว่า 1 ประเภท

¹ One holding may report more than one type of palm

3.4. พืชยืนต้น ไม้ผล และสวนป่า Permanent Crop and Forest

ตาราง 3.4 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกพืชยืนต้น ไม้ผล และสวนป่า จำแนกตามชนิดพืชที่ปลูก

Table 3.4 Number of permanent crop and forest holdings by name of crop cultivated

ชื่อพืชยืนต้น ไม้ผล และสวนป่า Name of permanent crop and forest		จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	ชื่อพืชยืนต้น ไม้ผล และสวนป่า Name of permanent crop and forest		จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings
พืชยืนต้น และไม้ผล					
กระท้อน	Santol	9,088	ชมพู	Rose apple	5,800
กล้วยไข่	Dainty banana	12,988	ชา	Tea	8,795
กล้วยน้ำว้า	Banana (Kluai numwa)	153,020	เชอร์รี่	Barbados cherry	1,213
กล้วยหอม	Sweet banana	16,196	ทุเรียน	Durian	245,759
กาแฟ	Coffee	19,724	ทุเรียนแขก	Soursop/Graviola	1,008
แก้วมังกร	Dragon fruit	6,993	น้อยหน่า	Sugar apple	7,544
โกโก้	Cocoa	4,544	ไผ่ตง	Sweet bamboo	3,518
ขนุน	Jackfruit	22,213	ฝรั่ง	Guava	18,684
ขี้เหล็ก	Siamese cassin	1,051	พุทรา	Jujube	2,488
เงาะ	Rambutan	54,298	มะกรูด	Leech lime	11,271
ลูกจาก	Atap palm	1,031	มะขามเทศ	Camachile tree	4,068
จำปาดะ	Champedak	3,696	มะขามเปรี้ยว	Sour tamarind	11,376

ตาราง 3.4 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกพืชยืนต้น ไม้ผล และสวนป่า จำแนกตามชนิดพืชที่ปลูก (ต่อ)

Table 3.4 Number of permanent crop and forest holdings by name of crop cultivated (Cont.)

ชื่อพืชยืนต้น ไม้ผล และสวนป่า		จำนวนผู้ถือครอง	ชื่อพืชยืนต้น ไม้ผล และสวนป่า		จำนวนผู้ถือครอง
Name of permanent crop and forest		Number of holdings	Name of permanent crop and forest		Number of holdings
มะขามหวาน	Sweet tamarind	23,973	ละมุด	Sapodilla	5,001
แมคคาเดเมีย (มาคาเดเมียนัต)	Macadamia nut	1,377	ยางสาด	Langsat	2,933
มะนาว	Lime	68,920	ลำไย	Longan	210,298
มะปราง	Marian plum	7,829	ลิ้นจี่	Lychee	14,362
มะพร้าว (แก่)	Coconut	136,699	ลูกเนียง	Djenkol bean	1,299
มะพร้าวอ่อน	Young coconut	41,643	สตรอเบอรี่	Strawberry	1,341
มะไฟ	Burmese grape	2,498	ส้มเขียวหวาน	Tangerine	12,437
มะม่วง	Mango	168,651	ส้มโอ	Pomelo	24,450
มะม่วงหิมพานต์	Cashew nut	16,980	สละ	Snake fruit	4,504
มะยง	Marian fruit	7,851	สะเดา	Margosa (Neem tree)	4,915
มะยม	Star gooseberry	1,110	สะตอ	Stink bean (Parkin)	16,524
มะละกอ	Papaya	22,198	เสาวรส (แพสชันฟรุต)	Passion fruit	1,339
มังคุด	Mangosteen	109,360	หม่อน	Indian mulberry	3,300
ลองกอง	Longkong	55,267	หมาก	Betel palm	15,278

ตาราง 3.4 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกพืชยืนต้น ไม้ผล และสวนป่า จำแนกตามชนิดพืชที่ปลูก (ต่อ)

Table 3.4 Number of permanent crop and forest holdings by name of crop cultivated (Cont.)

ชื่อพืชยืนต้น ไม้ผล และสวนป่า Name of permanent crop and forest		จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	ชื่อพืชยืนต้น ไม้ผล และสวนป่า Name of permanent crop and forest		จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings
ลูกหวาย	Rattan	1,134	มะม่วงหาวมะนาวโห่	Bengal currant	1,119
อโวคาโด	Avocado	7,535	ผักหวานป่า	Melientha suavis	2,754
กล้วยตานี	Musa balbisiana	4,316	ผักเหลียง (ผักเหมียง)	Melinjo	5,196
กล้วยหิน	Saba banana	2,126	อินทผลัม	Date palm	3,466
กล้วยเล็บมือนาง	Lebmuernang banana	1,784			
สวนป่า					
กระถินเทพา	Brown salwood	1,024	ยางนา	Yang - na	5,657
ตะเคียนทอง	Iren wood	1,225	ยูคาลิปตัส	Eucalyptus	46,610
ประดู่	Burmese rosewood	2,419	สะเดาเทียม	Sadao - tiam	1,436
ไม้ทุกชนิด (ยกเว้นไม้ตง)	Bamboo	10,519	สัก	Teak	29,392
พยูง	Siamess rosewood	4,326			

3.5 พืชไร่ Field Crop

ตาราง 3.5 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกพืชไร่ จำแนกตามชนิดพืชที่ปลูก

Table 3.5 Number of field crop holdings by name of crop cultivated

ชื่อพืชไร่ Name of field crop		จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	ชื่อพืชไร่ Name of field crop		จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings
สับปะรด	Pine apple	27,274	ถั่วพริ้ว	Sword bean	3,498
ข้าวบาร์เลย์	Barley	2,977	ถั่วลิสง	Peanut	9,066
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	Maize	384,493	ถั่วเหลือง	Soybean	7,361
ข้าวฟ่างเลี้ยงสัตว์	Sorghum	1,505	ถั่วเหลืองฝักสด (ถั่วแระ)	Vegetable soybean	1,143
ข้าวไรย์	Rye	1,775	มันสำปะหลัง	Cassava	701,322
ข้าวสาลี	Wheat	1,398	ยาสูบ	Tobacco	8,088
ถั่วขาว	White bean	1,048	อ้อยรับประทาน	Sugarcane (Chewing)	5,039
ถั่วเขียวผิวดำ	Black matpe bean	2,561	อ้อยโรงงาน	Sugarcane	329,429
ถั่วเขียวผิวมัน	Mung bean	14,635	หญ้าเลี้ยงสัตว์ (หญ้าที่ปลูกและตัดไปให้สัตว์กิน)	Forage grass	17,629
ถั่วดำ	Black bean	1,244	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	Pasture	21,435
ถั่วแดง	Red bean	2,246	ปอเทือง	Sunn hemp	6,006

3.6 พืชผัก สมุนไพร และไม้ดอกไม้ประดับ Vegetable Crop, Herb, Flower and Ornamental Plant

ตาราง 3.6.1 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกพืชผัก จำแนกตามชนิดพืชที่ปลูก

Table 3.6.1 Number of vegetable crop holding by name of crop cultivated

ชื่อพืชผัก Name of vegetable crop		จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	ชื่อพืชผัก Name of vegetable crop		จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings
แตงโม	Watermelon	5,582	ตะไคร้	Lemon grass	40,559
กระเจียบเขียว	Lady's finger	2,621	แตงกวา/แตงร้าน	Cucumber	15,106
กระเจียบแดง	Roselle	1,386	แตงไทย	Melon	1,729
กระเทียมต้น	Leek	1,552	ถั้วฝักยาว	Yard long bean	20,349
กระเทียมหัว	Garlic	9,242	ถั้วพู่	Winged bean	1,686
กะหล่ำดอก	Cauliflower	1,746	บวบ	Angled loofah	4,732
กะหล่ำปลี	Cabbage	6,232	ผักกวางตุ้ง	Bog choy/Pakchoi	15,144
ขมิ้น	Turmeric	3,682	ผักกาดขาว	Chinese cabbage	6,396
ข่า	Galangal	21,268	ผักกาดขาวปลี	Mustard	2,281
ข้าวโพดฝักอ่อน	Baby corn	8,521	ผักกาดเขียวปลี	Mustard green	1,671
ข้าวโพดรับประทาน	Sweet corn	11,735	ผักกาดหอม	Lettuce	2,659
ขิง	Ginger	4,115	ผักกาดอื่น ๆ	Other curcifers	6,776
คะน้า	Chinese kale	7,591	ผักกูด	Paco fern	1,720
ชะอม	Acacia (Cha - om)	15,198	ผักชี	Coriander	8,402

ตาราง 3.6.1 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกพืชผัก จำแนกตามชนิดพืชที่ปลูก (ต่อ)

Table 3.6.1 Number of vegetable crop holding by name of crop cultivated (Cont.)

ชื่อพืชผัก Name of vegetable crop		จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	ชื่อพืชผัก Name of vegetable crop		จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings
ผักชีฝรั่ง	Sawtooth coriander	2,816	มะเขือเปราะ	Thai eggplant	22,529
ผักบุ้งจีน	Chinese convolvulus	10,545	มะเขือพวง	Cluster eggplant	3,180
ผักบุ้งไทย	Thai convolvulus	2,107	มะเขือยาว	Eggplant	3,733
ผักบุ้งน้ำ	Thai water convolvulus	1,703	มะเขืออื่น ๆ	Other eggplants	4,881
ผักสลัดแก้ว (ผักกาดแก้ว)	Iceberg lettuce	1,382	มะระจีน	Chinese bitter melon	1,282
ผักหวาน	Sweet vegetable	3,348	มันแกว	Yam bean	1,326
เผือก	Taro	1,935	มันเทศ	Sweet potato	3,224
พริกชี้หนู	Bird pepper	49,890	มันฝรั่ง	Potato	2,920
พริกชี้ฟ้า	Chilli pepper	13,559	หน่อไม้ฝรั่ง	Asparagus	1,762
พริกหยวก/พริกยักษ์	Sweet/Bell pepper	2,401	หอมแดง	Shallot	8,456
พริกใหญ่	Banana paper	4,556	หอมแบ่ง (ต้นหอม)	Spring onion	6,170
ฟัก/แฟง/ฟักเขียว	Waxgourd	2,880	หอมหัวใหญ่	Onion	1,379
ฟักทอง	Pumpkin	8,967	โหระพา	Basil	6,700
มะเขือเทศบริโภค	Fresher tomato	5,018	เห็ดนางฟ้า	Grey oyster	2,301
มะเขือเทศโรงงาน	Processing tomato	2,142	ข้าวโพดหวาน	Sweet corn	21,786

ตาราง 3.6.2 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกสมุนไพร จำแนกตามชนิดพืชที่ปลูก

Table 3.6.2 Number of herb holding by name of crop cultivated

ชื่อสมุนไพร Name of herb	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	ชื่อสมุนไพร Name of herb	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings		
กระชาย	Kaempfer	5,634	มะขามป้อม	Emblic	694
กะเพรา	Holy basil	11,181	มะแขว่น	Makhwaen	525
ขมิ้นชัน	Turmeric	861	แมงลัก	Sweet basil	1,503
ดีปลี	Long pepper	1,690	ว่านหางจระเข้	Alovera	877
ตะไคร้หอม	Citronella grass	1,088	สะระแหน่	Peppermint	552
เตยหอม (ใบเตย)	Pandom wangi	1,160	กระชายดำ	Black ginger	262
บุก	Konjac	1,453	มะระขี้นก	Bitter cucumber	449
พริกไทย	Pepper	1,833	หญ้าหวาน	Stevia	955
พลู	Betel leaf	2,032	อัญชัน	Butterfly pea	224
เพกา	Indian trumpet flower	269	ส้มแขก	Garcinia	326
ไพล	Phlai	248	ขมิ้นอ้อย	Zedoary	301
ฟ้าทะลายโจร	Kariyat	388			

ตาราง 3.6.3 จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ จำแนกตามชนิดพืชที่ปลูก

Table 3.6.3 Number of flower and ornamental plant holding by name of crop cultivated

ชื่อไม้ดอก ไม้ประดับ		จำนวนผู้ถือครอง	ชื่อไม้ดอก ไม้ประดับ		จำนวนผู้ถือครอง
Name of flower and ornamental plant		Number of holdings	Name of flower and ornamental plant		Number of holdings
กล้วยไม้	Orchid	1,926	บอนสี	Caladium/Heart of Jesus	455
ดอกกรัก	Crown flower	1,840	ปาล์มต่าง ๆ	Other palms	6,419
ดาวเรือง	Marigold	2,404	ไผ่	Bamboo	14,050
มะลิ	Jasmine	5,026	หญ้าปูสนาม	Tuff grasses	556
กุหลาบ	Rose	774	พันธุ์หมากต่าง ๆ	Other betel nut	996
จำปา	Champak	292	กล้วยประดับ	Traveller's palm	403
จำปี	White chempaka	350	พุด	Cape Jasmine	218
ชวนชม	Adenium	267	หมากแดง	Lipstick Palm	311
ดอกพุด	Gardenia	615	แคคตัส	Cactus	257
บัวหลวง	Lotus	669	ไผ่กวนอิม	Lucky bamboo	287
เบญจมาศ	Chrysanthemum	466	เพาะชำกล้าไม้ (ต้นกล้าไม้ดอก)	Tree nursery management (Flower)	626
หน้าวัว	Anthurium	506	เพาะชำพันธุ์ไม้ทุกชนิด (ต้นกล้าไม้ประดับ)	Tree nursery management (Ornamental plant)	452
เตย	Pandanus	852	เพาะชำกล้าไม้ (ต้นกล้าไม้ประดับ)	Tree nursery management (Ornamental plant)	247
ไทร	Banyan	680			

4. การเลี้ยงสัตว์ Livestock

ตาราง 4.1 จำนวนผู้ถือครองที่เลี้ยงสัตว์ จำแนกตามชนิดสัตว์

Table 4.1 Number of livestock holdings by name of livestock

ชนิดสัตว์ Name of livestock		จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings
โค	Cattle	1,179,405
กระบือ	Buffalo	240,631
สุกร	Pig	124,948
แพะ	Goat	59,675
แกะ	Sheep	4,806
ไก่	Chicken	1,583,078
เป็ด	Duck	207,504
ห่าน	Goose	1,854
นกกระทา	Quail	1,127
แมว	Cat	2,696
สุนัข	Dog	9,687
ผึ้ง	Bee	1,013
ไก่งวง	Turkey	1,060
จิ้งหรีด	Cricket	1,210
สัตว์ปีกอื่น ๆ	Other poultry	2,511
ไหมพันธุ์พื้นเมือง (หนอนไหม)	Native silkworm	688
ไหมพันธุ์ลูกผสมต่างประเทศ (หนอนไหม)	Foreign hybrid silkworm	264

ตาราง 4.2 จำนวนผู้ถือครองที่เลี้ยงสัตว์ จำแนกตามชนิดพันธุ์สัตว์

Table 4.2 Number of livestock holdings by name of livestock and kind of breeding

ชนิดพันธุ์สัตว์ Name of livestock		จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings
โคเนื้อ (โคพันธุ์และโคลูกผสม)	Beef cattle (Pure breed/Crossed)	246,694
โคเนื้อ (โคขุน รวมโคมัน)	Beef cattle (Feedlot fattened)	31,257
โคเนื้อ (โคพื้นเมือง)	Beef cattle (Nated)	583,905
โคเนื้อ (ไม่ระบุชนิดพันธุ์สัตว์)	Beef cattle (Unspecified species)	300,130
โคนม (ตัวเมีย โคยังไม่ให้น้ำนม แรกเกิดถึงตั้งท้องแรก)	Dairy cattle (Heifer)	8,839
โคนม (ตัวเมีย โครีดนมและโคแห้งนม)	Dairy cattle (Milking/Dry)	13,025
โคนม (ตัวเมีย โคอายุมาก หรือพร้อมคัตทิ้ง)	Dairy cattle (Culled)	732
โคนม (ตัวผู้)	Dairy cattle (Sire)	12,004
โคนม (ไม่ระบุชนิดพันธุ์สัตว์)	Dairy cattle (Unspecified species)	2,675
สุกร (สุกรพันธุ์ พ่อพันธุ์สุกร แม่พันธุ์สุกร)	Pig (Breeding)	34,057
สุกร (สุกรขุน)	Pig (Fattened)	40,041
สุกร (สุกรพื้นเมือง สุกรป่า)	Pig (Nated)	23,756
สุกร (ไม่ระบุชนิดพันธุ์สัตว์)	Pig (Unspecified species)	36,277

ตาราง 4.2 จำนวนผู้ถือครองที่เลี้ยงสัตว์ จำแนกตามชนิดพันธุ์สัตว์ (ต่อ)

Table 4.2 Number of livestock holdings by name of livestock and kind of breeding (Cont.)

ชนิดพันธุ์สัตว์ Name of livestock		จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings
ไก่ (ไก่ไข่)	Chicken (Layer)	47,055
ไก่ (ไก่เนื้อ)	Chicken (Broiler)	21,790
ไก่ (ไก่พื้นเมือง รวมไก่ดำ ไก่ชน ไก่สามสาย ไก่เก้าซ้ง ไก่เบตง)	Chicken (Native)	736,883
ไก่ (ไม่ระบุชนิดพันธุ์สัตว์)	Chicken (Unspecified species)	802,172
เป็ด (เป็ดไข่)	Duck (Layer)	25,299
เป็ด (เป็ดเนื้อ)	Duck (Meat)	12,797
เป็ด (เป็ดเทศ)	Duck (Muscovy)	60,568
เป็ด (ไม่ระบุชนิดพันธุ์สัตว์)	Duck (Unspecified species)	114,049

5. การเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด Freshwater Culture

ตาราง 5.1 จำนวนผู้ถือครองที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด จำแนกตามชนิดสัตว์น้ำ

Table 5.1 Number of freshwater culture holdings by species

ชนิดสัตว์น้ำ Species		จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	ชนิดสัตว์น้ำ Species		จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings
สัตว์น้ำจำพวกปลา					
ปลากด	Catfish	1,474	ปลานวลจันทร์เทศ	Mrigal	1,448
ปลากะพง	Sea Bass	1,668	ปลานิล	Nile tilapia	84,777
ปลาช่อน	Striped snake - head fish	6,756	ปลาเย่สก	Price carp	1,782
ปลาดุก	Walking catfish (Pla - duk)	25,132	ปลาสลิด	Snake skin gourami (Sepat siam)	1,610
ปลาดุกบิ๊กอุย	Walking catfish (Pla - duk - big - ui)	4,238	ปลาสวาย	Striped catfish (Pla swai)	3,788
ปลาตะเพียน	Common silver barb	27,079	ปลาหมอเทศ	Java tilapia (Malayan)	1,114
ปลาทับทิม/นิลแดง	Red nile tilapia	3,155	ปลาหมอไทย	Common climbing perch	1,761
สัตว์น้ำอื่น ๆ					
กบ	Frog	3,142	กุ้งทะเล (น้ำกร่อย)	Marine shrimp	1,837
กุ้งก้ามกราม	Giant freshwater prawn	5,436	กุ้งน้ำจืด	Crawfish	1,958
กุ้งขาว (แวนนาไม)	White leg shrimp	7,635	ปูทะเล/ปูดำ	Serrated mud crab	1,047

ตาราง 5.2 จำนวนผู้ถือครองที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด จำแนกตามลักษณะของหน่วยเลี้ยงและชนิดสัตว์น้ำ

Table 5.2 Number of freshwater culture holdings by type of culture facilities and species

ชนิดสัตว์น้ำ Species	จำนวนผู้ถือครองที่เลี้ยงทั้งสิ้น Total number of holdings	ผู้ถือครองที่รายงานลักษณะของหน่วยเลี้ยง Holdings that reporting type of culture						
		จำนวน ¹ Number ¹	บ่อ Pond	นา Paddy field	ร่องสวน Ditch	กระชัง Cage	อื่น ๆ Others	
สัตว์น้ำจำพวกปลา								
ปลากด	Catfish	1,474	1,399	579	300	98	299	163
ปลากะพง	Sea Bass	1,668	1,055	828	67	14	147	12
ปลาช่อน	Striped snake - head fish	6,756	6,549	3,088	2,228	387	201	945
ปลาดุก	Walking catfish (Pla - duk)	25,132	22,286	12,251	4,068	1,485	2,368	2,901
ปลาดุกบิ๊กอุย	Walking catfish (Pla - duk - big - ui)	4,238	4,173	2,719	384	249	567	408
ปลาตะเพียน	Common silver barb	27,079	25,635	16,298	4,764	1,446	674	3,083
ปลาทับทิม/นิลแดง	Red Nile tilapia	3,155	3,004	1,764	125	206	763	224
ปลานวลจันทร์เทศ	Mrigal	1,448	1,369	860	134	58	26	311
ปลานิล	Nile tilapia	84,777	76,420	56,253	7,804	4,133	3,467	6,465
ปลาชี่สก	Price carp	1,782	1,701	1,332	78	82	30	217
ปลาสลิด	Snake skin gourami (Sepat siam)	1,610	1,375	982	154	132	31	110
ปลาสรวย	Striped catfish (Pla swai)	3,788	3,265	2,645	66	227	139	242

ตาราง 5.2 จำนวนผู้ถือครองที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด จำแนกตามลักษณะของหน่วยเลี้ยงและชนิดสัตว์น้ำ (ต่อ)

Table 5.2 Number of freshwater culture holdings by type of culture facilities and species (Cont.)

ชนิดสัตว์น้ำ Species	จำนวนผู้ถือครองที่เลี้ยงทั้งสิ้น Total number of holdings	ผู้ถือครองที่รายงานลักษณะของหน่วยเลี้ยง Holdings that reporting type of culture					
		จำนวน ¹ Number ¹	บ่อ Pond	นา Paddy field	ร่องสวน Ditch	กระชัง Cage	อื่น ๆ Others
ปลาหมอเทศ Java tilapia (Malayan)	1,114	1,108	629	142	119	99	155
ปลาหมอไทย Common climbing perch	1,761	1,741	731	445	175	101	321
สัตว์น้ำอื่น ๆ							
กบ Frog	3,142	2,654	1,049	301	72	1,101	263
กุ้งก้ามกราม Giant freshwater prawn	5,436	5,380	5,242	100	10	74	92
กุ้งขาว (แวนนาไม) White leg shrimp	7,635	6,849	6,760	71	C	C	33

¹ ผู้ถือครอง 1 ราย อาจรายงานหน่วยเลี้ยงมากกว่า 1 ลักษณะ

¹ One holding may report more than one type of culture facilities.

6. นาเกลือสมุทร Sea Salt Farm

ตาราง 6.1 จำนวนผู้ถือครอง เนื้อที่ถือครองทำนาเกลือสมุทร และผลผลิต จำแนกตามขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

ผลผลิต : 1,000 กก.

Table 6.1 Number of sea salt farm holdings, area and product by size of total area of holding

Product : 1,000 kg.

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	เนื้อที่ (ไร่) Area (rai)	ผลผลิต Product
รวม Total	924	50,888	260,573
ต่ำกว่า Under 2	5	5	576
2 - 5	34	370	995
6 - 9	67	595	1,401
10 - 19	118	3,649	17,370
20 - 39	300	12,712	74,717
40 - 59	190	12,234	61,972
60 - 139	181	15,420	84,010
140 ขึ้นไป and over	29	5,903	19,532

7. การใช้เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร Machinery and Equipment

ตาราง 7.1 จำนวนผู้ถือครองที่ใช้เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร จำแนกตามแหล่งที่มาและชนิดของเครื่องจักรฯ ที่ใช้งาน

Table 7.1 Number of holdings using machinery and equipment by source and type of machinery and equipment

ชนิดของเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร Type of machinery and equipment	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	แหล่งที่มาของเครื่องจักรฯ ที่ใช้ ¹ Source of machinery and equipment ¹				
		เป็นของ ผู้ถือครอง Owned by the holder	สหกรณ์หรือ กลุ่มเกษตรกร Cooperatives or farmer's group	ผู้มา รับจ้าง Agricultural service	หน่วยงาน ของรัฐ Government agency	อื่น ๆ Others
จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการใช้เครื่องจักร และเครื่องมือการเกษตร Number of holdings reporting the use of machinery and equipment	6,400,475					
ไม่มีการใช้ Holdings that do not use	1,833,761					
มีการใช้ Holdings that use	4,566,714					
เครื่องจักรและเครื่องมือ Machinery and equipment						
รถแทรกเตอร์ 4 ล้อ Four - wheel tractor	3,253,063	580,704	10,299	2,667,721	5,416	20,093
รถไถเดินตาม Two - wheel tractor	1,340,430	1,013,645	2,826	324,127	1,124	19,419
เครื่องสูบน้ำหรือระเหยน้ำ Water pump						
- ใช้เครื่องยนต์ - Engine	987,004	778,290	2,632	193,800	2,066	21,048
- ใช้มอเตอร์ไฟฟ้า - Electrical motor	290,387	227,667	2,449	37,307	4,434	22,122
- ใช้พลังงานธรรมชาติ - Natural energy	82,130	29,746	870	28,221	1,486	23,940
เครื่องพ่นยาปราบศัตรูพืช Sprayer						
- ใช้แรงคน - Manually - operated	1,227,070	809,687	1,945	420,739	1,068	18,140
- ใช้เครื่องยนต์ - Machine - powered	791,395	505,481	1,131	281,711	797	19,600
- ใช้โดรน - Drone	244,583	12,451	952	212,033	908	20,829

ตาราง 7.1 จำนวนผู้ถือครองที่ใช้เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร จำแนกตามแหล่งที่มาและชนิดของเครื่องจักรฯ ที่ใช้งาน (ต่อ)

Table 7.1 Number of holdings using machinery and equipment by source and type of machinery and equipment (Cont.)

ชนิดของเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร Type of machinery and equipment	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	แหล่งที่มาของเครื่องจักรฯ ที่ใช้ ¹ Source of machinery and equipment ¹				
		เป็นของ ผู้ถือครอง Owned by the holder	สหกรณ์หรือ กลุ่มเกษตรกร Cooperatives or farmer's group	ผู้มา รับจ้าง Agricultural service	หน่วยงาน ของรัฐ Government agency	อื่น ๆ Others
เครื่องกำจัดวัชพืช Weeder						
- ใช้แรงคน - Manually - operated	804,786	523,955	1,206	278,759	905	19,542
- ใช้เครื่องยนต์ - Machine - powered	606,840	413,200	860	185,309	730	20,547
เครื่องปลูกหรือหยอดเมล็ด Planter and seeder						
- ใช้แรงคน - Manually - operated	342,564	98,055	747	230,471	634	23,140
- ใช้เครื่องยนต์ขับเคลื่อนด้วยตนเอง - Machine - powered	141,591	33,127	790	89,462	550	21,466
- ใช้พ่วงกับรถไถเดินตาม - Attach to two - wheel tractor	99,513	19,011	585	60,349	548	21,291
- ใช้พ่วงกับรถแทรกเตอร์ 4 ล้อ - Attach to four - wheel tractor	162,692	32,679	1,008	109,987	592	21,053
- ใช้โดรน - Drone	60,870	1,595	517	37,180	688	22,424
เครื่องเกี่ยวเกี่ยว (ใช้เครื่องยนต์) Harvesting machine						
- เครื่องเกี่ยวอ้อย - Reaper (sugar)	128,045	2,167	1,062	104,305	799	21,614
- เครื่องเกี่ยวนาข้าว - Combine harvester	1,789,499	41,487	8,290	1,732,359	2,914	16,067
เครื่องนวดหรือกะเทาะเมล็ด (เครื่องสี/รูด ตูสี/นวด) Thresher						
- เครื่องนวดข้าวและธัญพืช - Rice and cereal thresher	95,099	3,116	872	70,952	615	21,594
- เครื่องกะเทาะเมล็ดข้าวโพด - Corn sheller	96,535	2,048	835	72,452	545	22,436
- เครื่องสีฟัดข้าวและธัญพืช (ทำความสะอาด) - Rice and cereal winnower	61,759	1,586	905	38,708	590	21,881

ตาราง 7.1 จำนวนผู้ถือครองที่ใช้เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร จำแนกตามแหล่งที่มาและชนิดของเครื่องจักรฯ ที่ใช้งาน (ต่อ)

Table 7.1 Number of holdings using machinery and equipment by source and type of machinery and equipment (Cont.)

ชนิดของเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร Type of machinery and equipment		จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	แหล่งที่มาของเครื่องจักรฯ ที่ใช้ ¹ Source of machinery and equipment ¹				
			เป็นของ ผู้ถือครอง Owned by the holder	สหกรณ์หรือ กลุ่มเกษตรกร Cooperatives or farmer's group	ผู้มา รับจ้าง Agricultural service	หน่วยงาน ของรัฐ Government agency	อื่น ๆ Others
เครื่องสีข้าว	Rice miller	526,835	36,643	10,520	457,287	3,525	25,384
เครื่องรีดนม (ใช้เครื่องยนต์)	Milking machine	48,924	5,713	646	19,641	648	23,581
เครื่องอัดฟางข้าว	Hay baler	370,545	8,588	4,098	343,024	1,799	17,801
เครื่องอัดใบอ้อย	Sugarcane leaf baler	51,233	919	370	27,603	614	22,939
จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการใช้อุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร Number of holdings reporting the use of transportation equipment		6,400,475					
ไม่มีการใช้ Holdings that do not use		2,158,052					
มีการใช้ Holdings that use		4,242,423					
อุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร Transportation equipment							
รถบรรทุก 4 ล้อ	Four - wheel truck	2,777,330	1,045,496	5,485	1,743,588	3,469	28,968
รถบรรทุก 6 ล้อขึ้นไป	Six - wheel and over truck	1,010,878	97,221	2,962	902,329	1,506	16,158
เรือ	Boat	50,751	7,293	309	18,489	1,785	24,235
รถเกษตรกร	Farm truck	1,016,416	537,383	3,665	471,258	2,222	23,215

¹ ผู้ถือครอง 1 ราย อาจรายงานแหล่งที่มาของเครื่องจักรฯ ที่ใช้แต่ละชนิดได้มากกว่า 1 แหล่ง

¹ One holding may report each type of machinery and equipment used more than one sources

ตาราง 7.2 จำนวนผู้ถือครองที่ใช้เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร จำแนกตามการใช้งาน จำนวนที่มีและยังใช้งานได้ และชนิดของเครื่องจักรฯ ที่ใช้งาน

Table 7.2 Number of holdings using machinery and equipment by usability, number and type of machinery and equipment

ชนิดของเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร Type of machinery and equipment	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	การใช้งาน ¹ Usability of machinery and equipment ¹		จำนวนที่มี และยังใช้งานได้ Number of machinery and equipment
		ใช้ในที่ถือครอง Used in holding	ใช้รับจ้างใน ที่ถือครองอื่น Used for service in other holdings	
จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการใช้เครื่องจักร และเครื่องมือการเกษตร Number of holdings reporting the use of machinery and equipment	6,400,475			
ไม่มีการใช้ Holdings that do not use	1,833,761			
มีการใช้ Holdings that use	4,566,714			
เครื่องจักรและเครื่องมือ Machinery and equipment				
รถแทรกเตอร์ 4 ล้อ Four - wheel tractor	3,253,063	566,126	117,448	628,105
รถไถเดินตาม Two - wheel tractor	1,340,430	1,009,919	33,341	1,088,615
เครื่องสูบน้ำหรือระเหยน้ำ Water pump				
- ใช้เครื่องยนต์ - Engine	987,004	776,738	11,524	881,218
- ใช้มอเตอร์ไฟฟ้า - Electrical motor	290,387	227,294	1,480	279,368
- ใช้พลังงานธรรมชาติ - Natural energy	82,130	29,582	737	32,809
เครื่องพ่นยาปราบศัตรูพืช Sprayer				
- ใช้แรงคน - Manually - operated	1,227,070	806,835	26,796	919,512
- ใช้เครื่องยนต์ - Machine - powered	791,395	503,951	16,872	559,760
- ใช้โดรน - Drone	244,583	12,064	2,417	13,496

ตาราง 7.2 จำนวนผู้ถือครองที่ใช้เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร จำแนกตามการใช้งาน จำนวนที่มีและยังใช้งานได้ และชนิดของเครื่องจักรฯ ที่ใช้งาน (ต่อ)

Table 7.2 Number of holdings using machinery and equipment by usability, number and type of machinery and equipment (Cont.)

ชนิดของเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร Type of machinery and equipment	จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	การใช้งาน ¹ Usability of machinery and equipment ¹		จำนวนที่มี และยังใช้งานได้ Number of machinery and equipment
		ใช้ในที่ถือครอง Used in holding	ใช้รับจ้างใน ที่ถือครองอื่น Used for service in other holdings	
เครื่องกำจัดวัชพืช Weeder				
- ใช้แรงคน - Manually - operated	804,786	522,460	14,267	608,432
- ใช้เครื่องยนต์ - Machine - powered	606,840	412,320	10,846	448,399
เครื่องปลูกหรือหยอดเมล็ด Planter and seeder				
- ใช้แรงคน - Manually - operated	342,564	97,340	5,950	109,900
- ใช้เครื่องยนต์ขับเคลื่อนด้วยตนเอง - Machine - powered	141,591	32,783	2,951	34,890
- ใช้พ่วงกับรถไถเดินตาม - Attach to two - wheel tractor	99,513	18,825	1,977	19,609
- ใช้พ่วงกับรถแทรกเตอร์ 4 ล้อ - Attach to four - wheel tractor	162,692	32,301	6,454	34,291
- ใช้โดรน - Drone	60,870	1,535	385	1,831
เครื่องเก็บเกี่ยว (ใช้เครื่องยนต์) Harvesting machine				
- เครื่องเกี่ยวอ้อย - Reaper (sugar)	128,045	2,087	657	2,424
- เครื่องเกี่ยวนาข้าว - Combine harvester	1,789,499	38,641	18,242	46,919
เครื่องนวดหรือกะเทาะเมล็ด (เครื่องสี/รูด ตูสี/นวด) Thresher				
- เครื่องนวดข้าวและธัญพืช - Rice and cereal thresher	95,099	3,011	764	3,378
- เครื่องกะเทาะเมล็ดข้าวโพด - Corn sheller	96,535	1,965	557	2,357
- เครื่องสีฟัดข้าวและธัญพืช (ทำความสะอาด) - Rice and cereal winnower	61,759	1,544	309	1,771

ตาราง 7.2 จำนวนผู้ถือครองที่ใช้เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร จำแนกตามการใช้งาน จำนวนที่มีและยังใช้งานได้ และชนิดของเครื่องจักรฯ ที่ใช้งาน (ต่อ)

Table 7.2 Number of holdings using machinery and equipment by usability, number and type of machinery and equipment (Cont.)

ชนิดของเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร Type of machinery and equipment		จำนวนผู้ถือครอง Number of holdings	การใช้งาน ¹ Usability of machinery and equipment ¹		จำนวนที่มี และยังใช้งานได้ Number of machinery and equipment
			ใช้ในที่ถือครอง Used in holding	ใช้รับจ้างใน ที่ถือครองอื่น Used for service in other holdings	
เครื่องสีข้าว	Rice miller	526,835	35,776	5,425	37,337
เครื่องรีดนม (ใช้เครื่องยนต์)	Milking machine	48,924	5,694	134	11,093
เครื่องอัดฟางข้าว	Hay baler	370,545	7,898	4,433	9,073
เครื่องอัดใบอ้อย	Sugarcane leaf baler	51,233	901	187	1,164
จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการใช้อุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร Number of holdings reporting the use of transportation equipment		6,400,475			
ไม่มีการใช้	Holdings that do not use	2,158,052			
มีการใช้	Holdings that use	4,242,423			
อุปกรณ์การขนส่งเพื่อการเกษตร Transportation equipment					
รถบรรทุก 4 ล้อ	Four - wheel truck	2,777,330	1,037,276	59,806	1,104,741
รถบรรทุก 6 ล้อขึ้นไป	Six - wheel and over truck	1,010,878	93,521	27,973	113,416
เรือ	Boat	50,751	7,253	191	8,779
รถเกษตรกร	Farm truck	1,016,416	534,443	29,069	566,900

¹ ผู้ถือครอง 1 ราย อาจรายงานการใช้งานเครื่องจักรฯ ทั้งการใช้ในที่ถือครองและการใช้รับจ้างในที่ถือครองอื่น

¹ One holding may report usability of machinery and equipment both used in holding and used for service in other holdings

ตาราง 7.3 จำนวนผู้ถือครองที่มีการใช้แอปพลิเคชันเพื่อการเกษตร จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน

Table 7.3 Number of holdings using agricultural applications by usability purpose

วัตถุประสงค์ของการใช้งาน Usability purpose		จำนวนผู้ถือครอง ¹ Number of holdings ¹
จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการใช้แอปพลิเคชันเพื่อการเกษตร Number of holdings reporting the use of agricultural applications		6,400,473
ไม่มีการใช้ Holdings that do not use		4,494,103
มีการใช้ Holdings that use		1,906,370
ดูพยากรณ์อากาศ	Weather forecasting	1,260,608
วางแผนการใช้ที่ดินในแปลง	Land use planning	165,630
หาคำแนะนำด้านการผลิต	Productive recommendations search	167,447
ตรวจสอบข้อมูลดิน ความอุดมสมบูรณ์ และคำแนะนำปุ๋ย	Soil and fertilizer recommendations search	145,772
ตรวจสอบการระบาดของโรคแมลง	Pest and disease monitoring	134,637
บริหารจัดการ การให้น้ำตามความต้องการของพืช	Irrigation management	66,778
ตรวจสอบราคาปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย สารกำจัดศัตรูพืช อุปกรณ์ เป็นต้น	The production cost monitoring	350,196
ตรวจสอบราคาสินค้าที่ขาย	The price of commodities comparison	212,515
หาร้านจำหน่ายและให้บริการรวมถึงการจองคิวปัจจัยการผลิต	Shops and services search	60,992
หาแหล่งรับซื้อผลผลิตของท่าน	Market access and pricing	117,117
บันทึกข้อมูลกิจกรรมการผลิตและบัญชีรายรับรายจ่าย	Financial management	73,338
ประกันภัยพืชผลทางการเกษตร	Agricultural insurance	217,816
ใช้สำหรับลงทะเบียน ให้ข้อมูล และติดต่อภาครัฐ	Registration info and government contact	1,047,201
อื่น ๆ	Others	7,900

¹ ผู้ถือครอง 1 ราย อาจรายงานการใช้แอปพลิเคชันมากกว่า 1 วัตถุประสงค์

¹ One holding may report more than one usability purpose

8. การใช้ปุ๋ยและการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช Fertilizer and Pesticide

ตาราง 8.1 จำนวนผู้ถือครองที่ใช้ปุ๋ย จำแนกตามการใช้ปุ๋ยและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

Table 8.1 Number of holdings by using fertilizer and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวมทั้งสิ้น ¹ Total ¹	ผู้ถือครอง ที่ไม่มีการใช้ปุ๋ย Holdings that do not use fertilizer	ผู้ถือครอง ที่มีการใช้ปุ๋ย Holdings that use fertilizer	ผู้ถือครองที่ใช้ปุ๋ย Holdings that use fertilizer					
				ชนิดของปุ๋ย ² Type of fertilizers ²					
				ปุ๋ยเคมี Inorganic	ปุ๋ยคอก Manure	ปุ๋ยพืชสด Green manure	ปุ๋ยหมัก Compost	ปุ๋ยอินทรีย์อื่น ๆ Organic fertilizer others	ปุ๋ยชีวภาพ Bio
รวม Total	6,248,041	382,421	5,865,620	5,577,980	1,654,592	128,929	257,491	298,196	632,072
ต่ำกว่า Under 2	214,188	54,649	159,539	121,141	62,423	5,094	14,106	7,667	16,256
2 - 5	1,151,889	119,790	1,032,099	952,529	286,377	21,977	48,242	46,878	102,330
6 - 9	1,030,639	62,471	968,168	921,685	269,686	20,888	39,781	48,026	100,406
10 - 19	2,003,741	88,952	1,914,789	1,841,051	550,115	42,608	78,298	99,600	204,550
20 - 39	1,393,691	44,831	1,348,860	1,309,398	370,633	28,764	56,295	71,485	153,305
40 - 59	317,379	8,333	309,046	301,695	80,095	6,534	13,931	16,750	37,734
60 - 139	128,000	3,168	124,832	122,321	32,828	2,812	6,326	7,175	16,382
140 ขึ้นไป and over	8,514	227	8,287	8,160	2,435	252	512	615	1,109

¹ เฉพาะผู้ถือครองที่รายงานการใช้ปุ๋ย

¹ Only holdings report that use fertilizer

² ผู้ถือครอง 1 ราย อาจรายงานการใช้ปุ๋ยมากกว่า 1 ชนิด

² One holding may report more than one type of fertilizer

ตาราง 8.2 จำนวนผู้ถือครองที่มีการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช จำแนกตามการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืชและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

Table 8.2 Number of holdings by using pesticide and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวมทั้งสิ้น ¹ Total ¹	ผู้ถือครองที่ไม่มีการ ป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช Holdings that do not use pesticide	ผู้ถือครองที่มีการ ป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช Holdings that use pesticide	วิธีการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช ² Method of use pesticide ²			
				ใช้สารเคมี Chemical	ใช้สารธรรมชาติ Organic	ใช้ศัตรูธรรมชาติ Natural enemies	ใช้วิธีอื่น ๆ Others
รวม Total	6,247,707	2,158,954	4,088,753	3,796,701	419,746	155,292	278,865
ต่ำกว่า Under 2	214,174	116,844	97,330	78,988	19,213	6,401	8,390
2 - 5	1,151,828	480,449	671,379	608,634	80,024	28,667	48,482
6 - 9	1,030,594	396,829	633,765	582,302	68,424	25,878	46,482
10 - 19	2,003,633	694,903	1,308,730	1,215,453	133,597	50,263	91,792
20 - 39	1,393,612	383,841	1,009,771	956,363	89,706	33,408	62,603
40 - 59	317,359	65,074	252,285	242,810	20,020	7,415	14,430
60 - 139	127,994	20,047	107,947	104,774	8,156	3,032	6,232
140 ขึ้นไป and over	8,513	967	7,546	7,377	606	228	454

¹ เฉพาะผู้ถือครองที่รายงานการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช

¹ Only holdings report method of use pesticide

² ผู้ถือครอง 1 ราย อาจรายงานการป้องกัน/กำจัดศัตรูพืชมากกว่า 1 วิธี

² One holding may report more than one method of use pesticide

9. รายได้และหนี้สินของครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร (ไม่รวมบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล) Income and Debt of Holder's Household (Excluding Corporation)

ตาราง 9.1 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้ของครัวเรือนและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

Table 9.1 Number of holders by source of household income and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวมทั้งสิ้น ¹ Total ¹	แหล่งที่มาของรายได้ของครัวเรือน Source of household income			
		จากผลผลิตทางการเกษตร ในที่ถือครองอย่างเดียว Agriculture only	จากผลผลิตทางการเกษตรและจากแหล่งอื่น Agriculture and other sources		
			ส่วนใหญ่จากผลผลิต ทางการเกษตร Mainly from agriculture	ส่วนใหญ่จากการรับจ้าง ทำงานเกษตร Mainly from being agricultural worker	ส่วนใหญ่จากแหล่งอื่น Mainly from other sources
รวม Total	6,927,521	2,471,015	2,377,531	190,124	1,888,851
ต่ำกว่า Under 2	328,736	84,898	48,934	18,764	176,140
2 - 5	1,241,290	398,656	308,536	52,520	481,578
6 - 9	1,097,859	370,350	346,822	34,922	345,765
10 - 19	2,141,437	770,254	785,294	50,976	534,913
20 - 39	1,536,740	599,077	636,259	26,395	275,009
40 - 59	379,649	158,956	164,964	4,842	50,887
60 - 139	184,206	80,527	79,490	1,626	22,563
140 ขึ้นไป and over	17,604	8,297	7,232	79	1,996

¹ เฉพาะผู้ถือครองที่เป็นครัวเรือนและรายงานแหล่งที่มาของรายได้

¹ Only holders who report the income of household

ตาราง 9.2 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามรายได้จากผลผลิตทางการเกษตรและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

Table 9.2 Number of holders by income from agricultural product and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวมทั้งสิ้น ¹ Total ¹	ยังไม่มีรายได้ Not having income from agricultural product	รายได้จากผลผลิตทางการเกษตร (บาท) ² Income from agricultural product (Baht) ²								
			รวม Sub - total	ต่ำกว่า Under 5,001	5,001 - 10,000	10,001 - 20,000	20,001 - 50,000	50,001 - 100,000	100,001 - 500,000	500,001 - 1,000,000	1,000,001 ขึ้นไป and over
รวม Total	6,927,511	390,103	6,537,408	239,133	323,906	614,671	1,645,669	1,607,955	1,915,448	142,700	47,926
ต่ำกว่า Under 2	328,735	40,755	287,980	79,752	53,666	49,708	60,663	27,347	15,726	833	285
2 - 5	1,241,288	111,443	1,129,845	86,774	131,442	246,925	388,273	174,925	93,544	5,941	2,021
6 - 9	1,097,858	72,220	1,025,638	30,529	54,512	119,162	406,923	266,839	137,464	7,400	2,809
10 - 19	2,141,433	100,958	2,040,475	29,197	57,343	131,484	526,625	686,645	577,654	22,570	8,957
20 - 39	1,536,739	50,151	1,486,588	10,239	20,882	52,788	207,763	363,948	777,660	40,365	12,943
40 - 59	379,648	9,963	369,685	1,748	3,871	9,593	36,529	60,507	216,461	33,928	7,048
60 - 139	184,206	4,258	179,948	810	2,020	4,626	17,340	25,456	90,651	29,037	10,008
140 ขึ้นไป and over	17,604	355	17,249	84	170	385	1,553	2,288	6,288	2,626	3,855

¹ เฉพาะผู้ถือครองที่เป็นครัวเรือนและรายงานรายได้จากผลผลิตทางการเกษตร

¹ Only holders who report the income from agricultural product of household

² มูลค่าผลผลิตทางการเกษตรและผลพลอยได้จากการผลิตทางการเกษตร (รวมทั้งขายและไม่ได้ขาย)

² The value of agricultural products and by - products from agricultural production (including for sale and not for sale)

ตาราง 9.3 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการมีหนี้สิน วัตถุประสงค์ และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

Table 9.3 Number of holders by being in debt, purpose and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวมทั้งสิ้น ¹ Total ¹	ผู้ถือครอง ที่ไม่มีหนี้สิน Holders not being in debt	ผู้ถือครองที่มีหนี้สิน Holders being in debt			
			วัตถุประสงค์ Purpose			
			รวม Sub - total	หนี้สิน ทางการเกษตร Debt for agriculture	หนี้สินอื่นๆ ที่ไม่ใช่ทางการเกษตร Debt out of agriculture	หนี้สินทางการเกษตร และอื่นๆ ที่ไม่ใช่ทางการเกษตร Debt for agriculture and out of agriculture
รวม Total	6,929,285	2,004,416	4,924,869	2,522,736	1,113,487	1,288,646
ต่ำกว่า Under 2	328,786	192,402	136,384	57,045	53,903	25,436
2 - 5	1,241,500	505,917	735,583	344,664	213,091	177,828
6 - 9	1,098,065	332,285	765,780	373,268	192,142	200,370
10 - 19	2,141,907	532,914	1,608,993	821,568	357,318	430,107
20 - 39	1,537,210	324,114	1,213,096	659,236	227,501	326,359
40 - 59	379,821	75,087	304,734	173,877	48,263	82,594
60 - 139	184,370	37,414	146,956	85,072	19,871	42,013
140 ขึ้นไป and over	17,626	4,283	13,343	8,006	1,398	3,939

¹ เฉพาะผู้ถือครองที่เป็นครัวเรือนและรายงานการมีหนี้สิน

¹ Only holders who report the debt of household

ตาราง 9.4 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรที่มีหนี้สินเพื่อการเกษตร จำแนกตามแหล่งเงินกู้

Table 9.4 Number of agricultural indebted holders by source of loan

แหล่งเงินกู้ ² Source of loan ²		จำนวนผู้ถือครอง ¹ Number of holdings ¹
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)	Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives	2,011,069
ธนาคารอื่น ๆ/สถาบันการเงิน	Other banks/Financial institute	191,549
สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	Cooperative/Farmer's group	230,733
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	Village and city fund	1,066,911
หน่วยงานราชการอื่น ๆ เช่น กชก. คชก.	Other government agencies	12,130
พ่อค้าคนกลาง	Middle - man	18,234
นายทุนเงินกู้	Money lender	36,084
ญาติ/เพื่อนบ้าน/บุคคลอื่น	Relative/Nighbour/Others	172,940
ร้านค้าเอกชน	Private store	40,290
อื่น ๆ	Others	24,700

¹ เฉพาะผู้ถือครองที่เป็นครัวเรือนและรายงานการมีหนี้สินเพื่อการเกษตร

¹ Only holders and report the debt for agricultural of household

² ผู้ถือครอง 1 ราย อาจรายงานการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้มากกว่า 1 แหล่ง

² One holder may report more than one source of loan

10. ลักษณะทางด้านประชากรของผู้ถือครองทำการเกษตร (ไม่รวมบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล) Demographic Characteristics of Holder (Excluding Corporation)

ตาราง 10.1 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามเพศ กลุ่มอายุ และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

Table 10.1 Number of holders by sex, age group and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวมทั้งสิ้น Total	กลุ่มอายุ (ปี) Age group (Year)					
		ต่ำกว่า Under 25	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 ปีขึ้นไป and over
รวม Total	8,606,474	35,160	341,861	1,002,432	2,215,465	2,575,355	2,436,201
ต่ำกว่า Under 2	360,534	1,534	13,309	39,823	82,498	108,502	114,868
2 - 5	1,497,057	6,179	58,244	179,710	383,252	451,332	418,340
6 - 9	1,321,948	5,129	51,225	157,152	350,402	397,379	360,661
10 - 19	2,475,844	9,974	97,987	288,539	650,110	741,394	687,840
20 - 39	1,753,046	7,483	72,041	199,023	455,807	531,480	487,212
40 - 59	440,771	1,531	18,040	50,508	116,533	134,705	119,454
60 - 139	218,663	708	8,992	25,371	59,563	67,271	56,758
140 ขึ้นไป and over	22,719	65	1,023	2,805	5,890	7,013	5,923
ไม่รายงานเนื้อที่ถือครอง Not reported	515,892	2,557	21,000	59,501	111,410	136,279	185,145

ตาราง 10.1 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามเพศ กลุ่มอายุ และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ต่อ)

Table 10.1 Number of holders by sex, age group and size of total area of holding (Cont.)

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวมทั้งสิ้น Total	กลุ่มอายุ (ปี) Age group (Year)					
		ต่ำกว่า Under 25	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 ขึ้นไป and over
ชาย Male	3,972,265	17,851	159,859	447,880	942,989	1,173,890	1,229,796
ต่ำกว่า Under 2	167,575	836	6,257	18,611	37,810	49,950	54,111
2 - 5	657,643	2,940	25,527	78,213	162,129	193,991	194,843
6 - 9	576,206	2,475	22,821	67,497	143,513	169,965	169,935
10 - 19	1,107,928	4,905	45,248	125,232	264,546	325,949	342,048
20 - 39	837,320	3,936	35,307	89,877	191,803	251,138	265,259
40 - 59	224,307	785	8,929	23,833	52,177	69,138	69,445
60 - 139	115,372	377	4,630	12,391	28,233	36,041	33,700
140 ขึ้นไป and over	12,809	29	552	1,498	3,075	3,999	3,656
ไม่รายงานเนื้อที่ถือครอง Not reported	273,105	1,568	10,588	30,728	59,703	73,719	96,799

ตาราง 10.1 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามเพศ กลุ่มอายุ และขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ต่อ)

Table 10.1 Number of holders by sex, age group and size of total area of holding (Cont.)

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวมทั้งสิ้น Total	กลุ่มอายุ (ปี) Age group (Year)					
		ต่ำกว่า Under 25	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 ปีขึ้นไป and over
หญิง Female	4,634,209	17,309	182,002	554,552	1,272,476	1,401,465	1,206,405
ต่ำกว่า Under 2	192,959	698	7,052	21,212	44,688	58,552	60,757
2 - 5	839,414	3,239	32,717	101,497	221,123	257,341	223,497
6 - 9	745,742	2,654	28,404	89,655	206,889	227,414	190,726
10 - 19	1,367,916	5,069	52,739	163,307	385,564	415,445	345,792
20 - 39	915,726	3,547	36,734	109,146	264,004	280,342	221,953
40 - 59	216,464	746	9,111	26,675	64,356	65,567	50,009
60 - 139	103,291	331	4,362	12,980	31,330	31,230	23,058
140 ขึ้นไป and over	9,910	36	471	1,307	2,815	3,014	2,267
ไม่รายงานเนื้อที่ถือครอง Not reported	242,787	989	10,412	28,773	51,707	62,560	88,346

ตาราง 10.2 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามระดับการศึกษาและขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น

Table 10.2 Number of holders by level of education attainment and size of total area of holding

ขนาดเนื้อที่ถือครองทั้งสิ้น (ไร่) Size of total area of holding (rai)	รวมทั้งสิ้น Total	ระดับการศึกษา Level of education attainment									
		ไม่ได้ศึกษา/ ไม่มีวุฒิ การศึกษา No education	ก่อน ประถมศึกษา Pre - primary education	ประถมศึกษา Primary education	มัธยมศึกษา ตอนต้น Junior high school	มัธยมศึกษา ตอนปลาย (รวม ปวช.) Senior high school (including vocational certificate)	สูงกว่า มัธยมศึกษา ตอนปลาย (อนุปริญญา) Diploma	ปริญญาตรี Bachelor's degree	ปริญญาโท Master's degree	ปริญญาเอก Doctoral degree	อื่น ๆ Others
รวม Total	6,908,975	225,785	370,180	4,118,256	944,492	704,918	158,674	344,650	37,900	1,157	2,963
ต่ำกว่า Under 2	331,142	14,771	20,082	187,545	48,792	34,371	8,958	15,164	1,289	43	127
2 - 5	1,253,938	49,709	70,413	739,572	175,592	123,364	29,298	59,309	5,936	192	553
6 - 9	1,101,703	37,567	60,270	668,220	149,356	106,741	23,626	49,997	5,212	188	526
10 - 19	2,140,459	64,151	116,863	1,298,142	287,760	212,872	46,129	102,575	10,713	339	915
20 - 39	1,523,577	43,965	78,956	906,941	205,465	161,654	35,426	81,039	9,232	275	624
40 - 59	369,300	10,683	17,283	213,657	50,722	41,679	9,592	22,378	3,084	67	155
60 - 139	171,956	4,655	6,031	95,657	24,254	21,771	5,033	12,373	2,076	46	60
140 ขึ้นไป and over	15,676	248	282	7,768	2,393	2,325	584	1,734	332	7	C
ไม่รายงานเนื้อที่ถือครอง Not reported	1,224	36	-	754	158	141	28	81	26	-	-

สำนักงานสถิติแห่งชาติ
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
WWW.NSO.GO.TH

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สำมะโนการเกษตร